

**ANREVA
SOLUTION**

Ústecký kraj

**Závěrečná zpráva z realizace
výzkumného šetření rizikového
chování, wellbeingu a duševního
zdraví žáků v Ústeckém kraji**

Realizátor a zadavatel výzkumu

Zadavatel: **Ústecký kraj**

Poděkování patří zejm. Ing. Jindře Zalabákové, radní pro oblast školství, mládeže a sportu a Mgr. Dítě Henzlové, krajské školské koordinátorce prevence

Realizátor: **Anreva Solution s.r.o.** ANREVA SOLUTION

Bc. Roman Petrenko, Mgr. Mirek Líbal, Mgr. Dominika Matějovcová, Mgr. Heda Čepelová
www.anreva.cz

Financováno z projektu KAP III – Ústecký kraj, registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023028

Úvodní slovo

V českých školách vzrůstá potřeba řešení problémů, které negativně ovlivňují výchovně vzdělávací proces, ale nemají řešení v běžné pedagogické práci s žáky. Formy rizikového chování se proměňují a nabývají nových (a mnohdy nebezpečnějších) forem. Vlivem proměny světa v posledních letech můžeme pozorovat zhoršení duševního zdraví u dospělé i dětské populace.

Zahlcení digitálním světem, nečekané krize způsobené celosvětovou pandemií covid-19 a ruskou agresí vůči Ukrajině, nejasný hospodářský vývoj, strach o budoucnost životního prostředí (enviromentální žal). To vše způsobilo vysoký výskyt úzkostí, depresí, sebepoškozování a poruch příjmu potravy či nárůst nadměrného a rizikového užívání technologií u žáků na školách.

Aktuální doba je tak pro školství a pracovníky v něm velmi náročná. Celý školský systém, v první linii s pedagogickými pracovníky na školách, se učí těmto novým výzvám čelit a reagovat na ně. Prvním krokem k řešení přitom musí být jejich podrobné zmapování, změření a pochopení souvislostí.

Proto jsem moc rád, že jsme ve spolupráci s Ústeckým krajem a dalšími odborníky mohli připravit a realizovat tento **výzkum, který je nejrozsáhlejším a nejkomplexnějším zmapováním duševního zdraví a rizikového chování žáků, který byl v České republice doposud realizován.**

Roman Petrenko

Cíle projektu

Cílem projektu bylo:

- Připravit a realizovat reprezentativní šetření žákovské populace v celém Ústeckém kraji
- Zmapovat postoje a chování žáků v kraji
- Poskytnout datově podložený vstup pro krajskou koordinaci preventivních aktivit a metodické vedení škol
- Poskytnout relevantní data pro rozhodování o cílech, formách a financování preventivních opatření zaměřených na žákovskou populaci
- Na základě analýz formulovat doporučení pro zkvalitnění systému školské primární prevence rizikového chování a poskytovaných služeb v oblasti péče o wellbeing a duševní zdraví žáků

Obsah

Shrnutí hlavních zjištění	snímek 06 - 17	Užívání (návykových) látek	snímek 82 - 95
Struktura výběrového souboru	snímek 18 - 24	Poruchy spánku	snímek 96 – 107
Duševní zdraví – wellbeing	snímek 25 - 38	Rizika poruch příjmu potravy	snímek 108 – 115
Duševní zdraví – úzkosti	snímek 39 - 47	Sebepoškozování	snímek 116 – 121
Duševní zdraví – deprese	snímek 48 - 56	Suicidální chování	snímek 122 – 126
Spokojenost se životem	snímek 57 - 61	Genderová dysforie	snímek 127 – 130
Rizika v kyberprostoru	snímek 62 - 68	Srovnání s daty NUDZ a ČŠI	snímek 131 – 133
Excesivní používání internetu	snímek 69 - 73	Žádaná podpora	snímek 134 – 135
Nežádoucí chování ve škole	snímek 74 - 81	Závěrečné informace	snímek 136 – 138

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

Shrnutí hlavních zjištění

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

1. Wellbeing
2. Úzkosti a deprese
3. Problémy se spánkem
4. Sebepoškozování
5. Myšlenky na sebevraždu
6. Poruchy příjmu potravy
7. Technologické závislosti
8. Látkové závislosti
9. Vztahy a šikana
10. Rizika kyberprostoru

Shrnutí hlavních zjištění

1. Wellbeing

Každý čtvrtý žák má velmi nízký wellbeing

Přesně čtvrtina žáků (24,9 %) vykazuje velmi nízký wellbeing (spokojenost se životem), a to na takové úrovni, pro kterou Světová zdravotnická organizace (WHO) doporučuje intervenci odborníka. To znamená, že cca každému čtvrtému žákovi 2. stupně ZŠ a SŠ by měla být poskytnuta odborná pomoc.

Dívky mají wellbeing výrazně horší než chlapci. Wellbeing žáků na gymnáziích je mírně horší než žáků na ostatních typech škol. O trošku horší wellbeing mají žáci ze severovýchodních ORP Ústeckého kraje (Děčín, Rumburk, Varnsdorf), regionální rozdíly jsou ovšem celkově spíše zanedbatelné.

Shrnutí hlavních zjištění

2. Úzkosti a deprese

Třetina žáků vykazuje symptomy úzkosti, čtvrtina žáků symptomy deprese

Třetina žáků (33 %) vykazuje symptomy úzkosti, resp. 16,5 % žáků známky těžké úzkosti a dalších 16,5 % známky střední úzkosti. Symptomy deprese nalezneme u čtvrtiny žáků, resp. 11,4 % dosahuje skóre odpovídající známkám těžké deprese a 11,5 % skóre středně těžké deprese. To neznamená, že takový počet žáků trpí klinicky potvrzenou depresí či úzkostí, jedná se pouze o screeningový dotazník indikující podezření.

Všichni tito žáci nicméně přesahují hodnoty, při kterých je doporučeno vyhledat specializovanou pomoc odborníka. Kapacity dětských psychiatrů a klinických psychologů tolik dětí nedokáží obsloužit, je proto nutné hledat jiná řešení, od celkového posílení prevence, přes poradenství ve školách až po jiné formy intervence poskytované ohroženým dětem a jejich rodinám.

Shrnutí hlavních zjištění

3. Problémy se spánkem

Více než polovina žáků má problémy se spánkem, řada žáků spí v týdnu jen 5-6 hodin

O tom, že kratší spánek, problémy se spánkem a jeho celková nižší kvalita má výraznou roli ve zhoršujícím se duševním zdraví dnešních žáků, se mezi odborníky diskutuje již řadu let. K této oblasti nám ale dosud chyběla pevná data. Realizovaný výzkum tato data poprvé přináší v souvislostech s dopady na duševní zdraví a rizikové chování dětí.

Při použití specializovaného nástroje pro posouzení potíží se spánkem vychází, že více než polovina žáků nemá kvalitní spánek. Konkrétně 6,9 % žáků má příznaky těžké insomnie, dalších 22,1 % střední insomnie a 28,8 % žáků má symptomy mírné insomnie, což již není tak závažné, ale nemají zcela zdravý spánek (např. jim večer déle trvá, než usnou či se opakovaně probouzí v průběhu noci).

Shrnutí hlavních zjištění

4. Sebepoškozování

Třetina žákyň v kraji se za posledních 12 měsíců sebepoškodila, nejčastěji propichováním nebo řezáním kůže

Ptali jsme se, jestli mají žáci osobní zkušenost se sebepoškozováním v uplynulých 12 měsících. 21,5 % procent žáků přiznalo, že ano (sebepoškozování je před otázkami definováno mimo jiné tak, že se jedná o chování bez úmyslu si vzít život). Je možné, že se v některých případech jednalo pouze o jednorázovou zkušenost a žáci se dále nesebepoškozují, i tak se ale jedná o alarmující číslo.

Sebepoškozování je, podle očekávání, rozšířenější u dívek. Zkušenost s ním reportuje třetina dívek (33,8 %) a desetina chlapců (9,7 %). Sebepoškozování je nejčastější mezi žáky v 8. a 9. ročnících školní docházky.

Shrnutí hlavních zjištění

5. Myšlenky na sebevraždu

Více než pětina žáků někdy pomýšlela na sebevraždu

Ve výzkumu uvedlo 22,6 % žáků, že během posledních 12 měsíců někdy pomýšlelo na to, že si vezmou život.

Častěji se jedná o dívky.

17,2 % žáků pak uvádí, že uvažovalo i nad konkrétními způsoby, jakým by případně spáchali sebevraždu. Výzkum nedokáže rozlišit závažnost úvah a vzhledem k tomu, že neexistují jiné české aktuální studie na toto téma, bereme zde zjištěné výsledky s rezervou, nicméně poukazují na velkou naléhavost dalšího studia suicidálního myšlení a chování dnešních žáků.

Shrnutí hlavních zjištění

6. Rizika poruch příjmu potravy

Čtvrtina žáků je ohrožena rizikem poruch příjmu potravy

Čtvrtina žáků v kraji (24,3 %) vykazuje symptomy rizik k rozvoji poruch příjmu potravy.

Nejčastěji se poruchy příjmu potravy vyskytují u žáků v 8. a 9. ročnících. Dívky jsou 4x ohroženější než chlapci (38,4 % dívek a 10,8 % chlapců vykazuje symptomy rizik k rozvoji poruch příjmu potravy).

Shrnutí hlavních zjištění

7. Technologické závislosti

Polovina žáků kvůli on-line aktivitám „šidí“ svůj spánek a stravování

Čtvrtina dětí (24,1 %) se přiznává, že často omezují svůj spánek nebo vynechávají jídlo kvůli on-line aktivitám, dalších 24,3 % přiznává, že to udělají občas.

Nejčastěji k tomu dochází kvůli trávení času na sociálních sítích a sledování videí. 22,8 % žáků přiznává problémy kvůli nadměrnému hraní počítačových her, což se týká zejména chlapců.

55,8 % žáků se někdy rozčílí, když nemohou být na internetu, což je jeden z ukazatelů nezdravého vztahu k technologiím, který může přerůst až do nezvladatelného závislostního chování. 69 % žáků alespoň někdy trávilo čas na internetu, aniž by je to bavilo, 7,6 % z nich dokonce velmi často. Alespoň někdy se neúspěšně pokusilo trávit na internetu méně času 71,1 % žáků. 73,6 % žáků alespoň někdy strávilo kvůli internetu méně času s rodinou, kamarády, či prací na úkolech.

Shrnutí hlavních zjištění

8. Látkové závislosti

Pití energetických nápojů je rozšířené i na základních školách, alkohol až mezi středoškoláky

Ze sledovaných rizikových látek jsou těmi nejčastěji užívanými energetické nápoje a alkohol.

Zkušenosti s alkoholem strmě rostou s vyšším věkem žáků, v 6. ročnících pijí alkohol opakovaně jednotky procent žáků, ve 3. ročnících SŠ alkohol opakovaně konzumují více než dvě třetiny žáků. Energetické nápoje konzumují i žáci nižších ročníků, i když častěji opět spíše ti starší.

S užitím marihuany má zkušenost 24,1 % žáků, s nikotinovými sáčky 19,7 % žáků a s kratomem 8,9 % žáků. Nejčastější formou užívání tabáku či nikotinu jsou elektronické cigarety, jejich pravidelné užívání přiznává 26,3 % žáků.

Shrnutí hlavních zjištění

9. Vztahy a šikana

Žáci se ve škole setkávají s urážkami a ponižováním od spolužáků, ale i učitelů

64,5 % žáků se stala alespoň jednou obětí slovního napadení, 12,9 % žáků uvádí, že jsou obětí slovního napadání téměř denně. Obětí fyzického ubližování bylo 22,6 % žáků, 2,6 % pak téměř denně.

Když se žáků zeptáme obecněji, jestli se s daným typem ubližování setkali ve své třídě (bez ohledu na to, jestli byli obětí oni nebo někdo jiný), 71 % žáků uvedlo, že byli alespoň jednou svědkem slovního ubližování.

21 % žáků se v uplynulém roce alespoň jednou setkalo s násilím v rodině, 7,7 % z nich dokonce opakovaně až pravidelně.

Alarmující ale také je, že téměř polovina (45 %) žáků se alespoň jednou cítila ponížena či zesměšněna učitelem, 14,3 % z nich dokonce opakovaně až pravidelně.

Shrnutí hlavních zjištění

10. Rizika kyberprostoru

Polovina žáků se setkala s kyberšikanou, třetina s nevyžádanými erotickými návrhy

S nadávkami nebo pomluvou na svou osobu se na internetu v uplynulém roce setkala alespoň jednou téměř polovina žáků (49,6 %), pětina (19,5 %) opakovaně až pravidelně.

37,5 % žáků bylo v uplynulém roce kontaktováno cizí osobou s nevyžádanou erotickou nabídkou, 14,4 % z nich dokonce opakovaně. Útoky tohoto typu cílí daleko častěji na dospívající dívky, téměř polovina žákyň byla v uplynulém roce alespoň jednou na internetu kontaktována cizí osobou s erotickou nabídkou, 19,4 % z nich opakovaně. Chlapců bylo kontaktováno 26,6 %.

10,9 % žáků poslalo za uplynulý rok někomu svoje intimní fotky nebo videa, častěji se jedná o dívky (14,1 %) nežli o chlapce (7,8 %). I když se mohlo ve většině případů jednat o dobrovolné poskytnutí, odborníci před podobným chováním vždy varují.

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

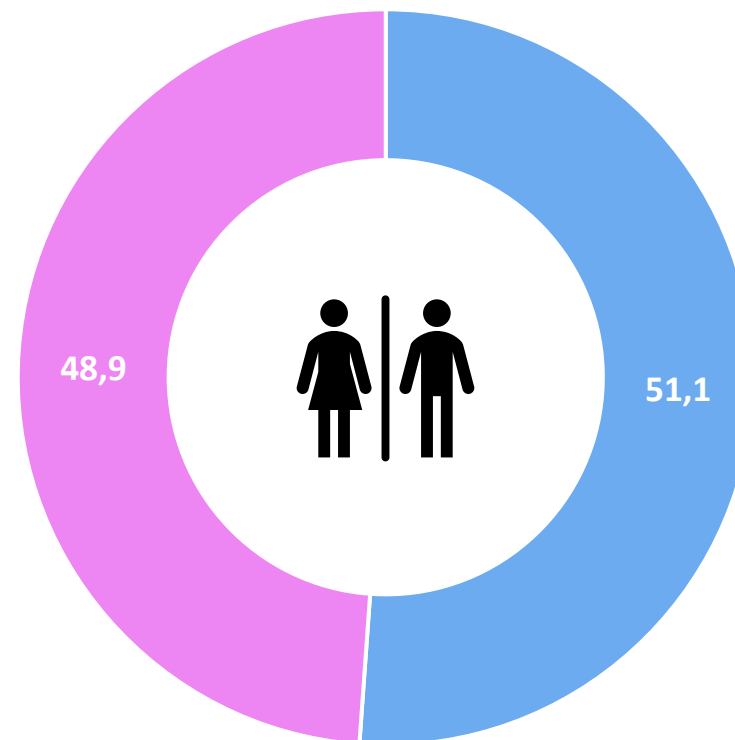
Metodika a struktura výběrového souboru

Metodika

- Velikost výběru:** V roce 2023 se výzkumu zúčastnilo celkem 27 683 žáků základních a středních škol a gymnázií.
- Vyřazování respondentů:** Za účelem zpřesnění výpovědní hodnoty dat bylo před jejich zpracováním provedeno čištění. Z původního počtu bylo vyřazeno celkem 6 715 respondentů, výsledný výzkumný vzorek tvoří celkem 20 968 respondentů.
- Termín dotazování:** Sběr dotazníků byl realizován v termínu od 11. 5. 2023 do 9. 6. 2023.
- Metoda sběru dat:** Dotazník byl distribuován pomocí odkazu jednotlivým školám. Žáci dotazník vyplnili samostatně na internetu (CAWI) během vyučování.

Struktura výběru – dle pohlaví

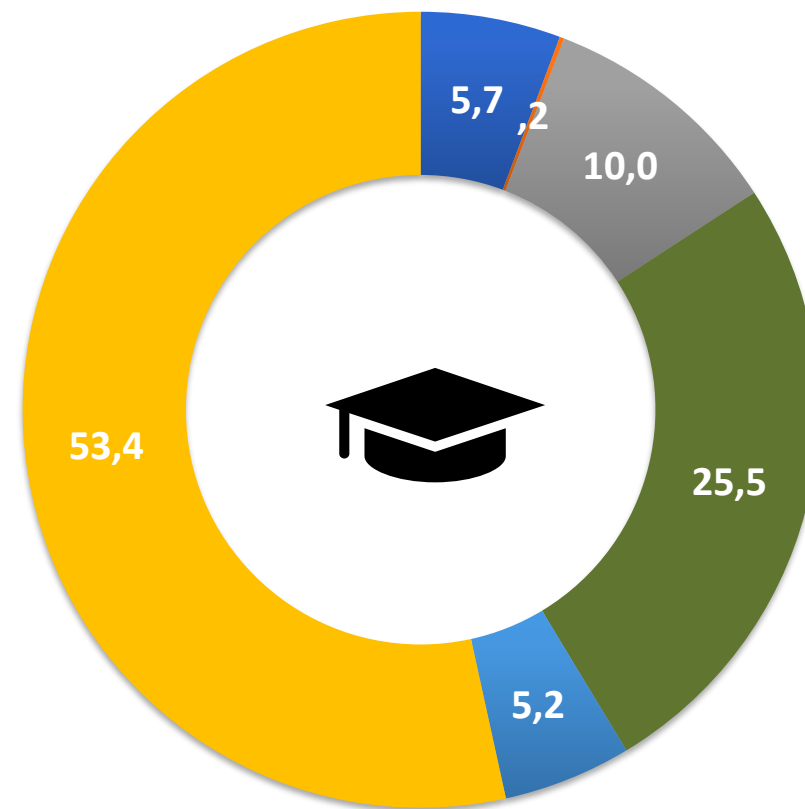
Zde je zobrazeno složení výběrového souboru z hlediska pohlaví (žáci odpovídají na otázku „Narodil/a ses jako:“). 51,1 % výběrového souboru tvoří chlapci, zbylých 48,9 % tvoří dívky.

■ Chlapec ■ Dívka

Struktura výběru – dle typu školy

Největší zastoupení žáků ve výběru je ze základních škol (53,4 %), naopak nejmenší je z jiného typu škol (0,2 %), odborných učilišť a čtyřletých gymnázií (5,2 % a 5,7 %).

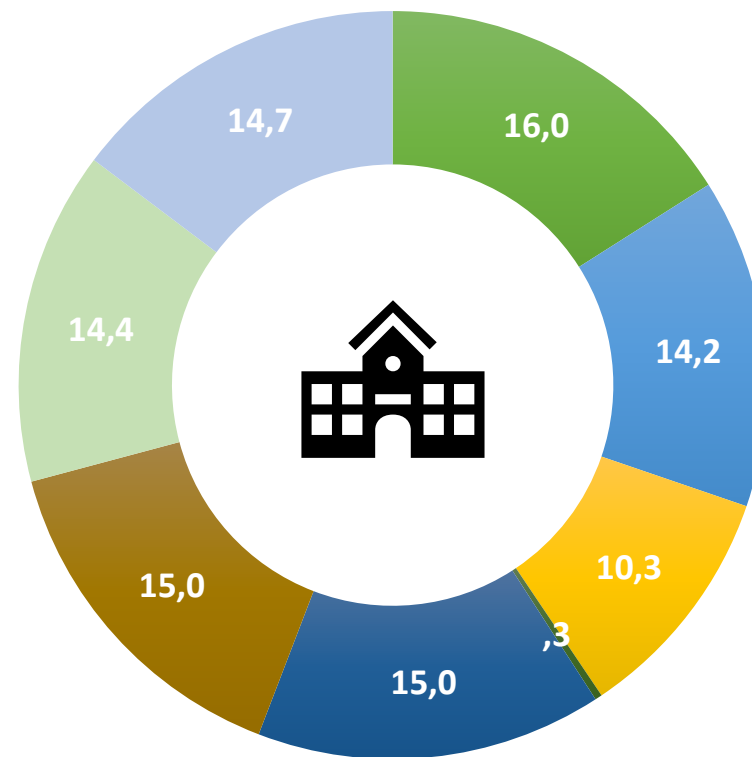

- Čtyřleté gymnázium
- Osmileté nebo šestileté gymnázium
- Střední odborné učiliště
- Jiný typ školy
- Střední odborná škola
- Základní škola

Struktura výběru – dle školního ročníku

Na tomto slidu je zobrazeno rozložení výběrového souboru dle školního ročníku.

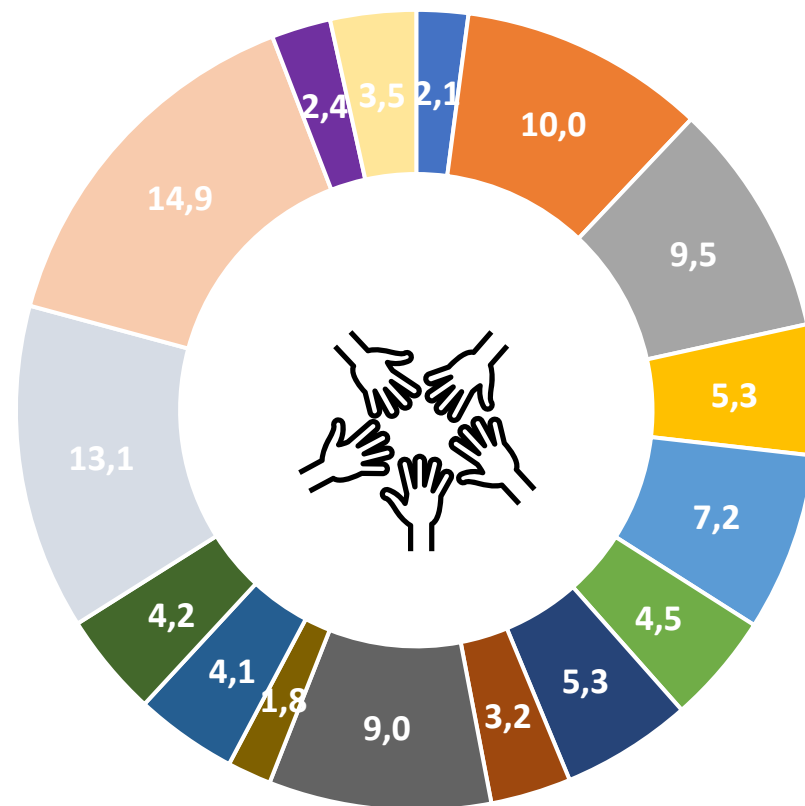
Nejméně jsou ve výběrovém souboru zastoupeni žáci čtvrtých ročníků SŠ (0,3 %, do většiny přehledů proto nebyli zahrnuti), nejvíce žáci 1. ročníků SŠ (16 %).

- 1. ročník SŠ (kvinta)
- 2. ročník SŠ (sexta)
- 3. ročník SŠ (septima)
- 4. ročník SŠ (oktáva)
- 6. ročník ZŠ (prima)
- 7. ročník ZŠ (sekunda)
- 8. ročník ZŠ (tercie)
- 9. ročník ZŠ (kvarta)

Struktura výběru – dle ORP

Na tomto slidu je zobrazena struktura výběrového souboru žáků z hlediska ORP. Nejvíce jsou zastoupeni žáci z Ústí nad Labem (14,9 %) a Teplic (13,1 %).

Metodika – vážení dat

Dále prezentované hodnoty pocházejí z převážených datových souborů. Data byla převážena na základě skutečného počtu chlapců a dívek pro jednotlivé věkové ročníky.

Výzkumné šetření probíhalo oslovením všech škol v Ústeckém kraji. Výběr respondentů nebyl dále nijak omezen (záleželo na ochotě škol i jednotlivých žáků se šetření zúčastnit).

Výskyt rizikového chování silně závisí na věku respondentů a pohlaví, proto je vážení dat před jejich srovnáním důležitým krokem k zajištění validity prezentovaných závěrů. Prevážení znamená, že záměrně kompenzujeme počty respondentů našich šetření tak, aby odpovídaly celkové populaci žáků a žákyň v Ústeckém kraji z hlediska rozložení věku a ORP. Tyto kategorie, které jsou ve výběrovém souboru podreprezentovány, budeme počítat vícekrát a naopak ty, které jsou nadreprezentovány, budeme počítat méněkrát. Tím se vykompenzují výběrem vzniklé rozdíly ve struktuře žáků a komparace dat získá přesnější základ. Data převažujeme z hlediska věku, pohlaví žáků a ORP.

Všechny výsledky v prezentaci (pokud není uvedeno jinak) jsou zobrazené v procentech za celý výběrový soubor.

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

**Duševní zdraví:
Index wellbeingu
- škála WHO-5**

Wellbeing – o nástroji WHO-5

Základní informace o nástroji WHO-5:

Index emoční pohody WHO-5 je mezinárodní diagnostický nástroj, který se ve světě široce používá pro měření subjektivního well-beingu. Well-being představuje obraz celkové pohody žáka. WHO-5 umožňuje otestovat a změřit, jak je se sebou a svým životem žák spokojený.

WHO-5 obsahuje 5 otázek (zobrazeno na dalším slidu), z nichž každá má na výběr 6 variant odpovědi. Odpovědi jsou bodovány 0 až 5 body. Hrubý skór dosahuje hodnot od 0 do 25. Pro získání procentuálního skóru s hodnotami od 0 do 100 se hrubý skór vynásobí čtyřmi. Procentuální skór 0 znamená nejhorší možnou kvalitu života, skór 100 znamená nejlepší možnou kvalitu života.

Hodnoty celkového skóru od 52 bodů a výše se považují za dobrou emoční pohodu (well-being). Od hodnoty 72 bodů a výše můžeme well-being označit za velmi dobrý.

Skóre nižší než 52 bodů naznačuje nízkou emoční pohodu (well-being) a skóre nižší než 32 bodů velmi nízkou emoční pohodu (well-being). V obou případech platí doporučení o vhodnosti další diagnostiky či konzultace s odborníkem (nízká emoční pohoda může značit např. příznaky deprese).

0-31 bodů je velmi nízký well-being; 32-51 nízký well-being; 52-71 dobrý well-being; 72-100 velmi dobrý well-being.

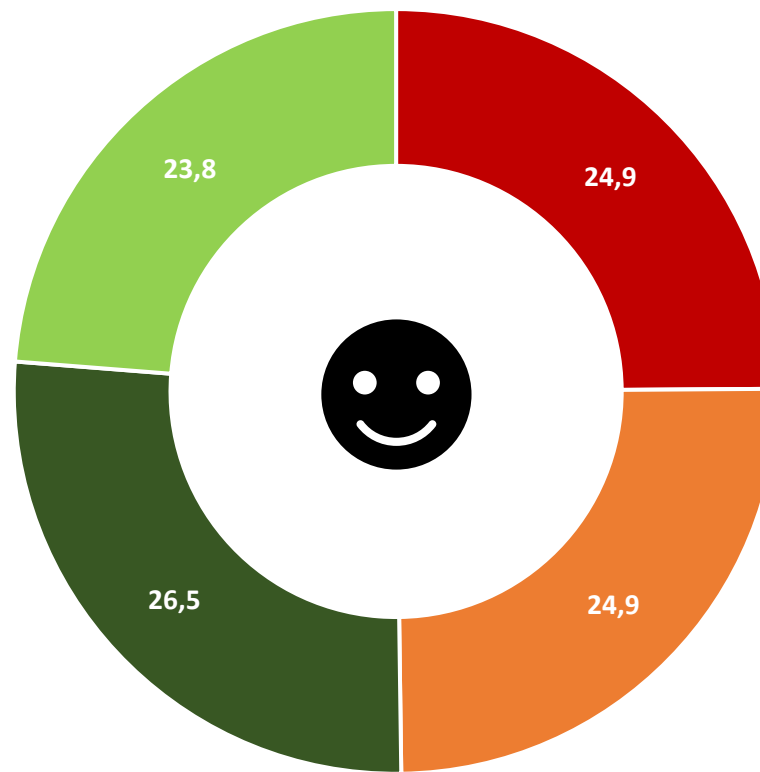
Wellbeing – celkové skóre (koláčový graf)

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Velmi špatný wellbeing má téměř čtvrtina žáků z výběrového souboru (přesněji 24,9 %).

Další téměř čtvrtina žáků (24,9 %) má nízký wellbeing.

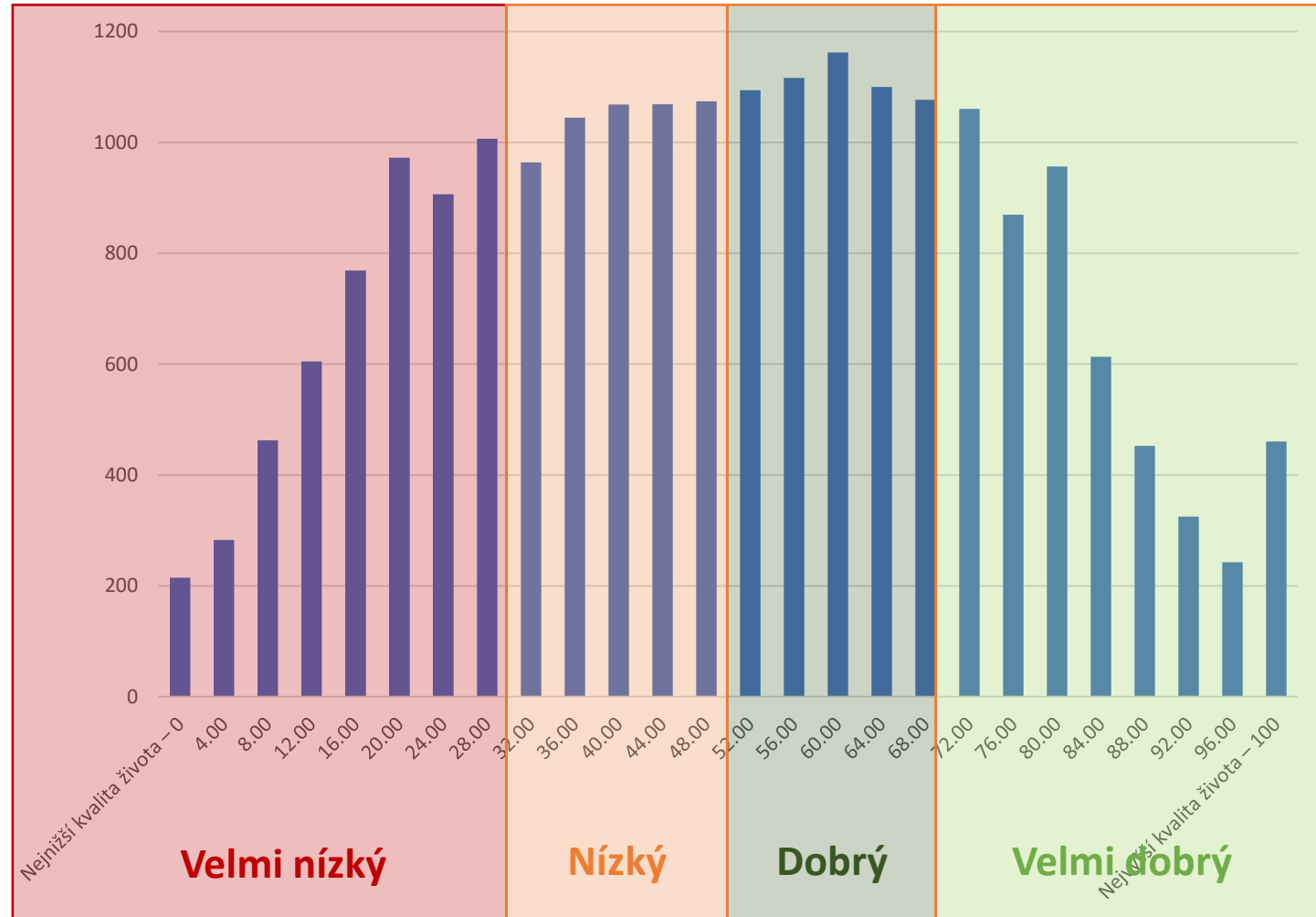
Skóre odpovídající dobrému wellbeingu žáka dosáhlo 26,5 % a velmi dobrý wellbeing má 23,8 % žáků.

Wellbeing – celkem

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Histogram na tomto slidu zobrazuje rozložení četnosti výsledných skóreů žáků. Každý pruh pokrývá konkrétní výsledný skóre a výška pruhu udává počet žáků, kteří ho dosáhli. Velmi špatný wellbeing má téměř čtvrtina žáků z výběrového souboru (přesněji 24,9 %). Další téměř čtvrtina žáků (24,9 %) má nízký wellbeing. Skóre odpovídající dobrému wellbeingu žáka dosáhlo 26,5 % a velmi dobrý wellbeing má 23,8 % žáků.

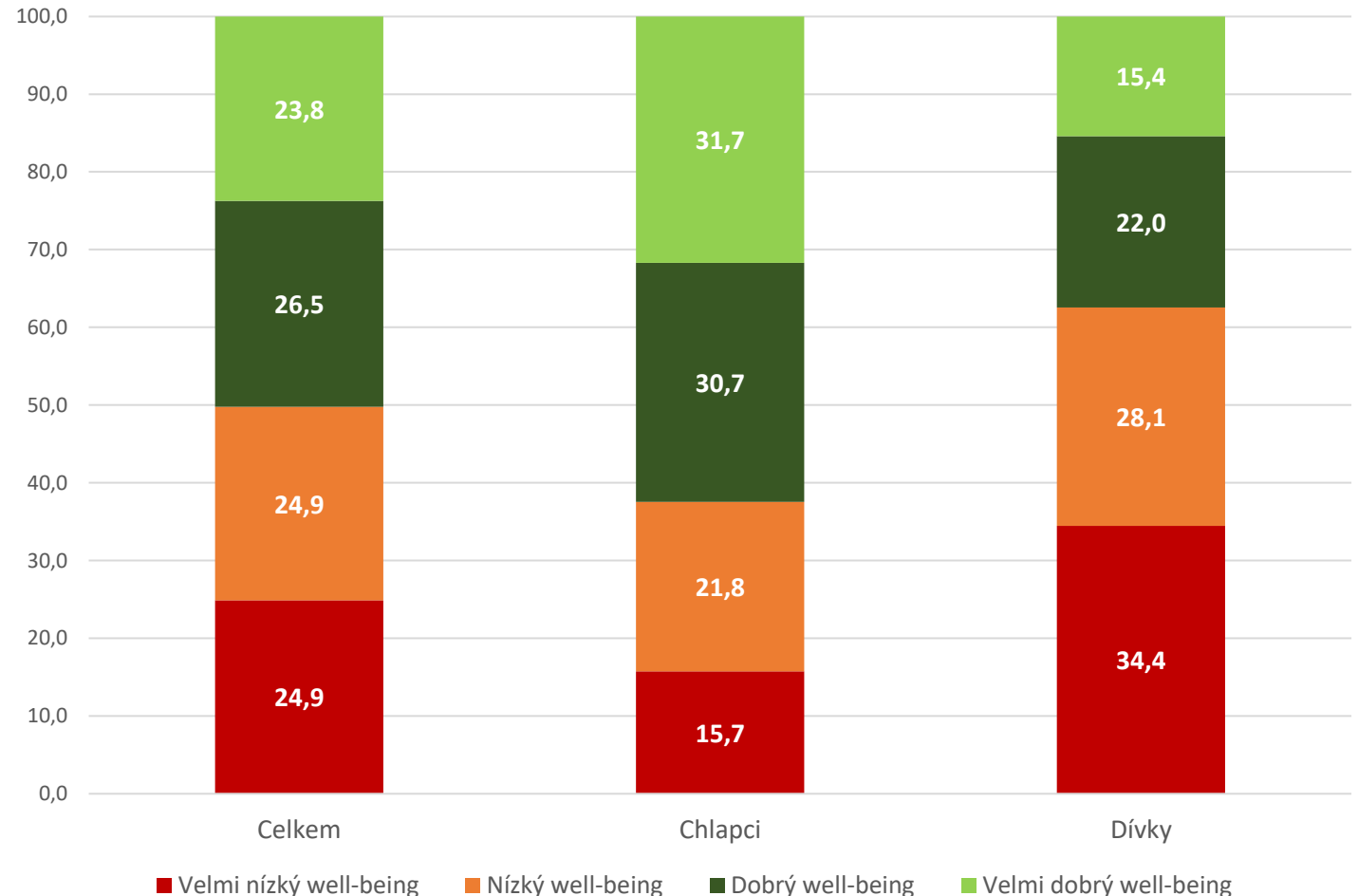

Wellbeing – celkem a dle pohlaví

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Kromě celkového skóre celého výběrového souboru je na tomto slidu ještě zobrazené skóre dle pohlaví respondenta.

Horší výsledky mají dívky. Na grafu můžeme vidět, že zatímco velmi nízký well-being má 15,7 % chlapců, u dívek je to 34,4 %. Dalších 21,8 % chlapců a 28,1 % dívek má nízký well-being. Velmi dobrý well-being má 31,7 % chlapců a pouze 15,4 % dívek.

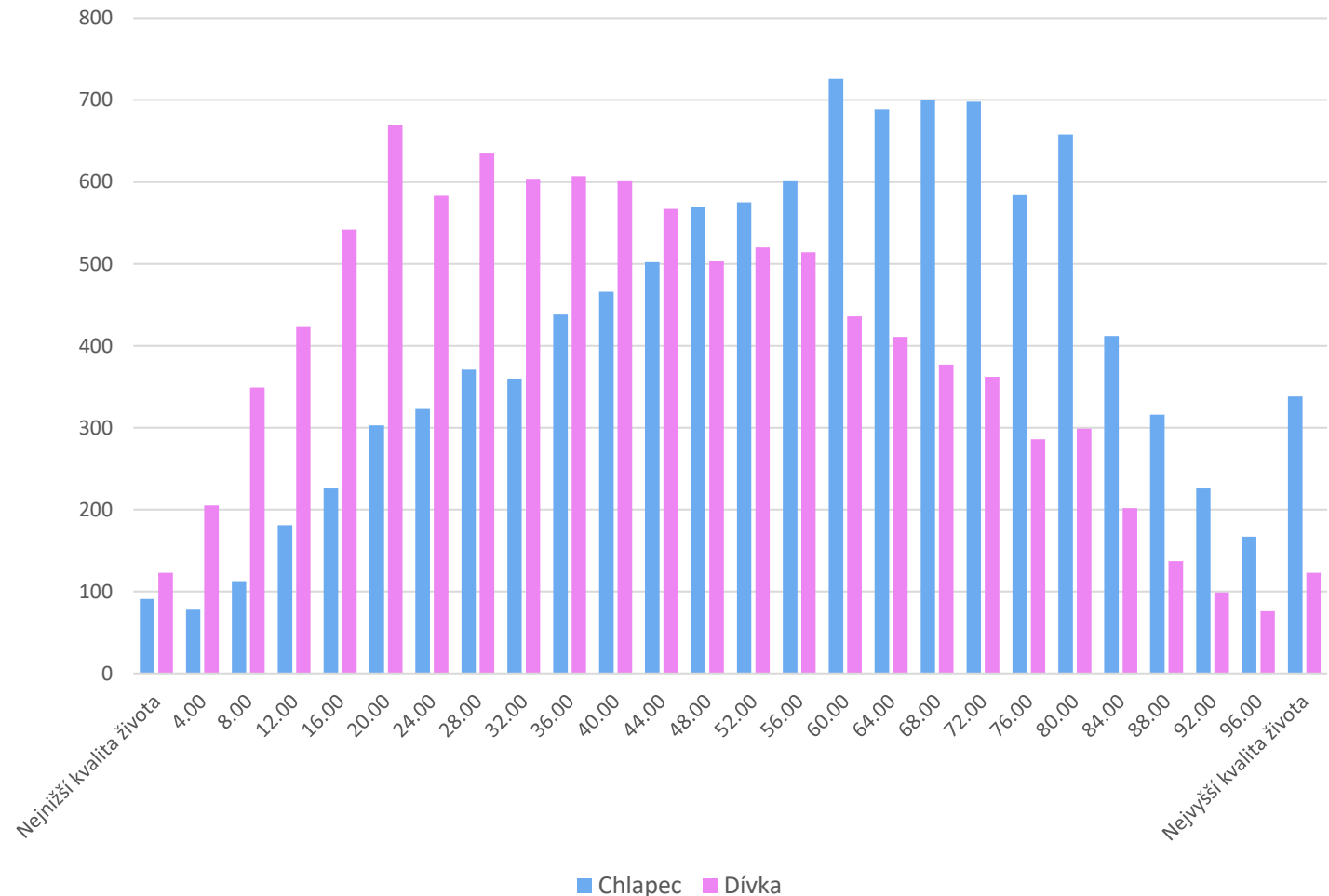

Wellbeing – dle pohlaví

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Na tomto porovnání vidíme výrazný rozdíl rozložení histogramu u chlapců (modře) a dívek (růžově).

Dívky jsou více zastoupeny u nižších skóre, chlapci jsou naopak početnější u vyšších dosažených skóre.

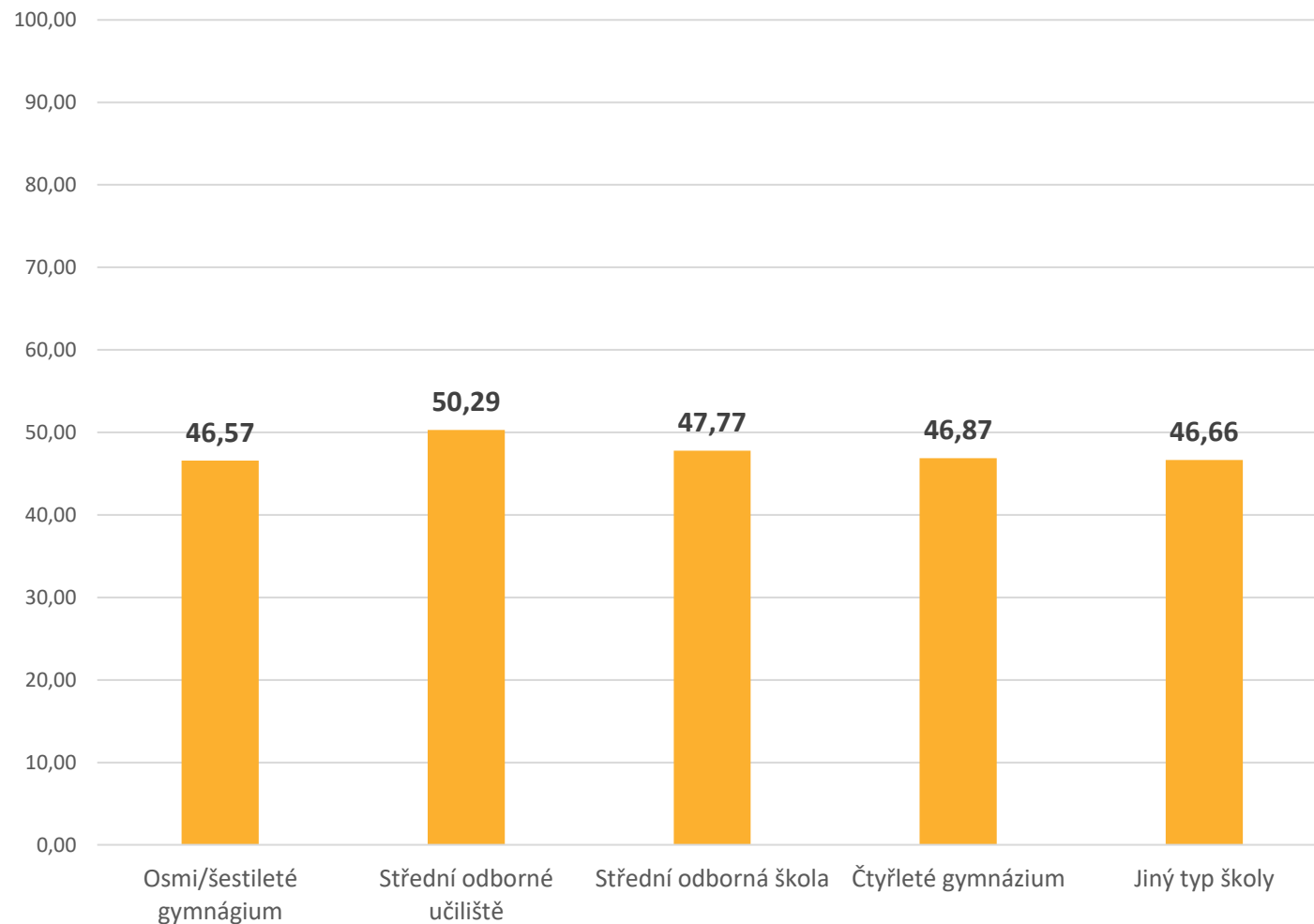

Wellbeing – průměrné skóre dle typu škol

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Na grafu je zobrazeno průměrné dosažené skóre dle typu školy, kterou žák navštěvuje. Na úrovni SŠ mají SOŠ statisticky významně lepší skóre než gymnázia a SOŠ.

Průměrné skóre, kterého žáci dosáhli na prvním stupni činí 51,3 bodů, na druhém stupni je o něco nižší a to 47,8 bodů. Na úrovni ZŠ není v průměrném dosaženém výsledku statisticky významný rozdíl mezi dětmi ze základních škol a víceletých gymnáziích.

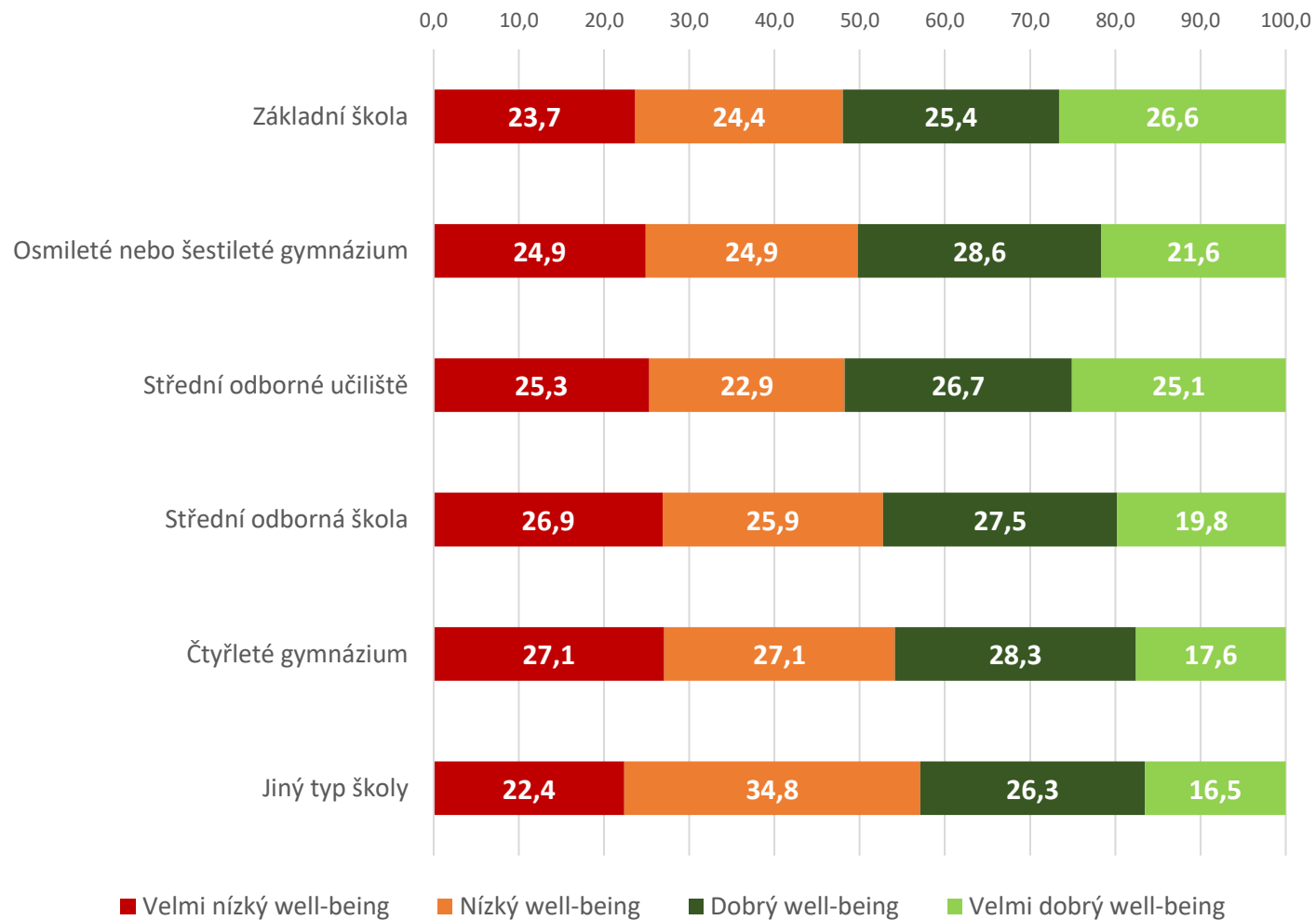

Wellbeing – dle typu škol

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Největší podíl žáků a velmi dobrým well-beingem je na základních školách (26,6 %) a středních odborných učilištích (25,1 %).

Největší podíl žáků s velmi nízkým well-beingem je na čtyřletých gymnáziích (27,1 %) a Středních odborných školách (26,9 %).

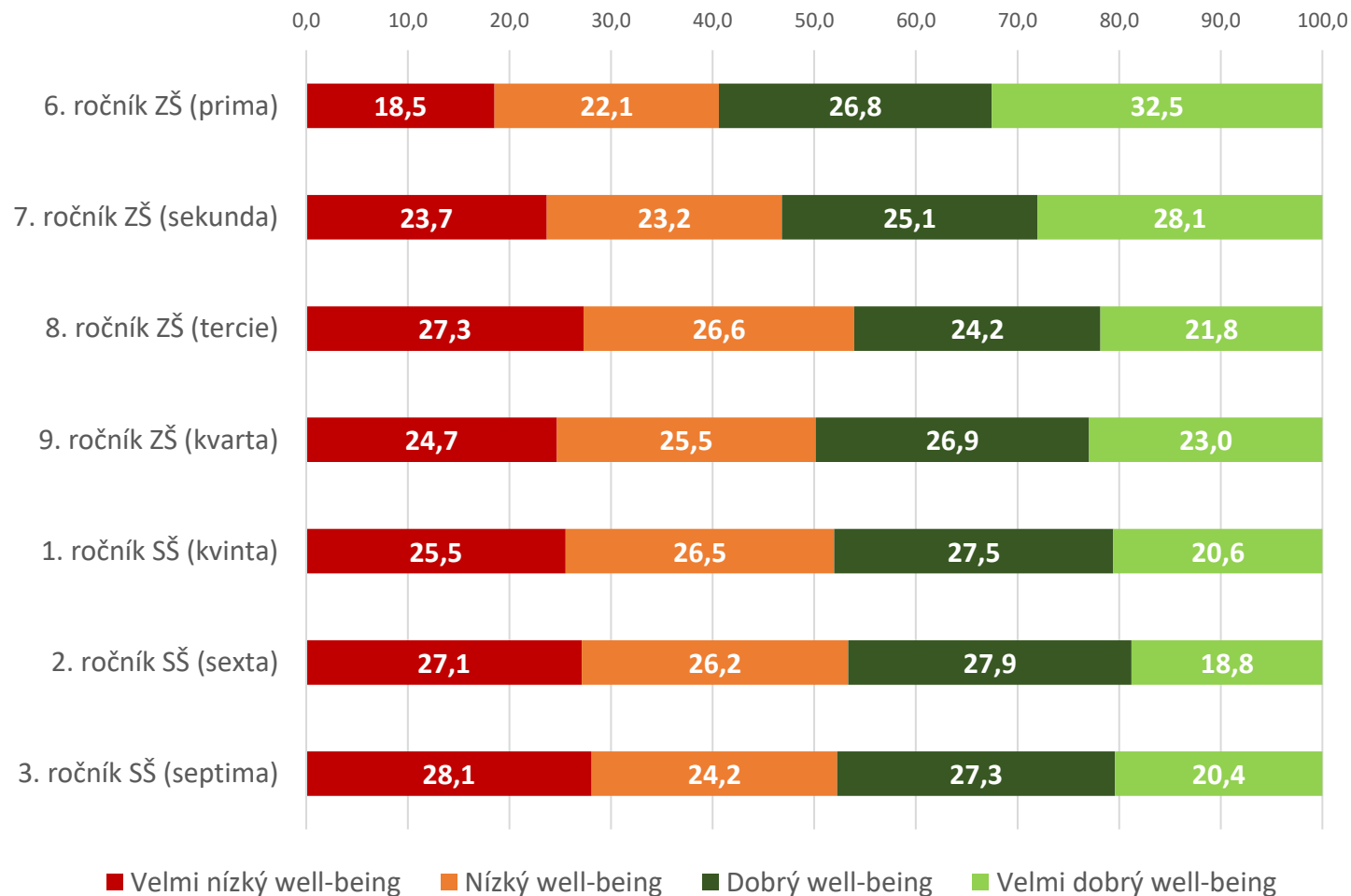
Wellbeing – celkové skóre dle věku

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Nejvyšší podíl žáků s velmi dobrým well-beingem je mezi žáky 6. (32,5 %) a 7. (28,1 %) ročníků základní školy, je statisticky signifikantně vyšší než v ostatních ročnících. Nejnižší je u žáků 2. ročníku střední školy (18,8 %) a žáků 3. (20,4 %) a 1. (20,6 %) ročníků střední školy.

Naopak nejvyšší podíl žáků s velmi nízkým well-beingem je ve 3. ročníku SŠ (28,1 %), 8. ročníku ZŠ (27,3 %) a 2. ročníku SŠ (27,1 %).

*4. ročníky jsou vzhledem k nedostatečnému počtu respondentů v tomto grafu vyřazeny. N = 20904

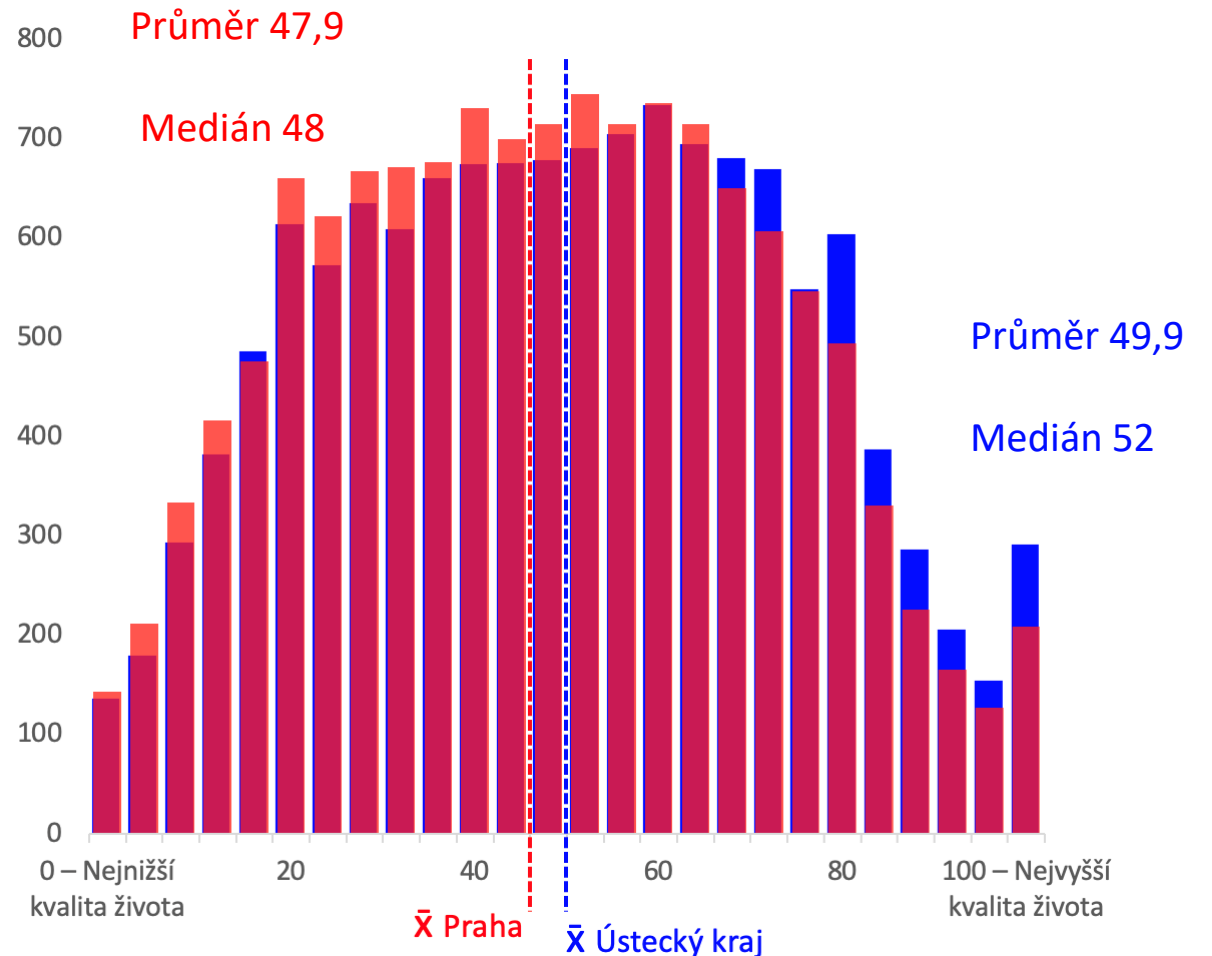

Wellbeing – srovnání Ústecký kraj a Praha

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Na tomto slidu je zobrazeno srovnání* celkových výsledků sběrů v Praze a v Ústeckém kraji. Histogramy na tomto slidu zobrazují rozložení četnosti výsledných skóre žáků. Každý pruh pokrývá konkrétní výsledný skóre a výška pruhu udává počet žáků, kteří ho dosáhli.

Průměrná hodnota za celkový výběrový soubor činí pro Prahu 47,9 bodů, pro Ústecký kraj je lehce vyšší 49,9 bodů.

Wellbeing – jednotlivé otázky celkem

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

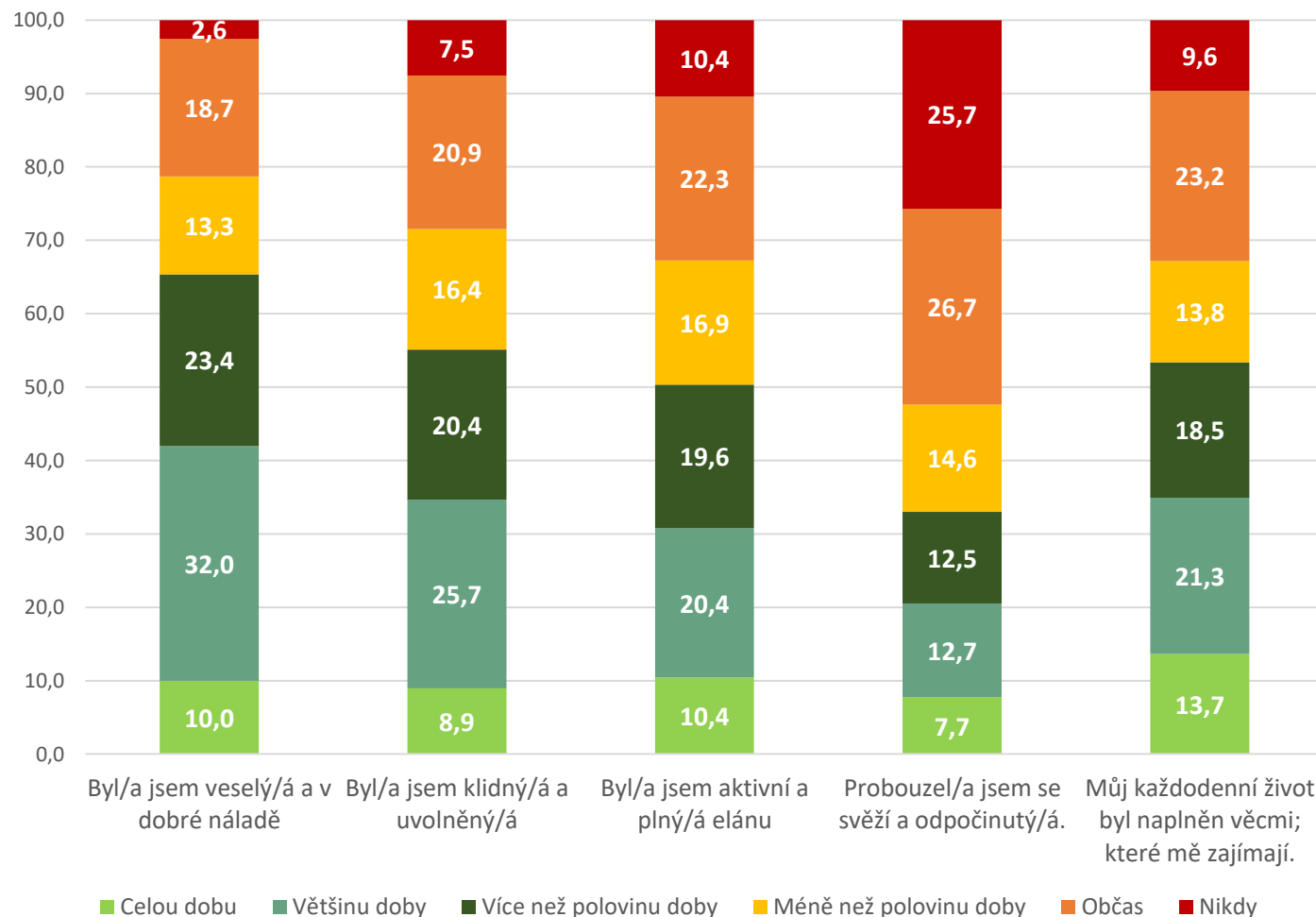
Nejhorší výsledky se ukazují u otázky na spánek. 25,7 % žáků se v posledních 2 týdnech nikdy neprobudili svěží a odpočinutí, dalších 26,7 % pouze občas.

Aktivní a plní elánu více než polovinu doby, nebo častěji, se cítilo 50,4 % žáků, naopak 10,4 % žáků se tak necítilo nikdy.

Po celé 2 týdny byl život naplněn zajímavými věcmi pro 13,7 % žáků, pro dalších 21,3 % většinu této doby. Pro 33,2 % žáků tomu bylo jen občas, nebo nikdy.

42 % žáků bylo v posledních 2 týdnech většinu času až celou dobu dobře naladěni, dalších 23,4 % více než polovinu doby.

Klidně a uvolněně se v uplynulých 2 týdnech většinu nebo celou dobu cítilo 34,6 % žáků, nikdy 7,5 %.

Wellbeing – jednotlivé otázky dle pohlaví (1)

Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

U všech otázek vidíme, že dívky mají horší výsledky. Zatímco 13,3 % chlapců bylo po celou dobu 2 týdnů v dobré náladě, dívek pouze 6,6 %, naopak 26,6 % dívek se veselých cítilo jen občas nebo nikdy, chlapců 16,4 %.

Klidně a uvolněně se po celou dobu cítilo 12,4 % chlapců a pouze 5,4 % dívek, po většinu doby pak dalších 32,1 % chlapců a pouze 19,1 % dívek. Naopak pouze občas, nebo nikdy se takto cítilo 19,3 % chlapců a 38 % dívek.

Aktivní a plný elánu se po většinu až celou dobu cítilo 39,2 % chlapců a 21,9 % dívek, naopak nikdy se takto necítilo 8,1 % chlapců a 12,9 % dívek.

Wellbeing – jednotlivé otázky dle pohlaví (2)

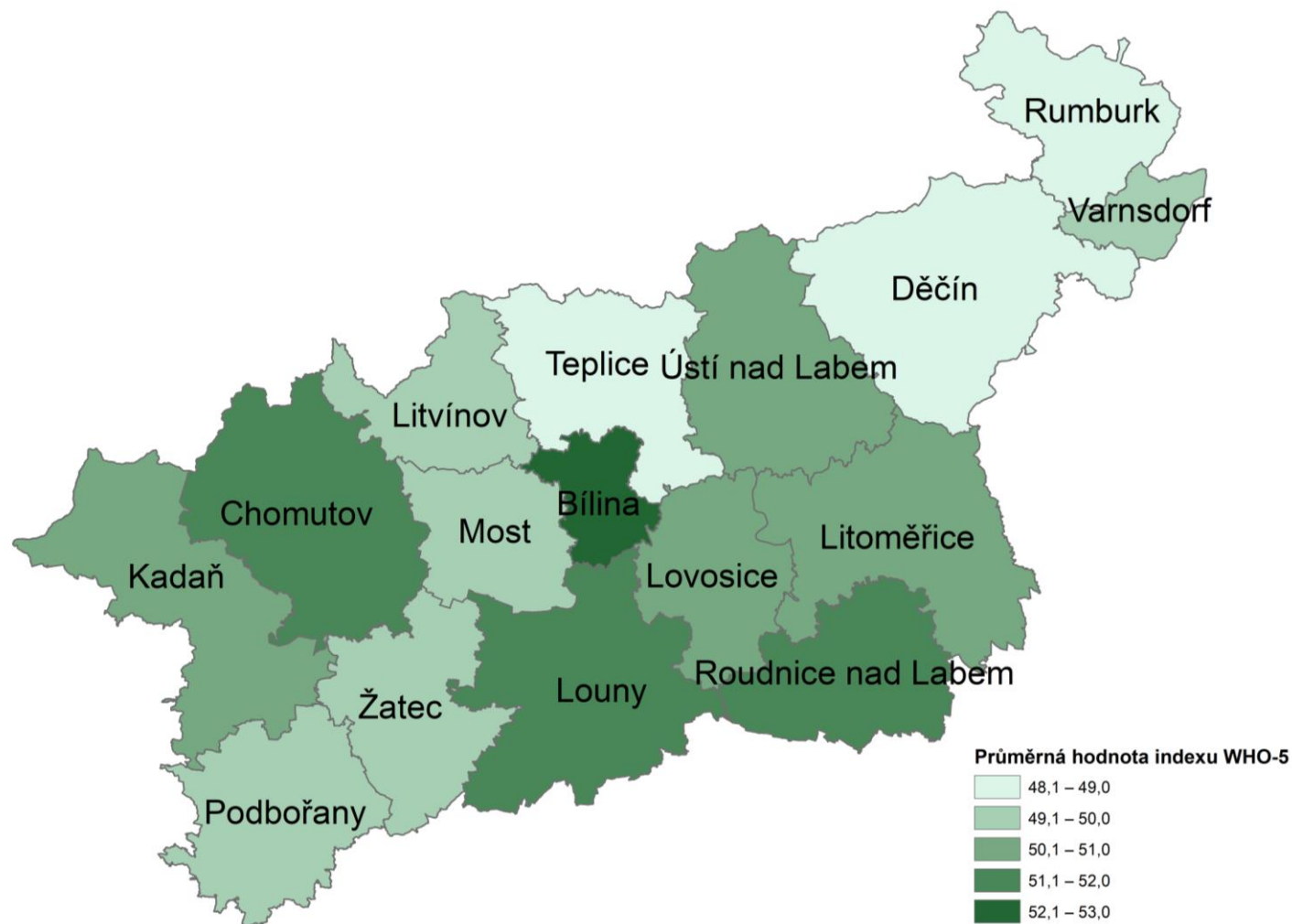
Pro každé z pěti tvrzení vyber prosím odpověď; která se nejvíc blíží tomu; jak ses cítil/a v posledních 2 týdnech:

Nejhorší výsledky jsou u otázky na odpočinek. Svěží a odpočinitá se v uplynulých 2 týdnech nikdy neprobudilo 32,9 % dívek a dalších 29,5 % pouze občas. U chlapců se svěží a odpočinitý neprobudilo nikdy 18,8 % a dalších 24 % pouze občas.

18,2 % chlapců a 8,9 % dívek uvedlo, že v uplynulých 2 týdnech byl po celou dobu jejich každodenní život naplněn věcmi, které je zajímají, dalších 25,8 % chlapců a 16,6 % dívek uvedlo, že většinu doby. Naopak pouze občas, nebo nikdy nebyl každodenní život naplněn zajímavými věcmi pro 23,2 % chlapců a 42,9 % dívek.

Wellbeing – průměrné skóre dle ORP (mapa)

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

Duševní zdraví:
Symptomy úzkosti
- škála GAD-7

Symptomy úzkosti - o nástroji GAD-7

Základní informace o nástroji GAD-7:

GAD-7 (v angličtině Generalized Anxiety Disorder-7) je celosvětově rozšířeným nástrojem používaným pro měření a hodnocení úzkostných poruch v populaci.

Jak napovídá název, škálu tvoří celkem 7 otázek. Každá položka žádá jednotlivce, aby ohodnotil závažnost svých příznaků za poslední dva týdny. Po vyplnění může respondent dosáhnout výsledného skóre v rozmezí 0 až 21 bodů. Výsledné skóre GAD-7 se vypočítá přiřazením 0 až 3 bodů jednotlivým odpovědím a poté sečtením skóre za všech sedm otázek.

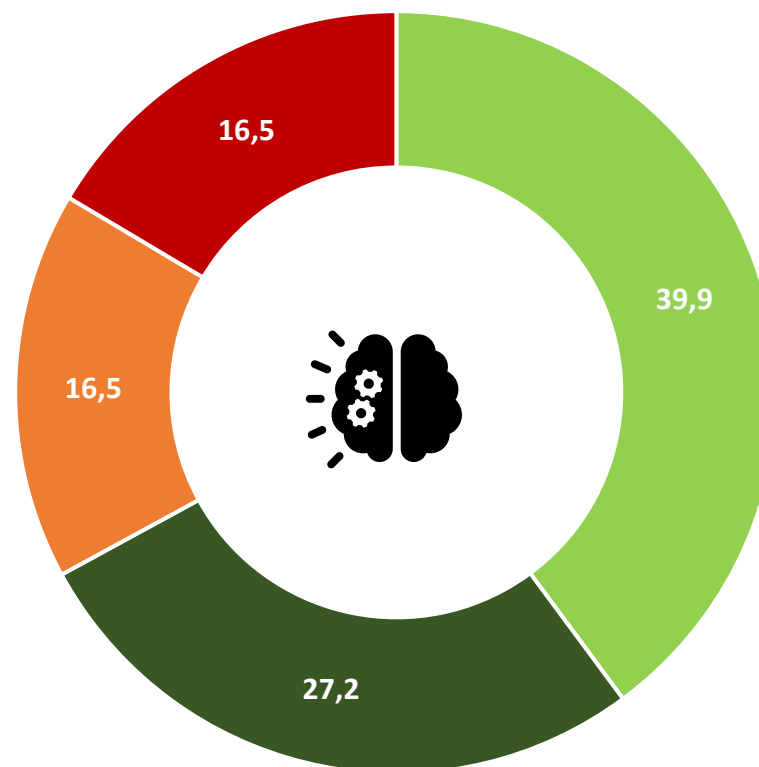
Čím vyšší je výsledné skóre, tím vyšší je stupeň příznaků úzkosti žáka. Obecně se používají hranice 5 bodů představující mírné příznaky úzkosti, 10 bodů značící střední míru úzkosti a 15 bodů vyznačující těžkou míru úzkosti. Při použití jako screeningový nástroj se doporučuje další hodnocení, když je výsledné skóre jedince 10 nebo vyšší.

Symptomy úzkosti – celkové skóre (koláčový graf)

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

16,5 % žáků zažívá symptomy těžké úzkosti a dalších 16,5 % střední úzkosti.

Téměř 40 % žáků netrápí žádná, nebo jen minimální úzkost, dalších 27,2 % pak mírná úzkost.

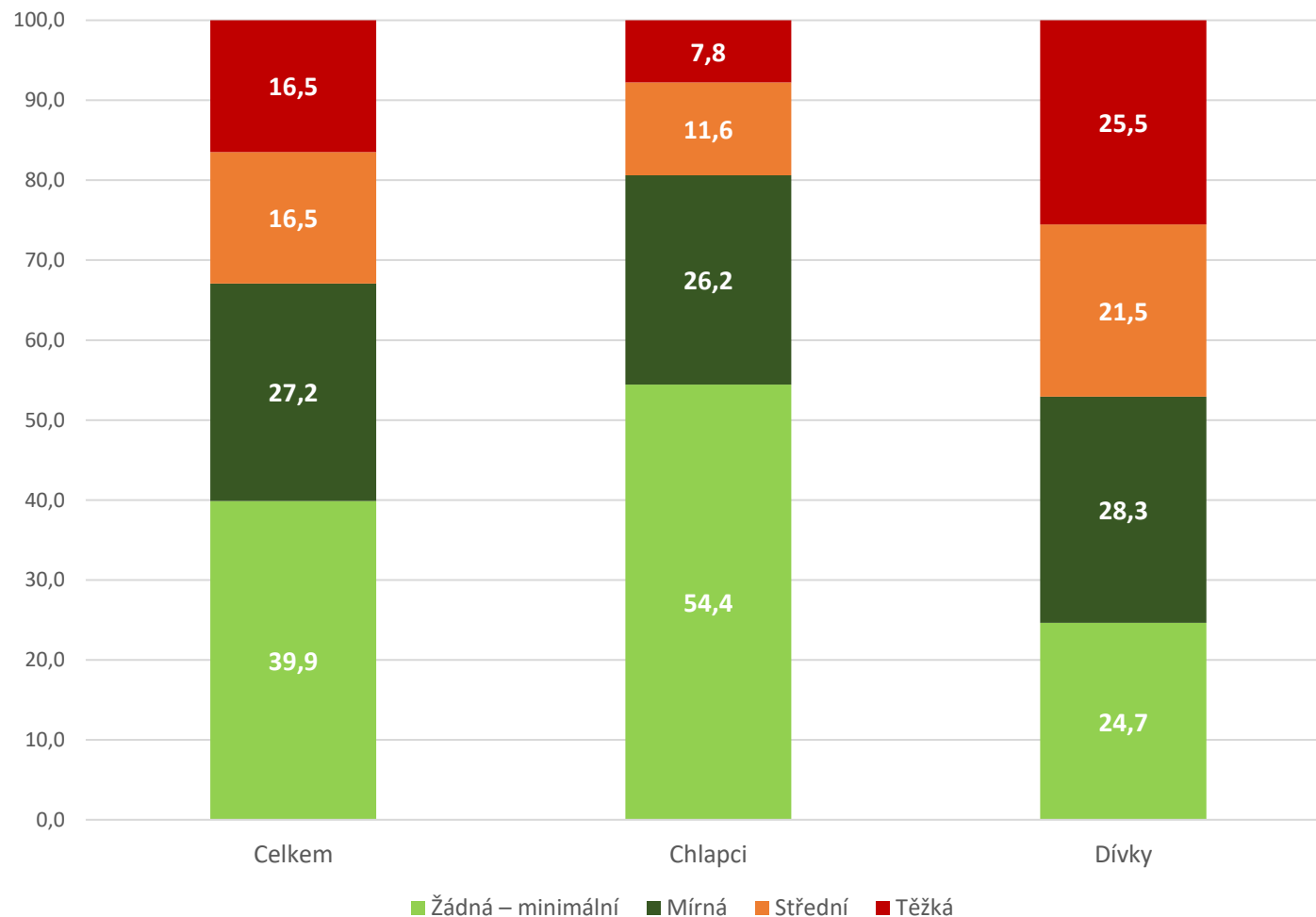

Symptomy úzkosti – celkem a dle pohlaví

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

Na tomto slidu je kromě celkového skóre za celý výběrový soubor výsledek rozdělen také dle pohlaví respondenta.

Stejně jako u wellbeingu mají dívky horší výsledky. Více než polovinu (přesněji 54,4 %) chlapců netrápí žádná, nebo jen minimální úzkost, u dívek je to pouze necelá čtvrtina (24,7 %). Naopak těžká úzkost trápí 7,8 % chlapců a více než čtvrtinu dívek (přesněji 25,5 %).

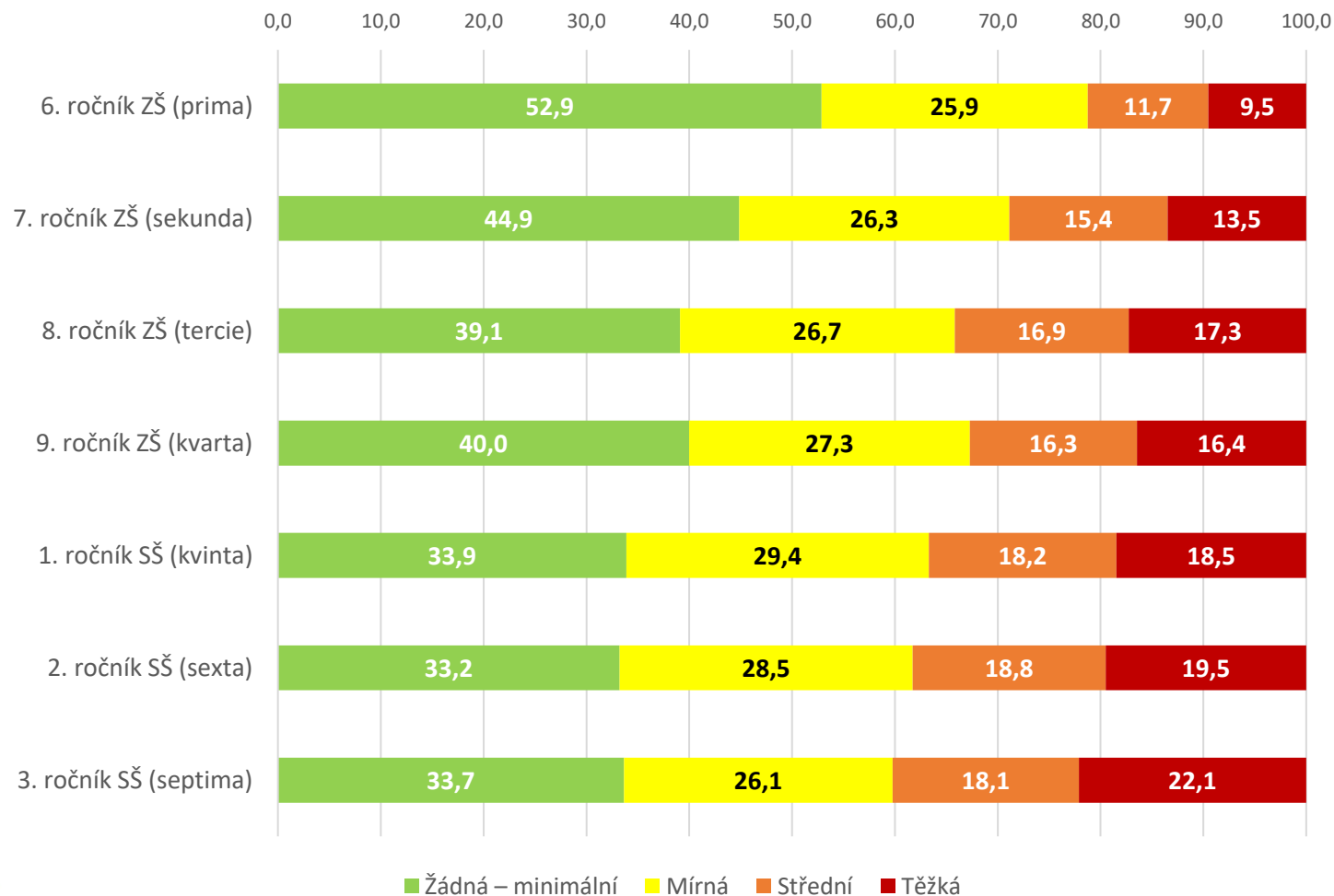
Symptomy úzkosti – celkové skóre dle ročníků

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

Největší podíl žáků s žádnou nebo minimální úzkostí je z nejmladší kategorie žáků (52,9 %) a postupně se snižuje až na 22,5 %. Žáci 6. a 7. ročníků mají statisticky signifikantně vyšší podíl žáků s žádnou nebo minimální úzkostí a také stat. sig. Nižší podíl žáků s těžkou úzkostí.

Žáci na střední škole mají stat. sig. nižší podíl žáků s žádnou nebo minimální depresí v porovnání s úrovní základního vzdělání.

*4. ročníky jsou vzhledem k nedostatečnému počtu respondentů v tomto grafu vyřazeny. N = 20904

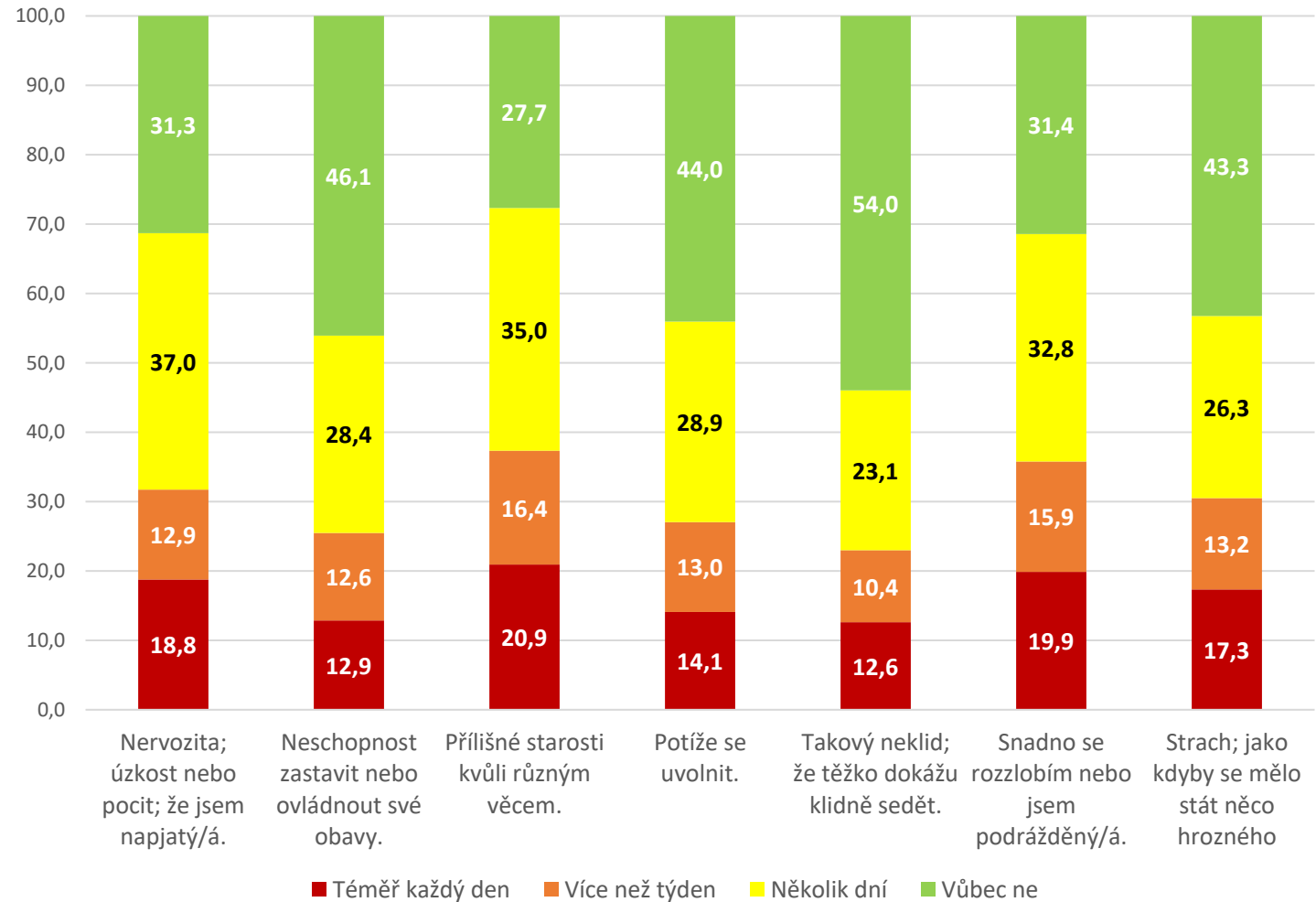
Symptomy úzkosti – jednotlivé otázky celkem

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

Nejhůře se ukazuje otázka na přílišné starosti (20,9 % žáků uvedlo, že je trápily v uplynulých 2 týdnech téměř každý den), následované rozzlobením (19,9 % žáků uvedlo, že se téměř každý den snadno rozzlobili, nebo byli podráždění).

Naopak neklid, který by znemožňoval klidně sedět netrápil vůbec 54 % žáků a neschopnost zastavit a ovládnout svoje obavy vůbec netrápila 46,1 % žáků. 18,8 % žáků trápila téměř každý den nervozita a úzkost, dalších 12,9 % poté více než týden.

17,3 % žáků mělo téměř každý den strach, jako by se mělo stát něco hrozného, 43,3 % naopak vůbec ne. 14,1 % žáků mělo téměř každý den potíže se uvolnit a 18,8 % žáků trápila téměř každý den nervozita a úzkost.

Symptomy úzkosti – jednotlivé otázky dle pohlaví

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

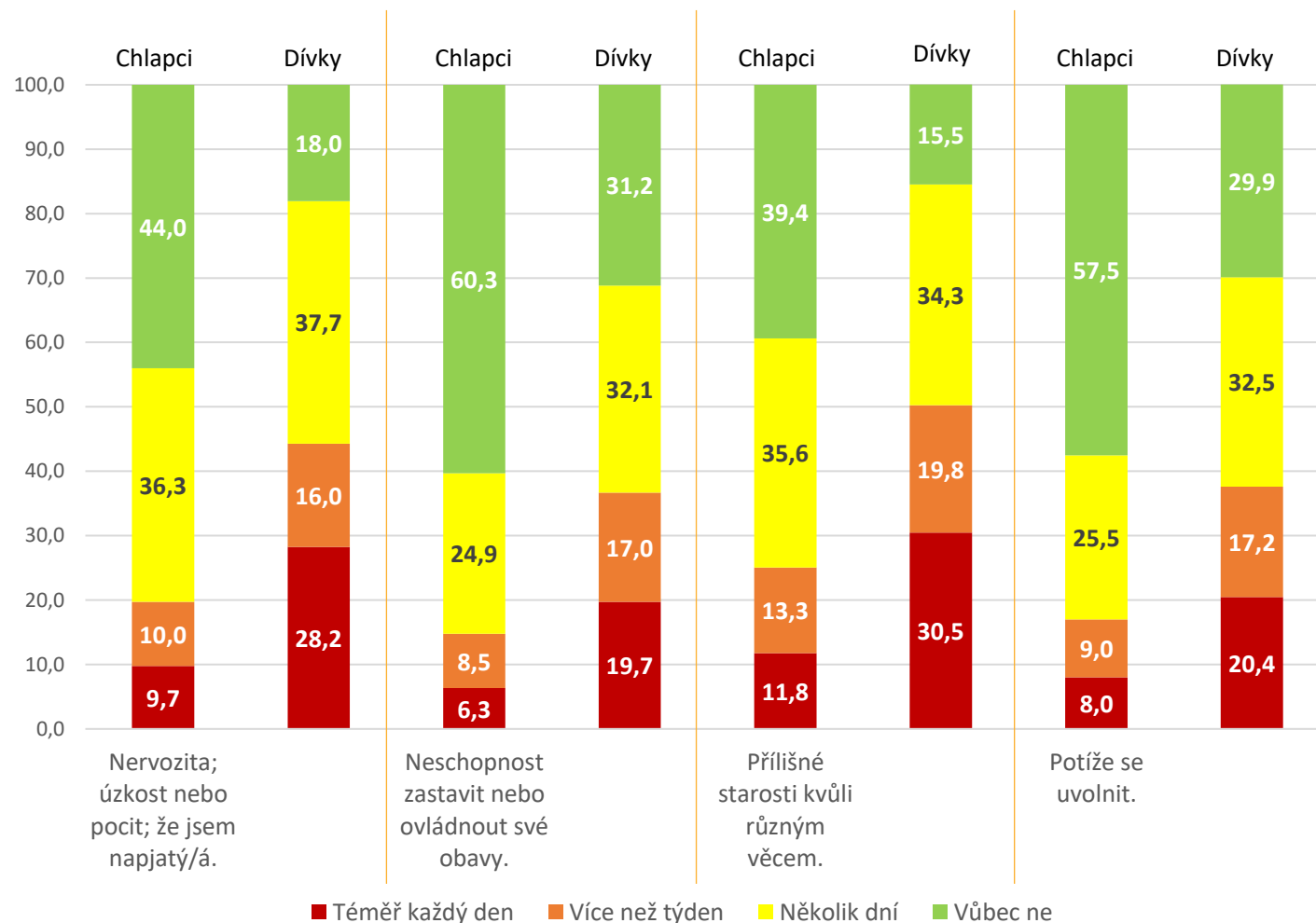
U všech otázek na tomto slidu můžeme vidět, že dívky mají “horší” výsledky.

Zatímco nervozita a úzkost vůbec netrápila 44 % chlapců, dívek pouze 18%. Naopak téměř každý den trápila 9,7 % chlapců a 28,2 % dívek.

60,3 % chlapců vůbec netrápila neschopnost zastavit, nebo ovládnout svoje obavy, u dívek tomu tak bylo u 31,2 %.

30,5 % dívek a 11,8 % chlapců téměř každý den trápily přílišné starosti kvůli různým věcem, dalších 19,8 % dívek a 13,3 % chlapců trápily více než týden.

57,5 % chlapců vůbec nemělo potíže se uvolnit, dívek jen 29,9 %.

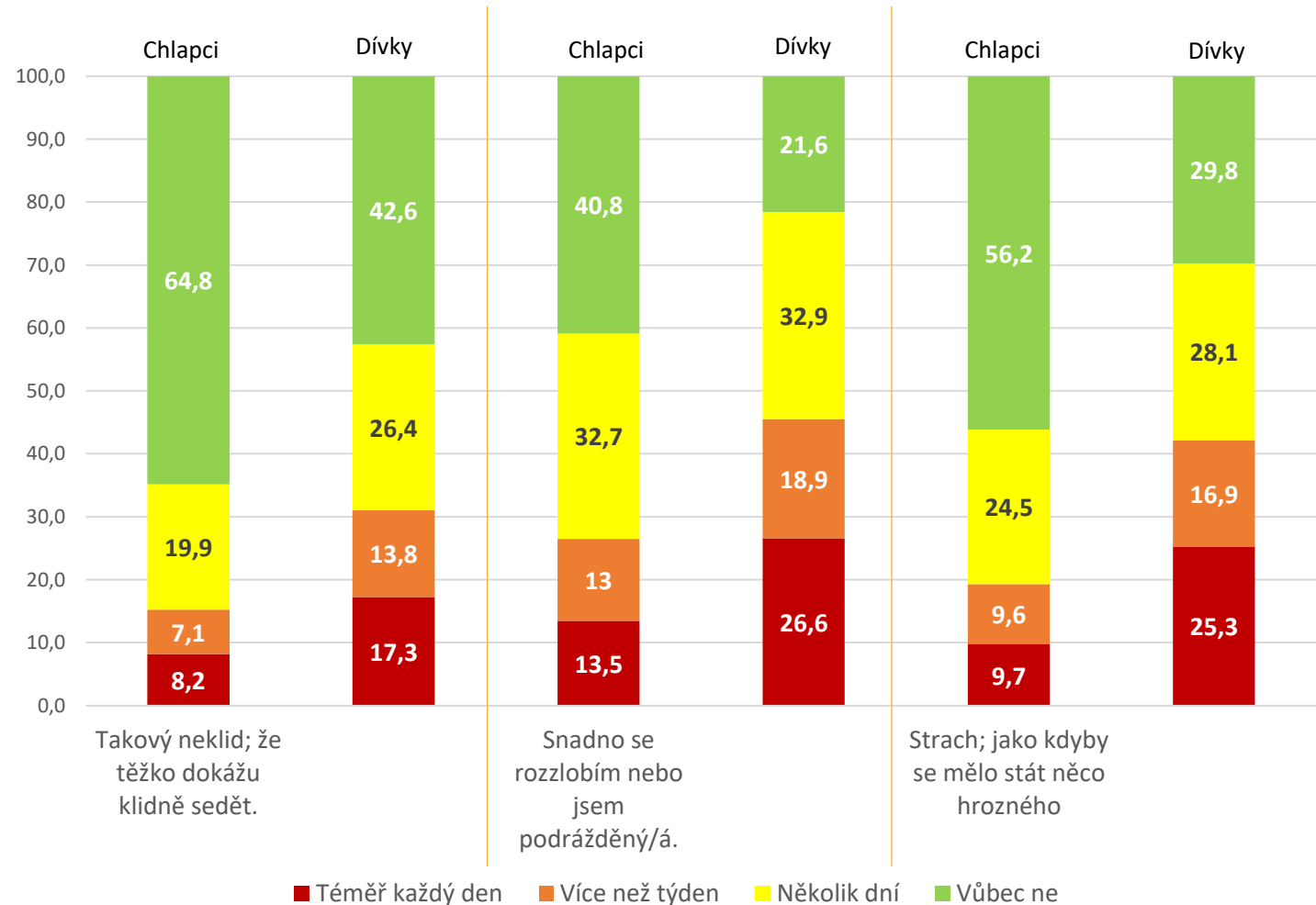
Symptomy úzkosti – jednotlivé otázky dle pohlaví

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

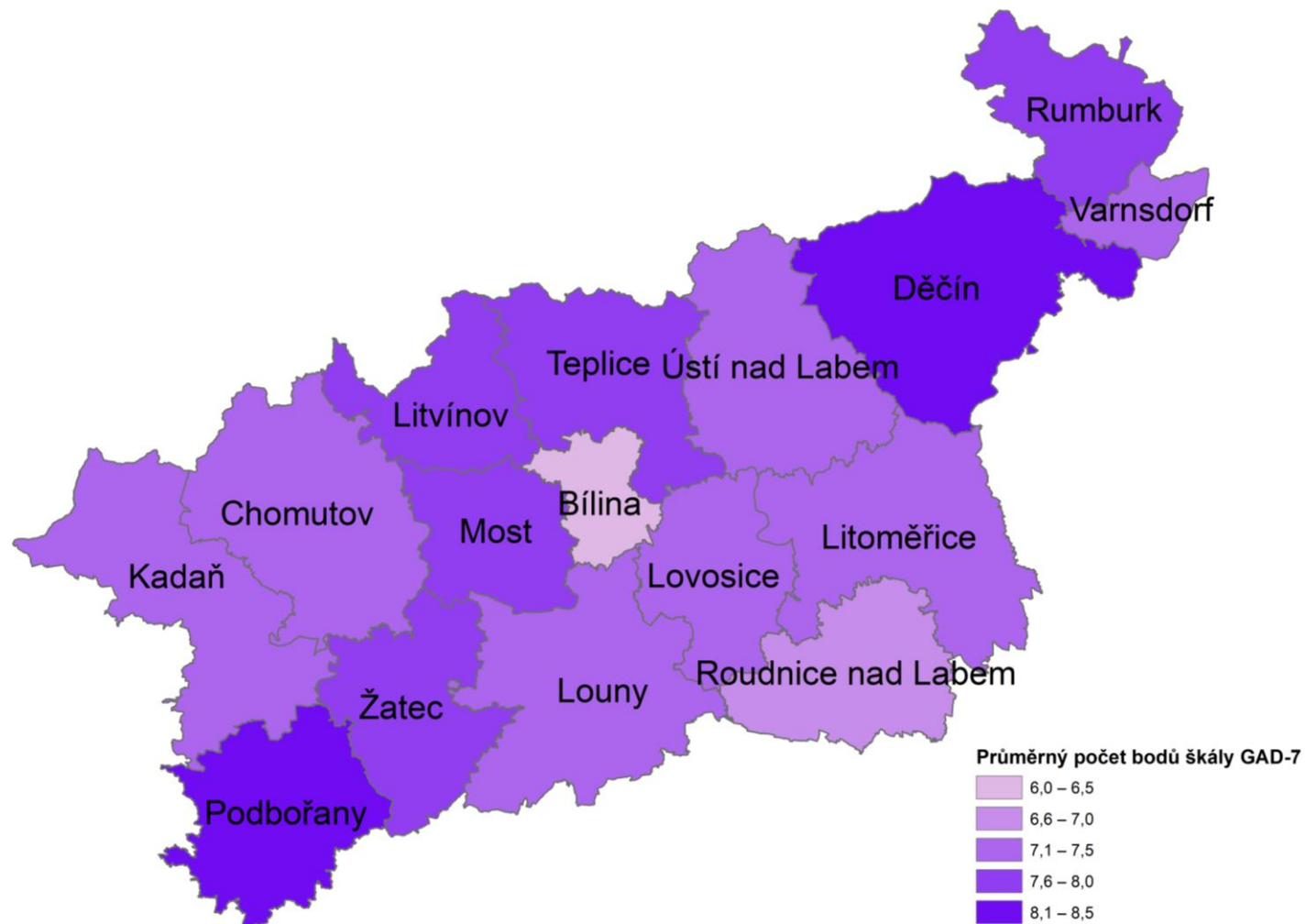
U otázek na tomto slidu opět vidíme, že ve všech případech mají „horší“ výsledky dívky.

17,3 % dívek a 8,2 % chlapců téměř každý den trápil takový neklid, že nedokázali klidně sedět. Naopak 64,8 % chlapců a 42,6 % dívek to netrápilo vůbec. 26,6 % dívek a 13,5 % chlapců se téměř každý den snadno rozzlobili nebo byli podráždění.

25,3 % dívek a 9,7 % chlapců mělo téměř každý den strach jako by se mělo stát něco hrozného. Dalších 16,9 % dívek a 9,6 % chlapců tento strach mělo více než týden.

Symptomy úzkosti – skóre dle ORP (mapa)

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

Duševní zdraví:
Symptomy deprese
- škála PHQ-9

Symptomy deprese - o nástroji PHQ-9

Základní informace o nástroji PHQ-9:

PHQ-9 (v angličtině Patient Health Questionnaire-9) je celosvětově rozšířeným nástrojem používaným pro screening depresivní poruchy v populaci. Vychází z kritérií DSM-IV pro depresivní poruchu.

Škálu tvoří 9 otázek, které jsou zaměřeny na 9 příznaků deprese. Na každou otázku jsou nabídnuty 4 možné odpovědi, za které se uděluje 0 až 3 body. Ze všech odpovědí se vypočítá celkové skóre žáka, které je v rozmezí 0 až 27 bodů. Skóre se používá k vyhodnocení míry depresivity u žáka.

Čím vyšší výsledné skóre je, tím vyšší je míra příznaků depresivity žáka.

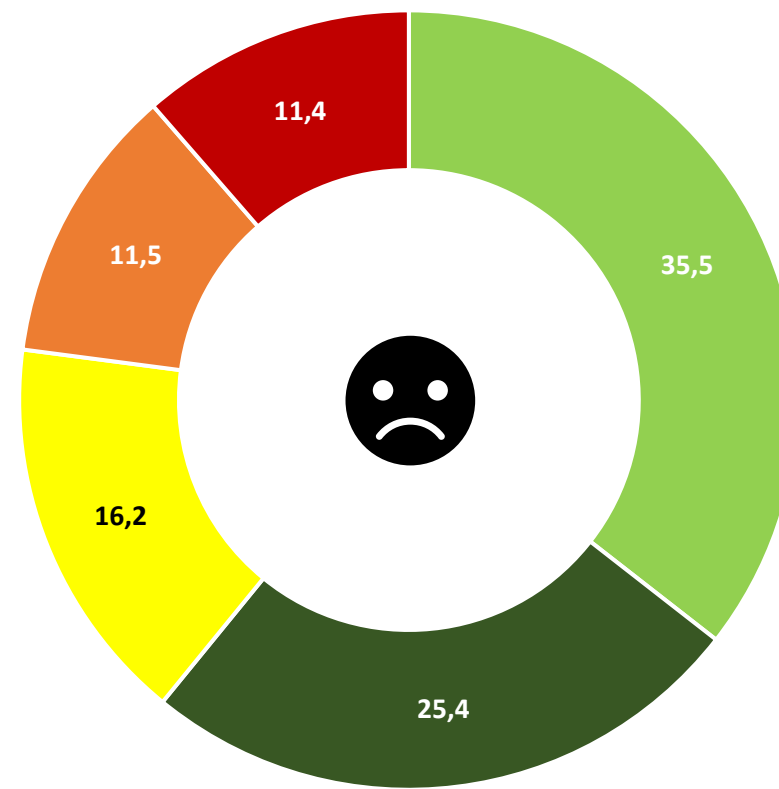
Hodnoty 0 až 4 jsou považovány za minimální míru příznaků deprese. Hodnoty 5 až 9 jsou označovány jako mírné příznaky deprese. Výsledek vyšší než 9 bodů se považuje za vhodný k dalšímu řešení (diagnostice či intervenci). Hodnoty 10 až 14 se považují za střední míru příznaků deprese, 15 až 19 bodů je považováno za středně těžkou míru příznaků a výsledek vyšší než 20 bodů je označován jako příznaky těžké deprese.

Symptomy deprese – celkové skóre (koláčový graf)

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

11,4 % žáků dosáhlo skóre odpovídající známám těžké deprese, dalších 11,5 % žáků pak středně těžké deprese.

35,5 % žáků netrpí žádnými, nebo pouze minimálními příznaky deprese. 25,4 % žáků získalo výsledné skóre odpovídající mírné depresi, dalších 16,2 % pak střední depresi.

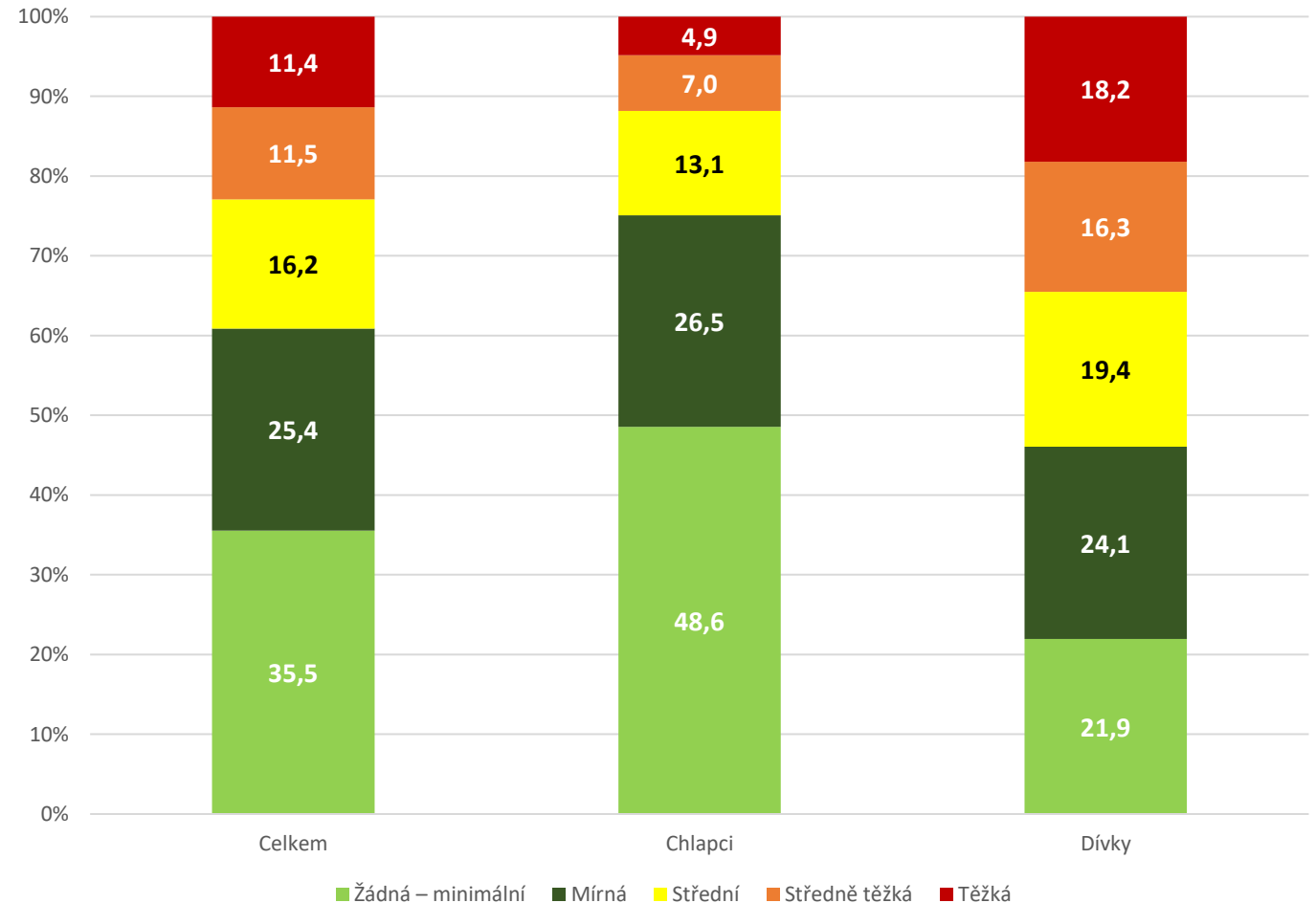

Symptomy deprese – celkem a dle pohlaví

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

Kromě celkového skóre je na tomto slidu zobrazeno také výsledné skóre PHQ-9 zvlášť pro chlapce a dívky.

Dívky mají horší výsledky než chlapci. Zatímco žádnou nebo minimální depresi má téměř polovina chlapců (48,6 %), dívek je to pouze 21,9 %. Naopak středně těžká až těžká deprese trápí 34,5 % dívek, chlapců „jen“ 11,9 %.

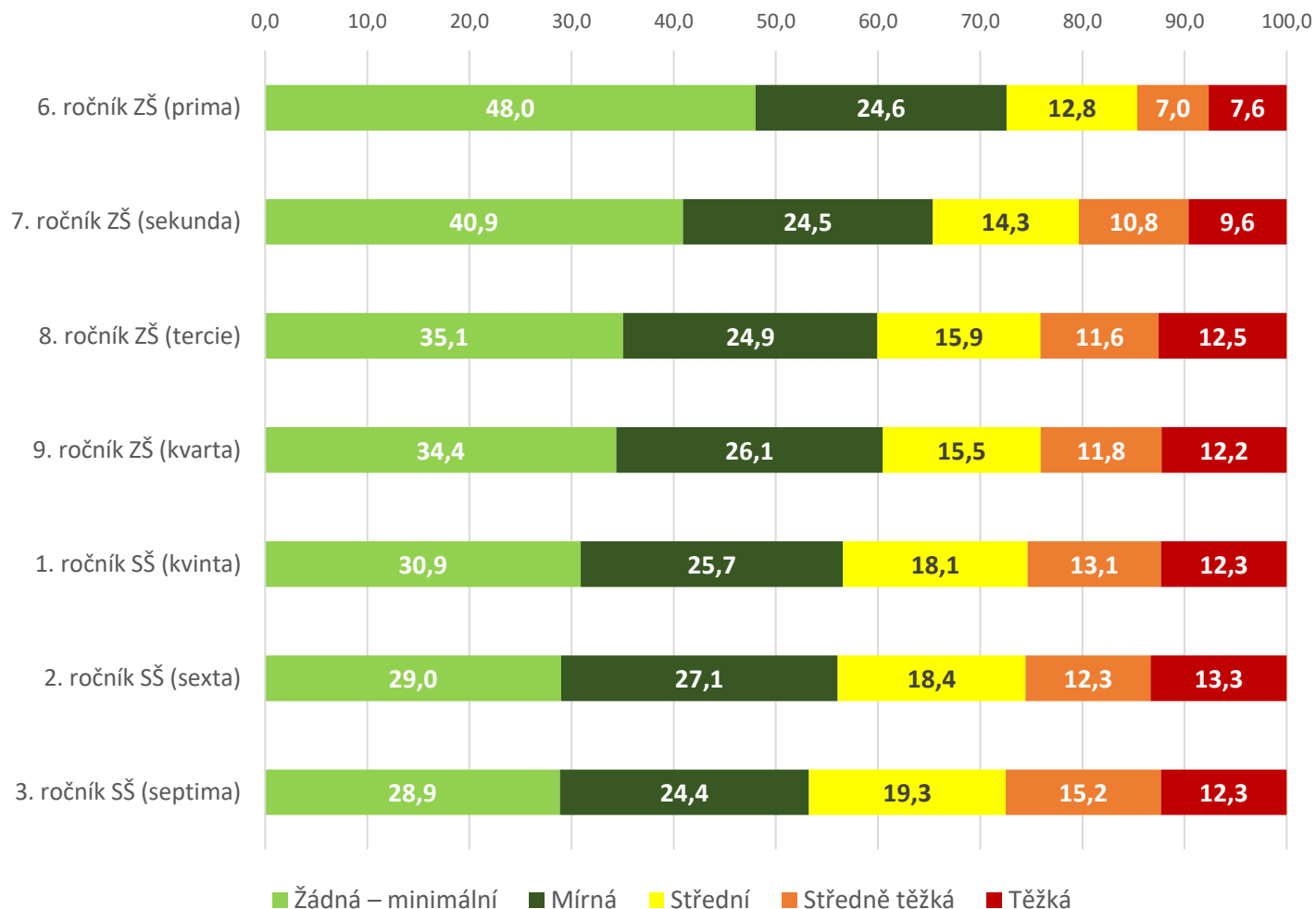

Symptomy deprese – celkem dle ročníků

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

Nejvyšší podíl žáků s žádnou nebo minimální depresí je u nejmladších žáků (48 %), postupně se snižuje až na 16,3 %. Žáci v 6. a 7. ročníku mají statisticky signifikantně vyšší podíl žáků a žádnou nebo minimální depresí a také statisticky signifikantně nižší podíl žáků a těžkou depresí.

*4. ročníky jsou vzhledem k nedostatečnému počtu respondentů v tomto grafu vyřazeny. N = 20904

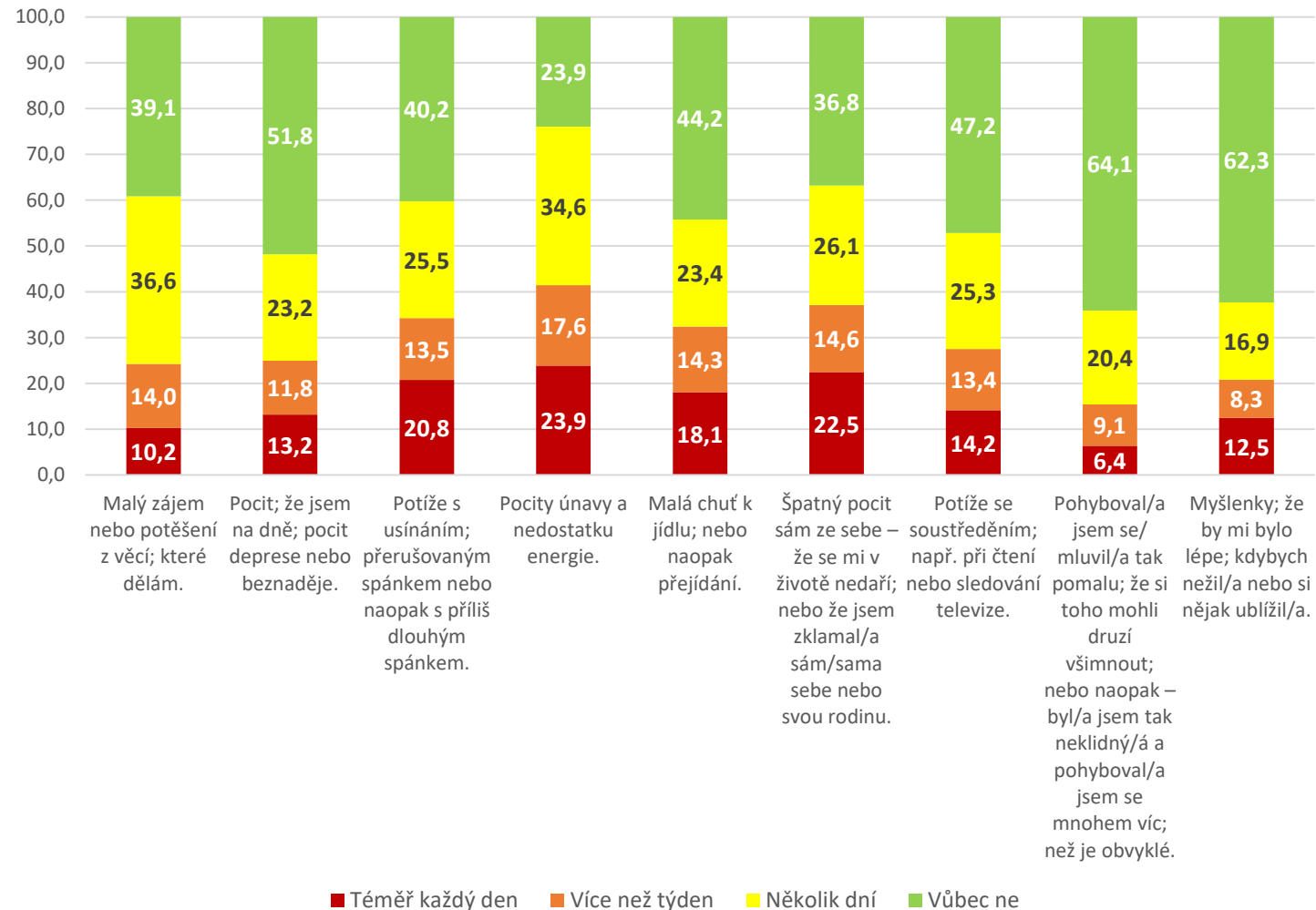

Symptomy deprese – jednotlivé otázky celkem

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

Nejhorší výsledky můžeme vidět u otázky na pocit únavy a nedostatek energie. Pouze 23,9 % uvedlo, že je tento problém vůbec netrápil, naopak 76,1 % žáků alespoň několik dní trápil, 23,9 % z nich dokonce téměř každý den.

Následovaná je otázkami na špatný pocit sám ze sebe (pouze 36,8 % žáků tento pocit nemělo, naopak 22,5 % mělo tento pocit téměř každý den) a malý zájem nebo potěšením z věcí, které žáci dělají (39,1 % žáků tento pocit nemělo, naopak 10,2 % ho mělo téměř každý den).

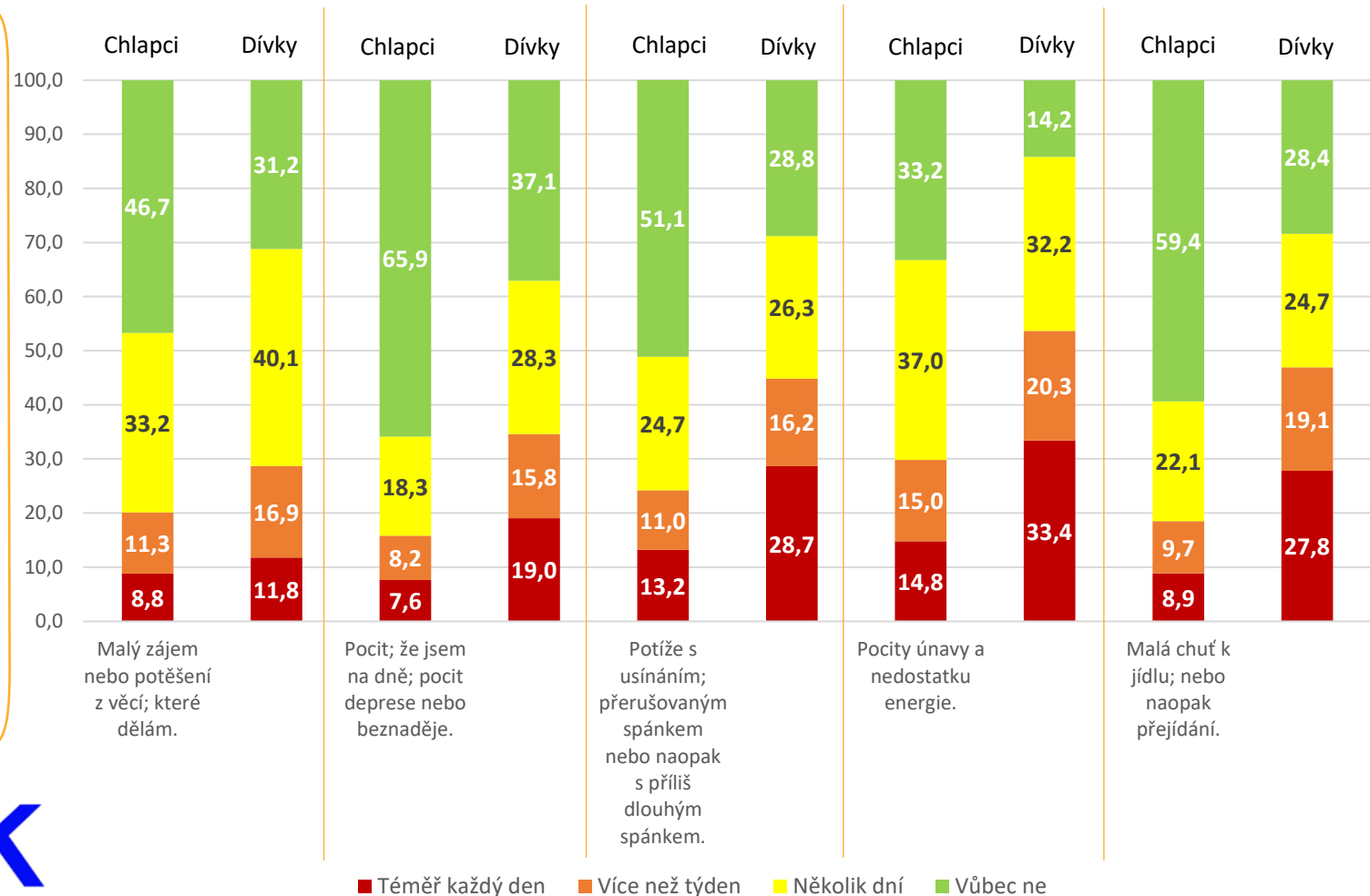
Symptomy deprese – jednotlivé otázky dle pohlaví

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

U všech otázek na tomto slidu vidíme, že dívky mají horší výsledky než chlapci. Velký rozdíl vidíme například u otázek na pocity deprese a beznaděje, malou chuť k jídlu, nebo potíže s usínáním a přerušovaným spánkem.

Pocit beznaděje a deprese vůbec netrápil 65,9 % chlapců, dívek už o poznání méně (37,1 %). Naopak téměř každý den beznaděj trápila 19 % dívek a 7,6 % chlapců. Malá chuť k jídlu, nebo naopak přejídání téměř každý den trápila 27,8 % dívek a 8,9 % chlapců. Naopak vůbec netrápila 28,4 % dívek a 59,4 % chlapců.

Potíže s usínáním a přerušovaným spánkem netrápilo 28,8 % dívek a 51,1 % chlapců, naopak téměř každý den trápilo 13,2 % chlapců a 28,7 % dívek.

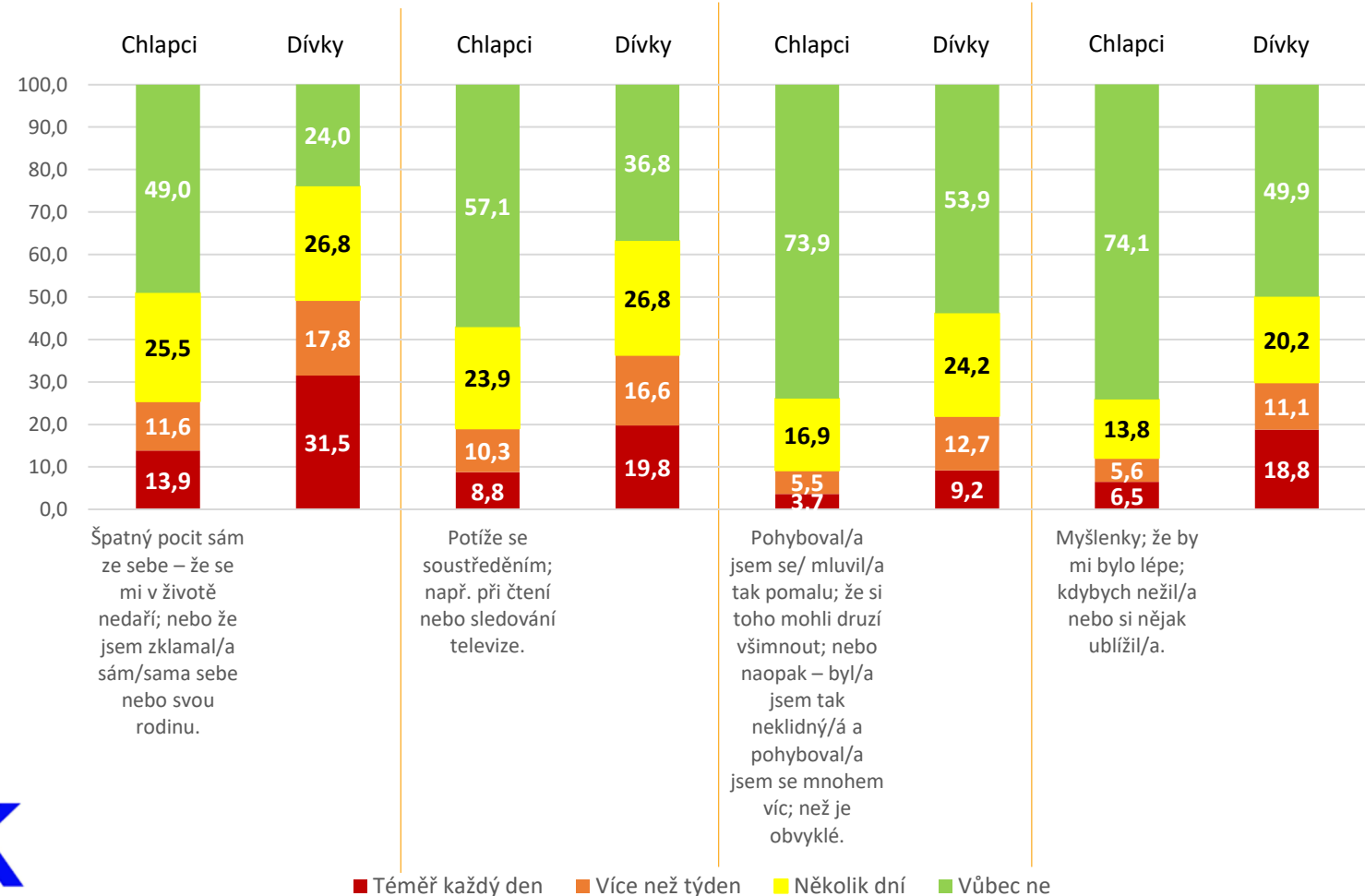
Symptomy deprese – jednotlivé otázky dle pohlaví

Jak často Tě během posledních 2 týdnů trápily následující potíže?

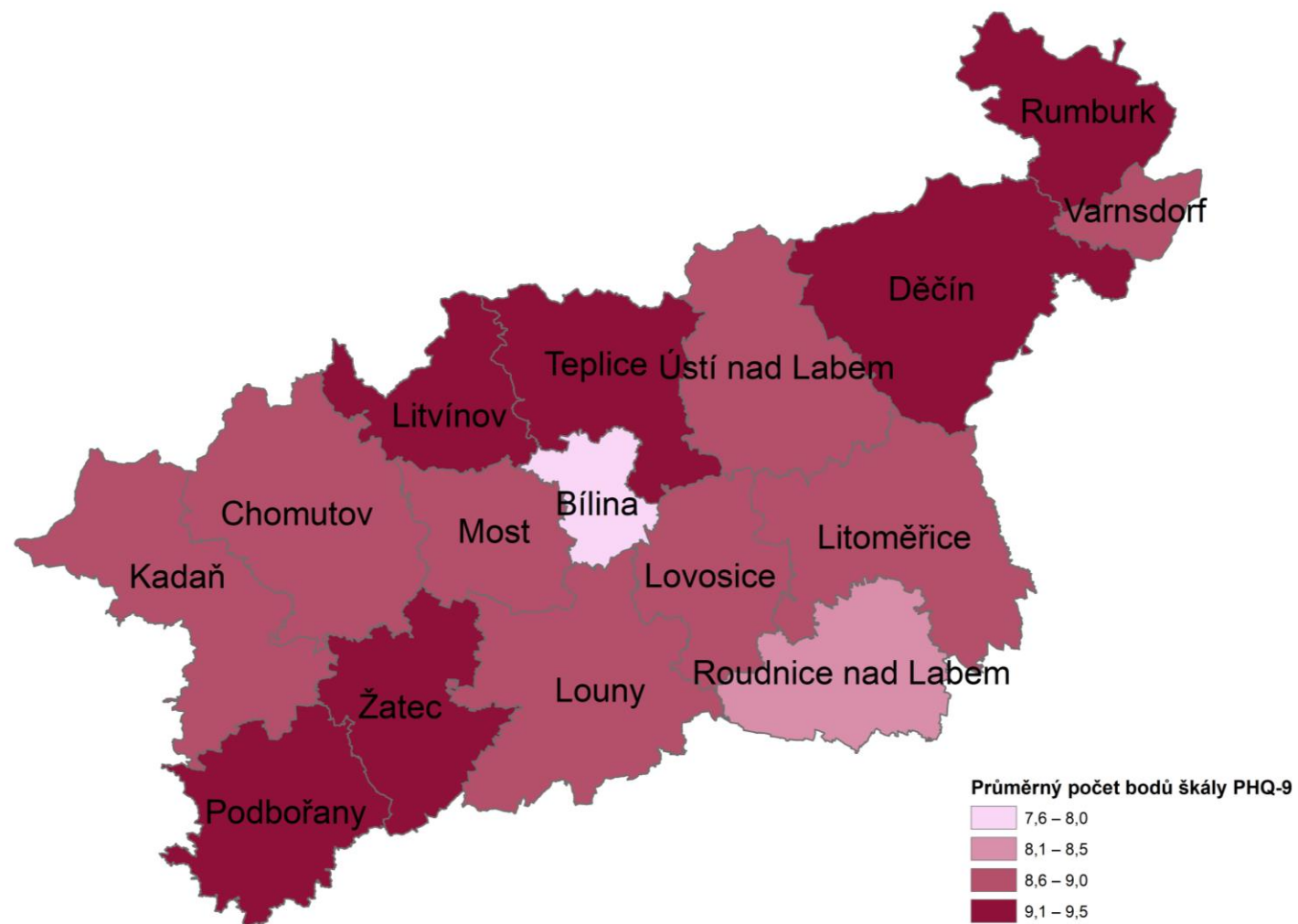
I na tomto slidu vidíme, že u všech zobrazených otázek mají dívky horší výsledky.

Špatný pocit sám ze sebe vůbec netrápil 49 % chlapců, ale pouze 24 % dívek. Naopak téměř každý den trápil 13,9 % chlapců a 31,5 % dívek. Alespoň někdy mělo potíže se soustředěním 42,9 % chlapců a 63,2 % dívek. Pohybové změny vůbec netrápily 73,9 % chlapců a 53,9 % dívek.

Polovinu dívek (50,1 %) alespoň někdy trápily myšlenky, že by bylo lépe, kdyby nežily, nebo si někdy ublížily, 18,8 % z nich téměř každý den. U chlapců tyto myšlenky trápily 25,9 % z nich.

Symptomy deprese – skóre dle ORP (mapa)

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

Duševní zdraví:

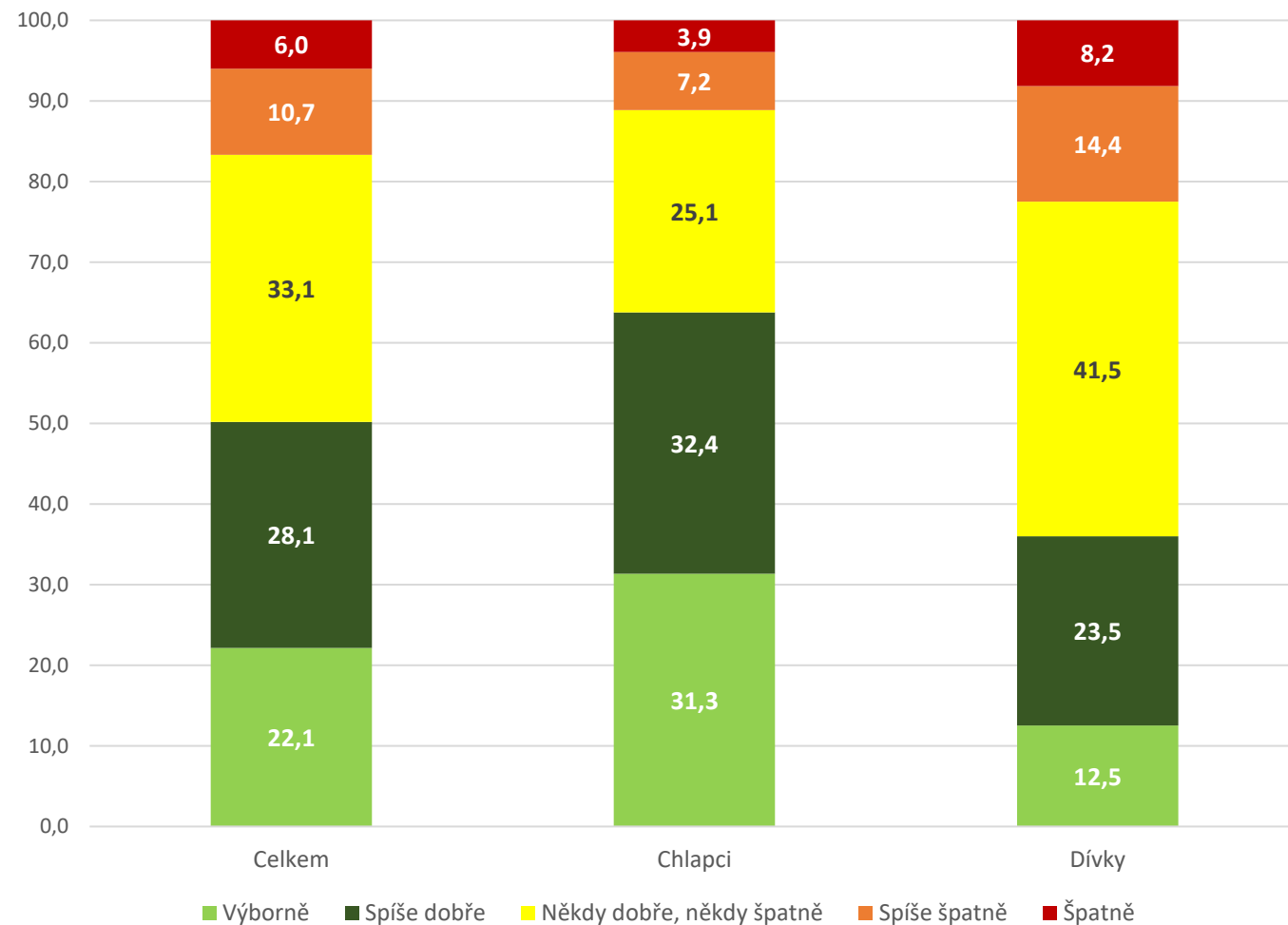
Spokojenost se životem

Spokojenost – s životem celkem a dle pohlaví

Jak se cítíš celkově spokojen/a se svým životem?

Jen polovina žáků (50,2 %) je se svým životem výborně, nebo spíše dobře spokojena. Dalších 33,1 % je spokojena někdy dobře, někdy špatně. 10,7 % žáků je spokojena spíše špatně a dalších 6 % špatně.

Větší podíl chlapců (63,7 %) nežli dívek (36 %) je se svým životem výborně nebo spíše dobře spokojena. Dalších 25,1 % chlapců a 41,5 % dívek je spokojena někdy dobře, někdy špatně. Spíše špatně nebo špatně je se svým životem (ne)spokojeno 11,1 % chlapců a 22,6 % dívek.

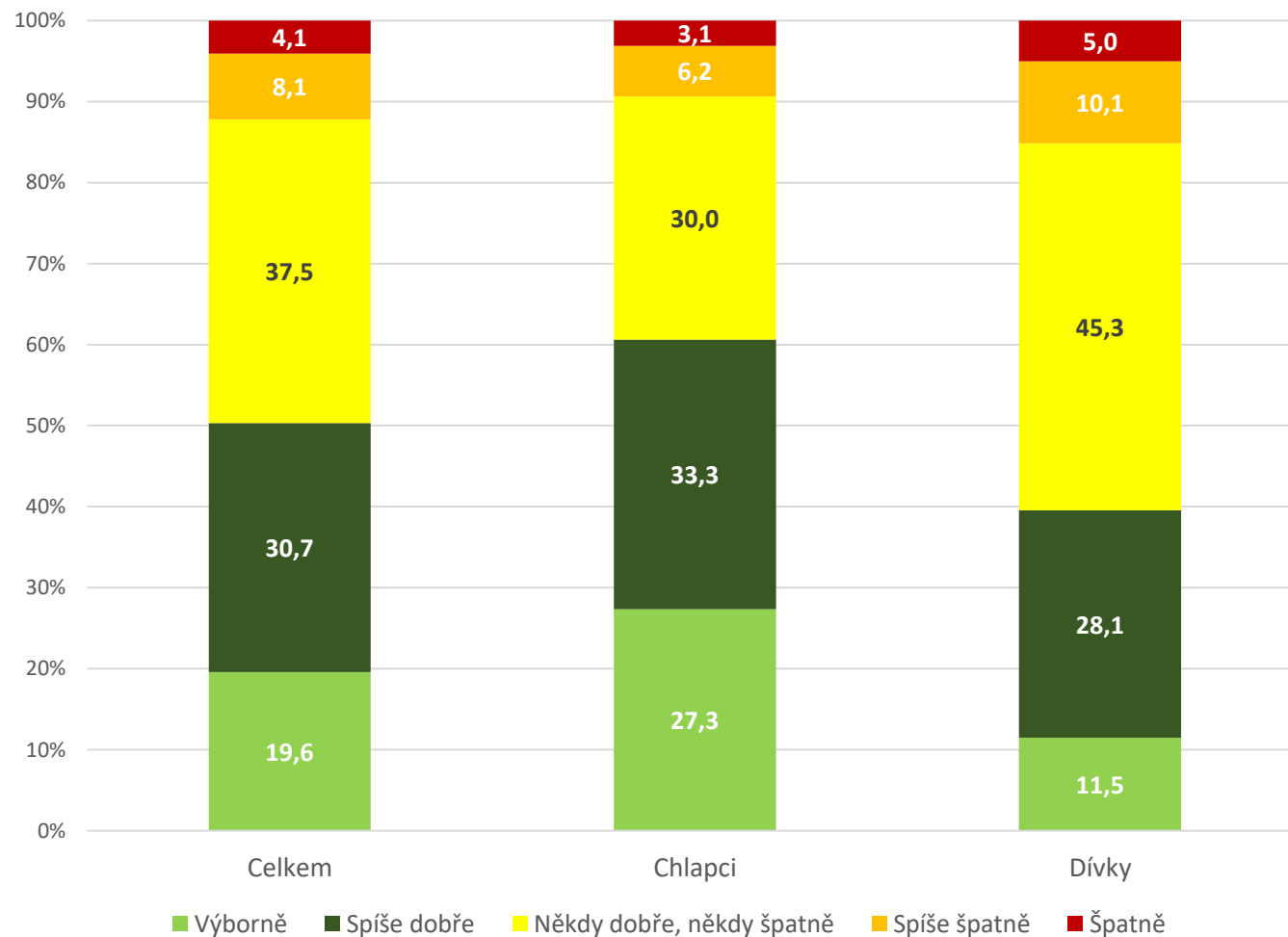

Spokojenost – spolužáci celkem a dle pohlaví

Jak se cítíš ve třídě mezi spolužáky?

Více než polovina žáků (50,3 %) se mezi svými spolužáky cítí výborně nebo spíše dobře. Dalších 37,5 % se pak cítí někdy dobře, někdy špatně. Špatně se mezi svými spolužáky cítí 4,1 % žáků.

Větší podíl chlapců (60,6 %) nežli dívek (39,6 %) se cítí mezi spolužáky výborně nebo spíše dobře.

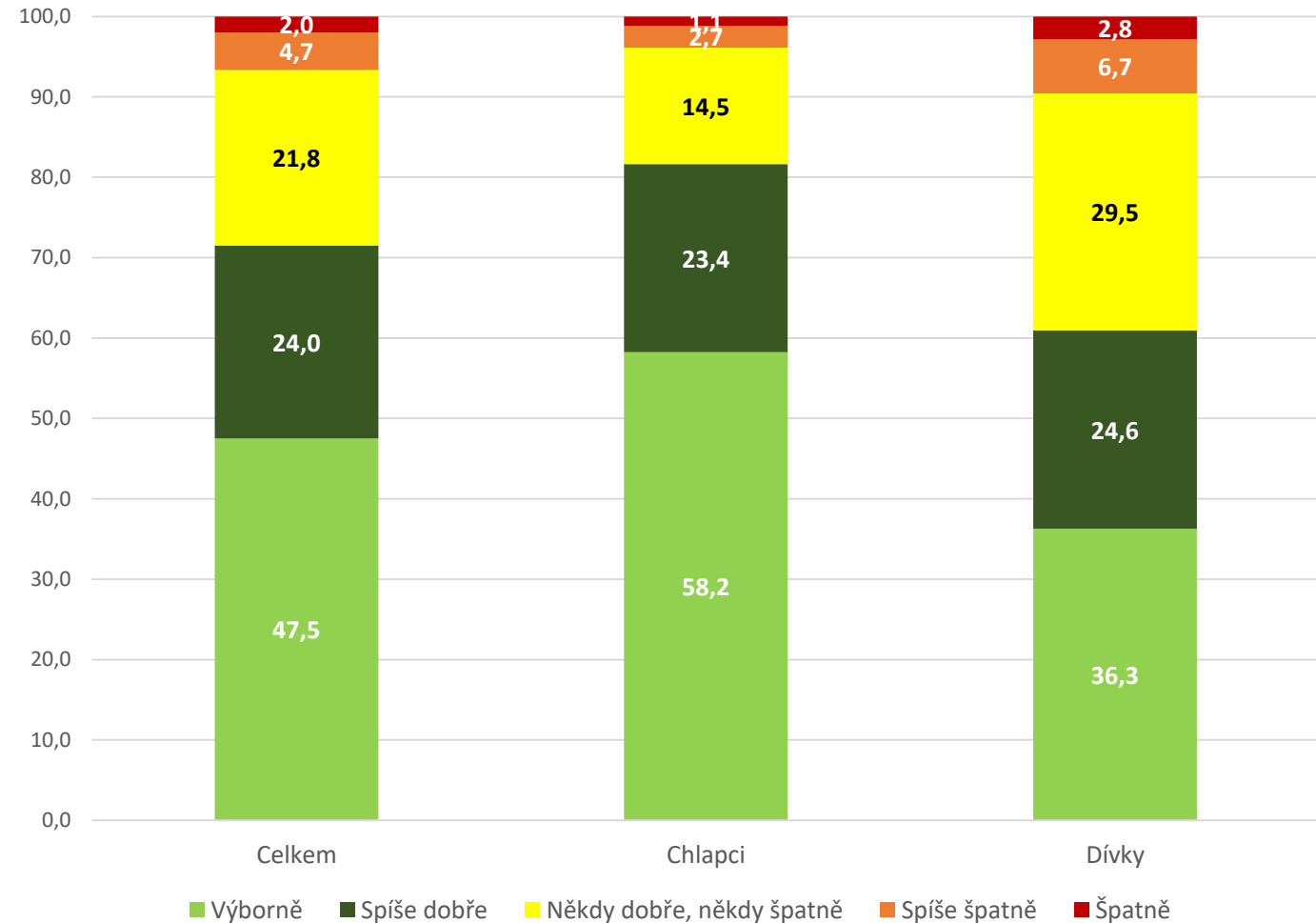

Spokojenost – doma celkem a dle pohlaví

Jak se cítíš doma?

71,5 % žáků se doma cítí výborně, nebo spíše dobře a dalších 21,8 % žáků se doma cítí někdy dobře, někdy špatně.

Větší podíl chlapců (81,6 %) nežli dívek (60,9 %) se doma cítí výborně nebo spíše dobře. Dalších 14,6 % chlapců a 29,5 % dívek se doma cítí někdy dobře, někdy špatně. Spíše až velmi špatně se doma cítí větší podíl dívek (9,5 %) nežli chlapců (3,8 %).

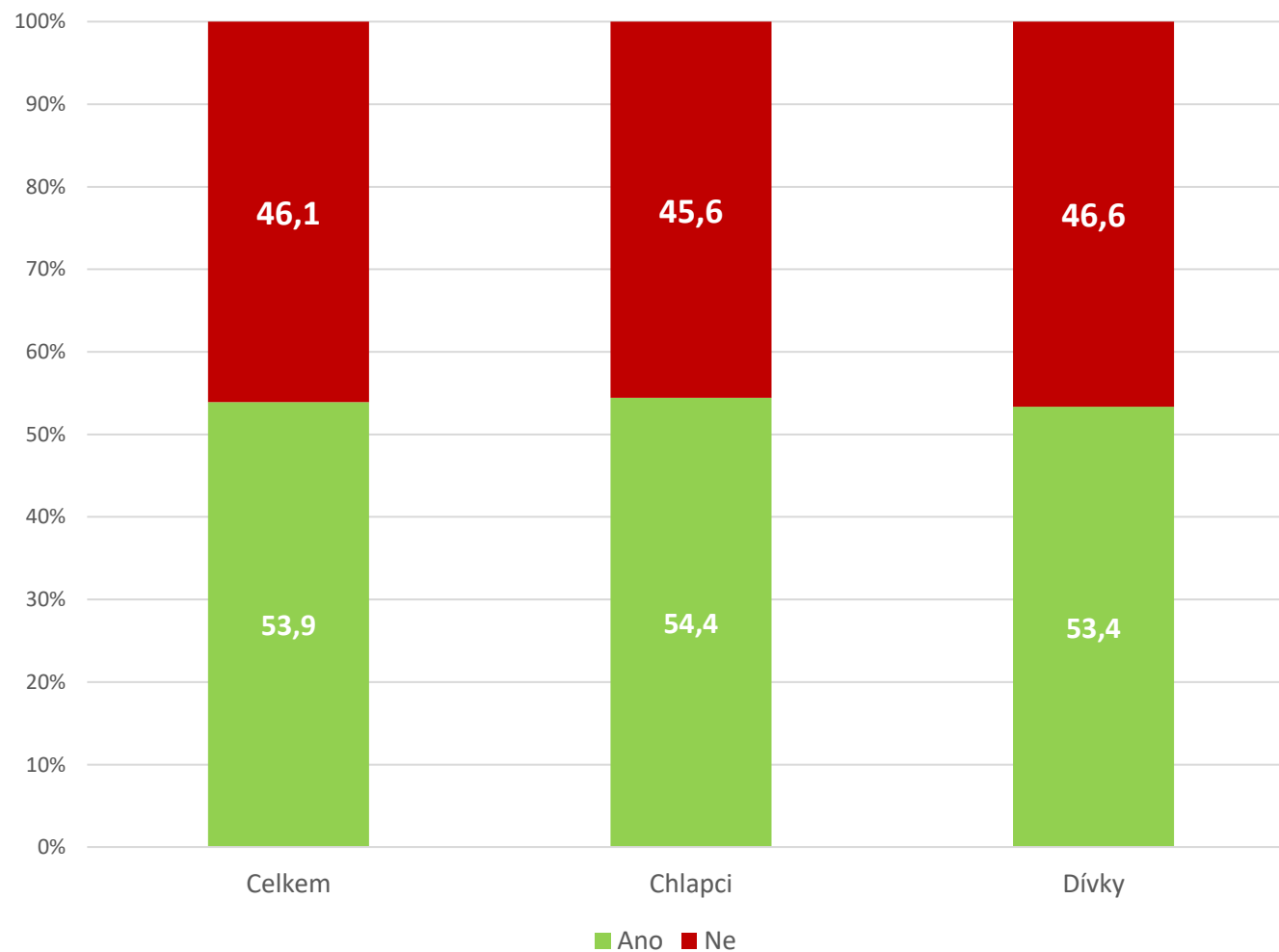

Spokojenost – důvěra celkem a dle pohlaví

Máš ve škole mezi učiteli nebo dalšími pracovníky někoho, komu by ses svěřil/a se svým problémem?

Téměř polovina žáků (46,1 %) nemá ve škole žádnou dospělou osobu, které by se mohla svěřit s problémem.

Výsledky chlapců a dívek jsou si podobné.

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

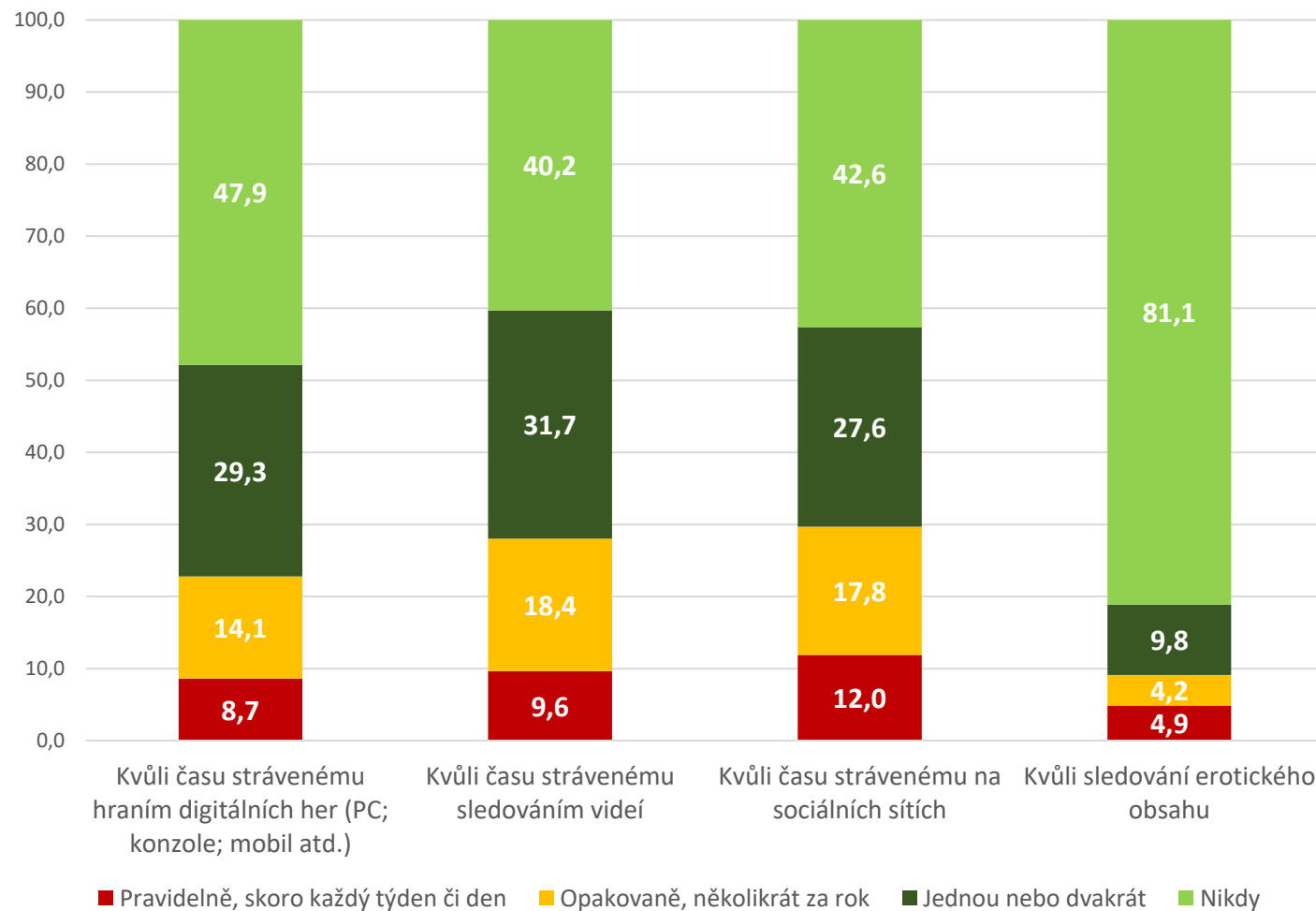
Zkušenosti s nežádoucím chováním v kyberprostoru

Technologie - celkem

O: Kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi kvůli zmíněné aktivitě měl/a nějaký problém (např. jsi nespal/a, vynechal/a důležité aktivity).

Více než polovina žáků z výběrového souboru měla alespoň někdy problém kvůli času strávenému hraním digitálních her, sledováním videí, nebo času stráveného na sociálních sítích. Žáků, kteří měli problém kvůli sledování erotického obsahu bylo „jen“ 18,9 %.

Opakovaně až pravidelně mělo problém kvůli času strávenému hraním her 22,8 % žáků, kvůli času strávenému sledováním videí 28 % žáků a kvůli času strávenému na sociálních sítích 29,8 % žáků.

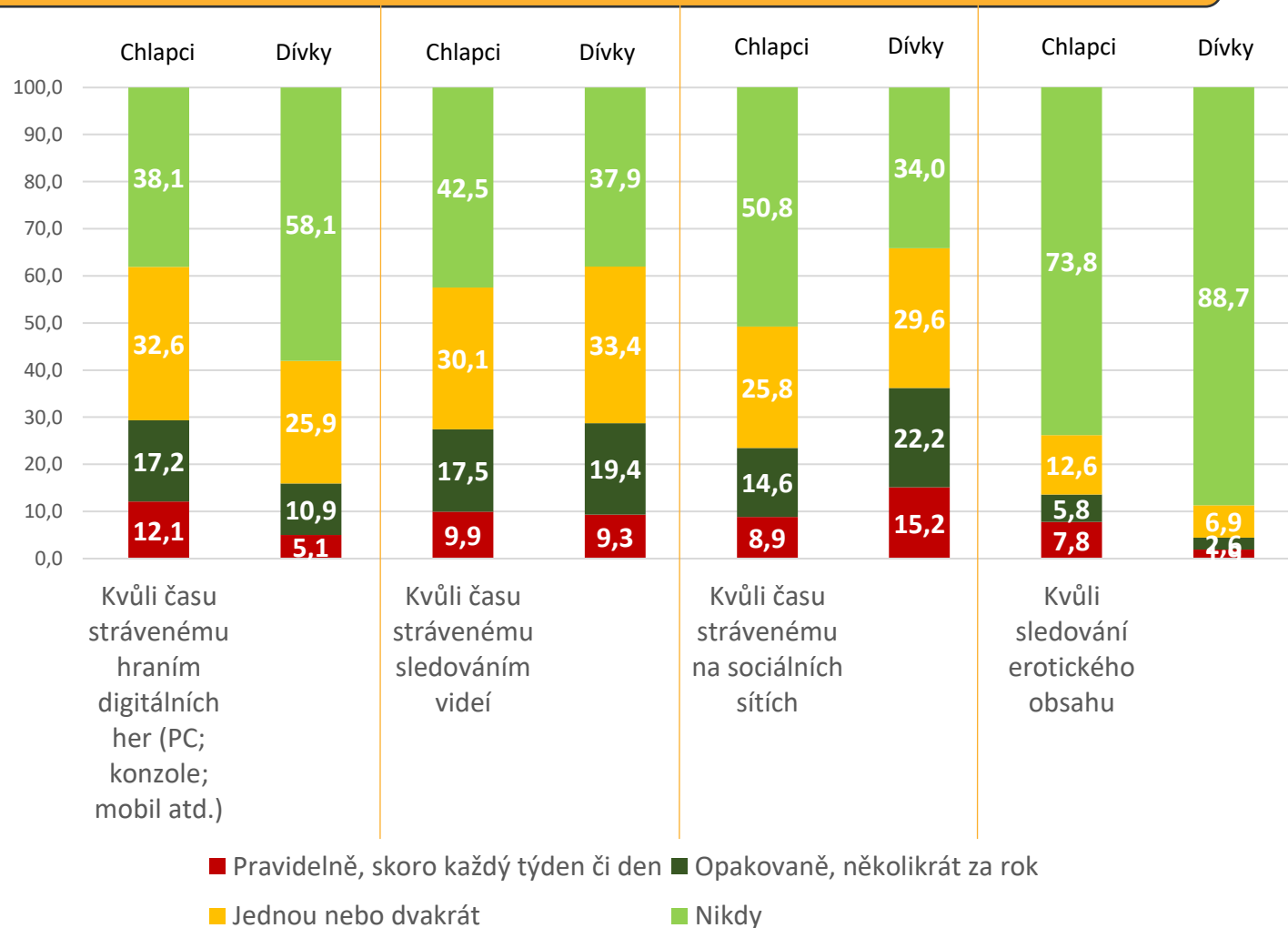
Technologie – dle pohlaví

O: Kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi kvůli zmíněné aktivitě měl/a nějaký problém (např. jsi nespal/a, vynechal/a důležité aktivity).

Větší podíl dívek (66 %) nežli chlapců (49,2 %) mělo v uplynulém roce problém kvůli času strávenému na sociálních sítích. 15,2 % dívek přiznalo problém pravidelně (skoro každý týden či den).

Naopak větší podíl chlapců nežli dívek mělo problém kvůli hraní digitálních her (61,9 % chlapců a 41,9 % dívek) a sledování erotického obsahu (26,2 % chlapců a 11,3 % dívek). 12,1 % chlapců dokonce uvedlo pravidelný problém kvůli hraní digitálních her.

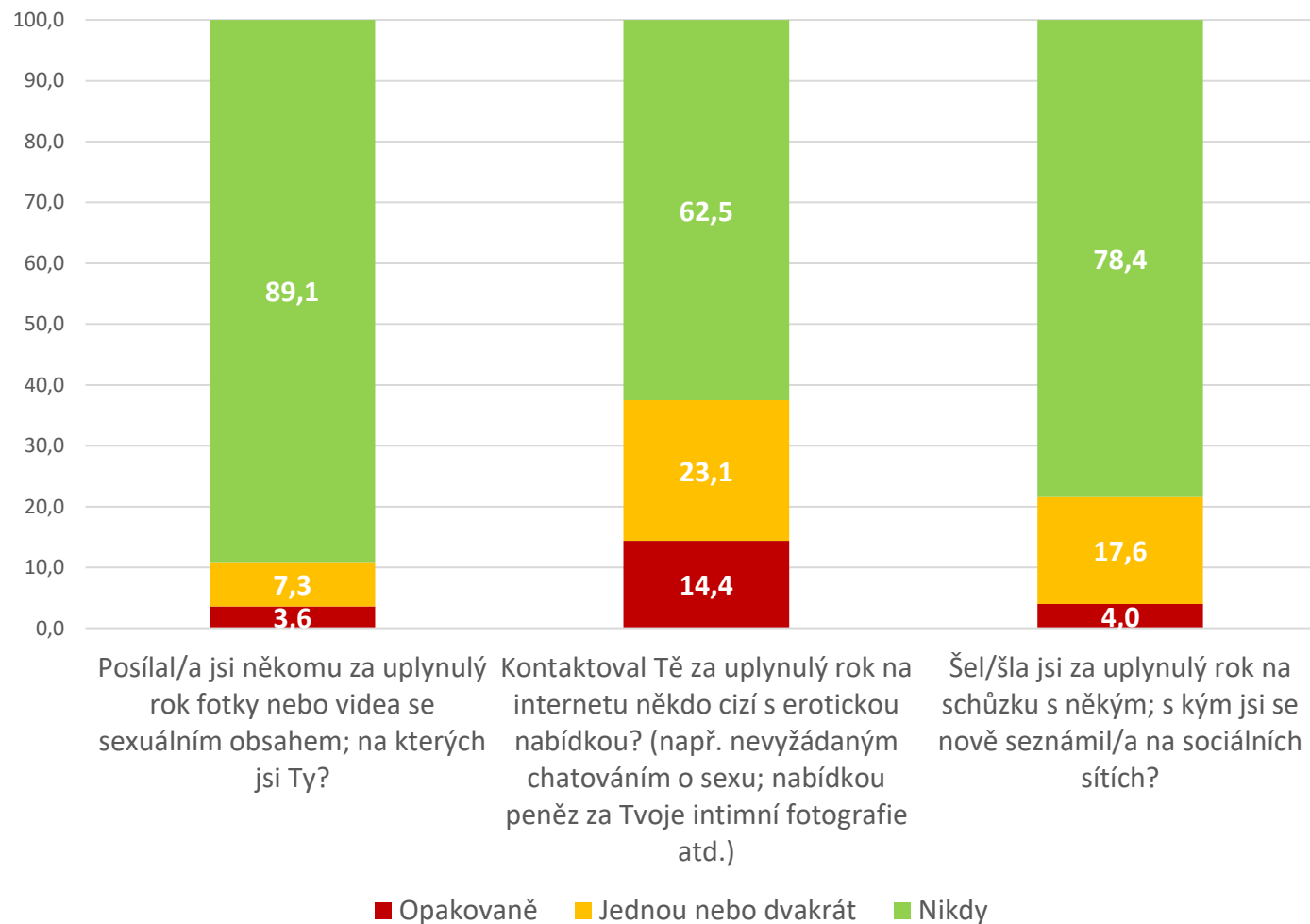
57,5 % chlapců a 62,1 % dívek mělo v uplynulém roce problémy kvůli času stráveném sledováním videí.

Kyberprostor - celkem

O: Stalo se Ti v uplynulém roce:

37,5 % žáků bylo v uplynulém roce kontaktováno cizí osobou s nevyžádanou erotickou nabídkou, 14,4 % z nich dokonce opakovaně. 10,9 % žáků poslalo za uplynulý rok někomu svoje intimní fotky nebo videa. 21,8 % žáků šlo v uplynulém roce na schůzku s někým, s kým se nově seznámili na sociálních sítích.

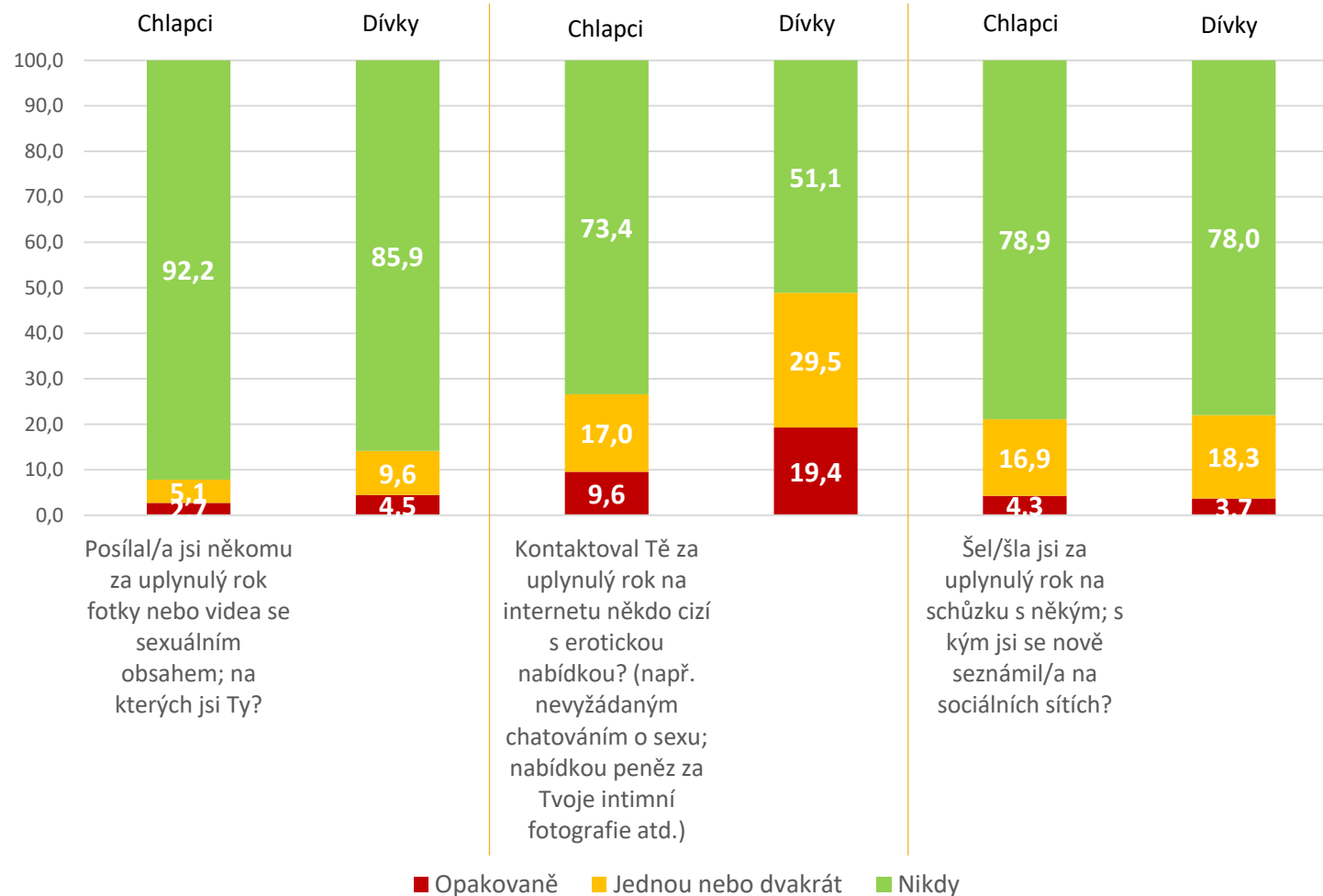
Kyberprostor – dle pohlaví

O: Stalo se Ti v uplynulém roce:

Téměř polovina dívek z výběrového souboru byla v uplynulém roce alespoň jednou na internetu kontaktována cizí osobou s erotickou nabídkou, 19,4 % z nich dokonce opakovaně. Chlapců bylo kontaktováno 26,6 %.

22 % dívek a 21,1 % chlapců se v uplynulém roce sešlo s někým, s kým se nově seznámili na sociálních sítích.

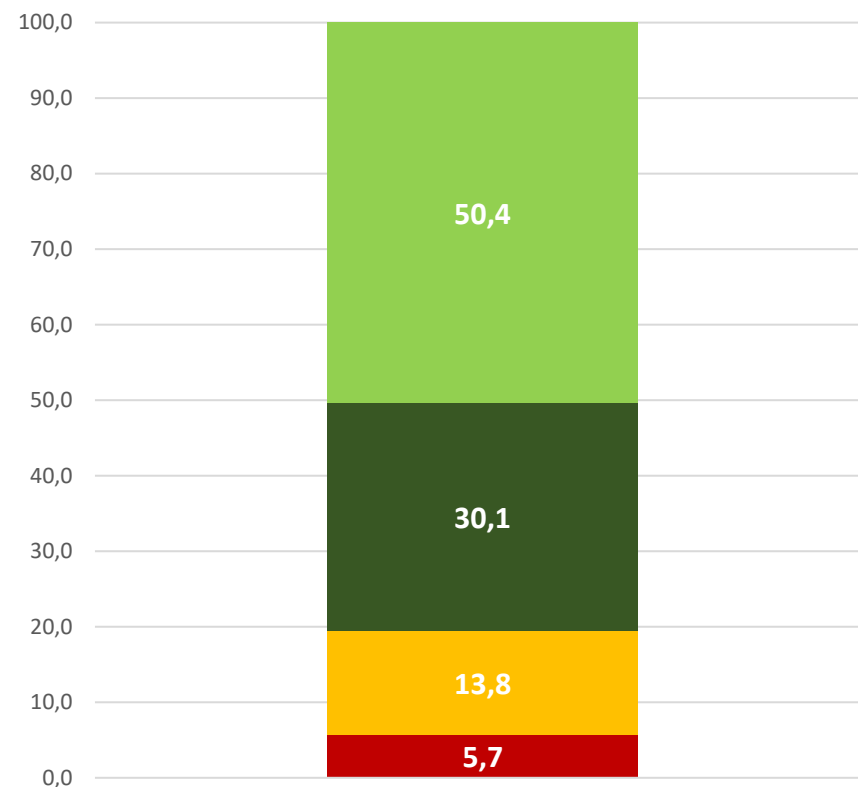
Větší podíl dívek (14,1 %) nežli chlapců (7,8 %) poslalo v uplynulém roce alespoň jednou někomu svoje intimní fotky nebo videa.

Nežádoucí chování - celkem

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi:

S nadávkami nebo pomluvou na internetu se v uplynulém roce setkala alespoň jednou téměř polovina žáků (49,6 %), 19,5 % z nich opakovaně až pravidelně.

Na internetu Tě někdo pomluvil; nadával Ti; ubližoval apod.

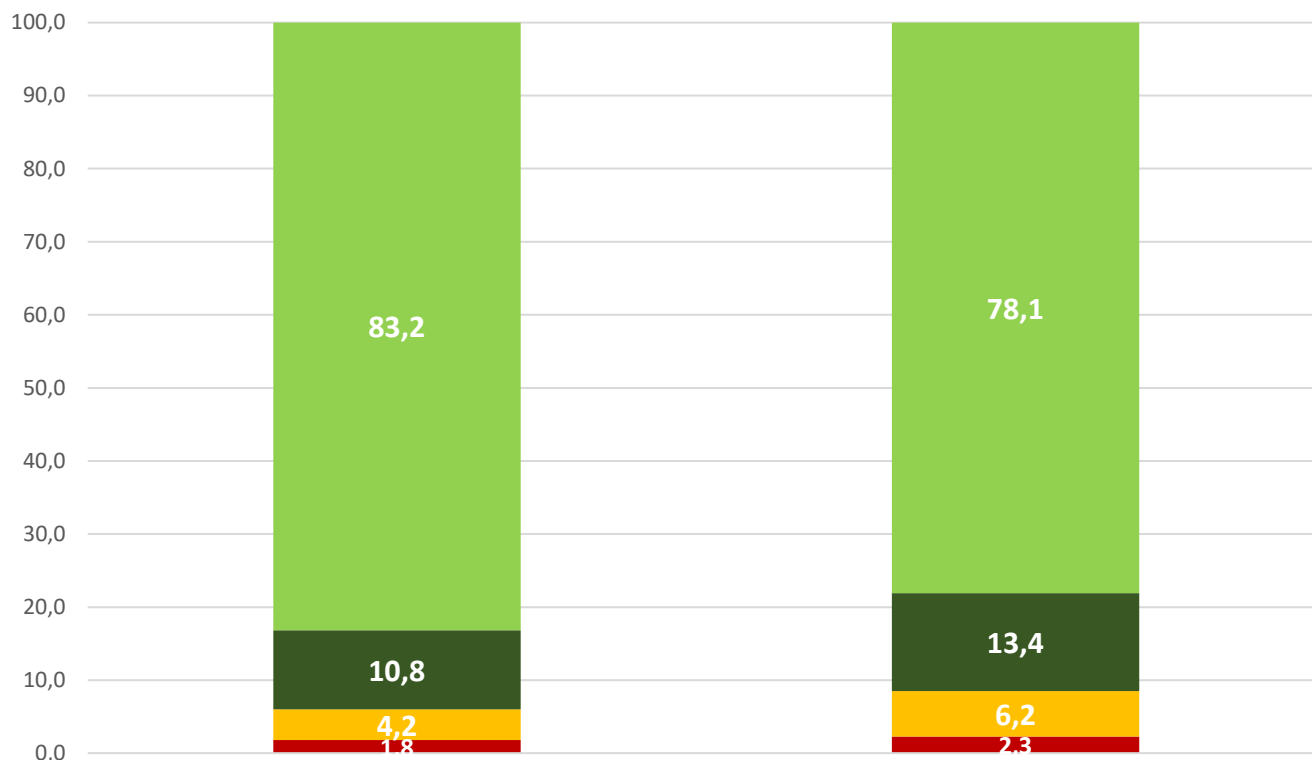
- Pravidelně, skoro každý týden či den
- Opakovaně, několikrát za rok
- Jednou nebo dvakrát
- Nikdy

Nežádoucí chování - celkem

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi:

16,8 % žáků někdy v uplynulém roce sázelo peníze, nebo hrálo na internetu, 10,8 % ale jen jednou až dvakrát, pouze 6 % opakovaně či pravidelně.

Více peněz, než si mohli dovolit, utratilo v uplynulém roce alespoň jednou 21,9 % žáků, 8,5 % žáků opakovaně či pravidelně.

Sázel/a jsi peníze (nejen na internetu) nebo hrál/a na automatech Utratil/a jsi na internetu více peněz; než si můžeš dovolit (např. nákupy ve hře; věci z e-shopů)

- Pravidelně, skoro každý týden či den
- Opakovaně, několikrát za rok
- Jednou nebo dvakrát
- Nikdy

ANREVA
SOLUTION

čstecký kraj

Excesivní používání internetu

- škála EIU-5

Excesivní užívání internetu - o nástroji EIU-5

Základní informace o nástroji EIU-5:

Excessive Internet Use Scale

Škála excesivního užívání internetu (EIU) obsahuje 5 položek odpovídajících kritériím modelu behaviorální závislosti, vyjma modifikace nálady (Griffiths, 2005; Škařupová et al., 2015). Tento nástroj je používán mj. v mezinárodním šetření EU Kids Online.

Dle autorů neměří přímo závislost na internetu, nýbrž nadměrné používání internetu, které pojmají jako způsob online presence, která jedince vystavuje negativním dopadům.

V extrémní formě toto nadměrné užívání může vést ke vzniku závislostního chování.

Podrobnější informace ke škále např. na www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0747563215300091 - Excessive Internet Use and its association with negative experiences: Quasi-validation of a short scale in 25 European countries; Kateřina Škařupová, Kjartan Ólafsson a Lukáš Blinka.

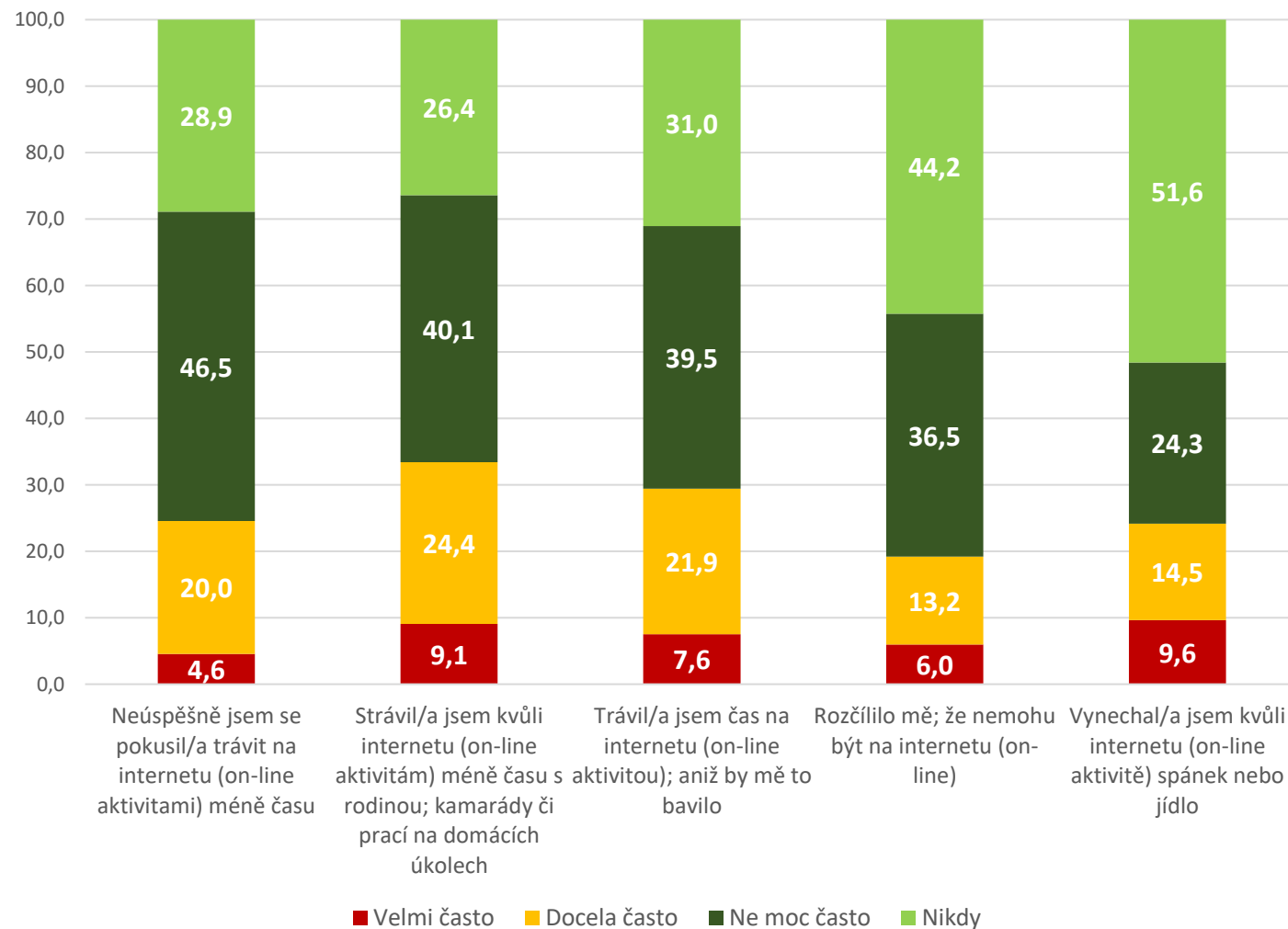
Excesivní užívání internetu - celkem

O: Stalo se Ti v uplynulém roce něco z následujících věcí?

55,8 % žáků alespoň někdy rozčílilo, že nemohou být na internetu, 19,2 % dokonce docela až velmi často.

48,4 % žáků z výběrového souboru někdy vynechal kvůli online aktivitám spánek nebo jídlo. 69 % žáků z výběrového souboru alespoň někdy trávilo čas na internetu, aniž by je to bavilo, 7,6 % z nich dokonce velmi často.

Alespoň někdy se neúspěšně pokusilo trávit na internetu méně času 71,1 % žáků, 24,6 % z nich docela až velmi často. 73,6 % žáků alespoň někdy strávilo kvůli internetu méně času s rodinou, kamarády, či prací na úkolech.

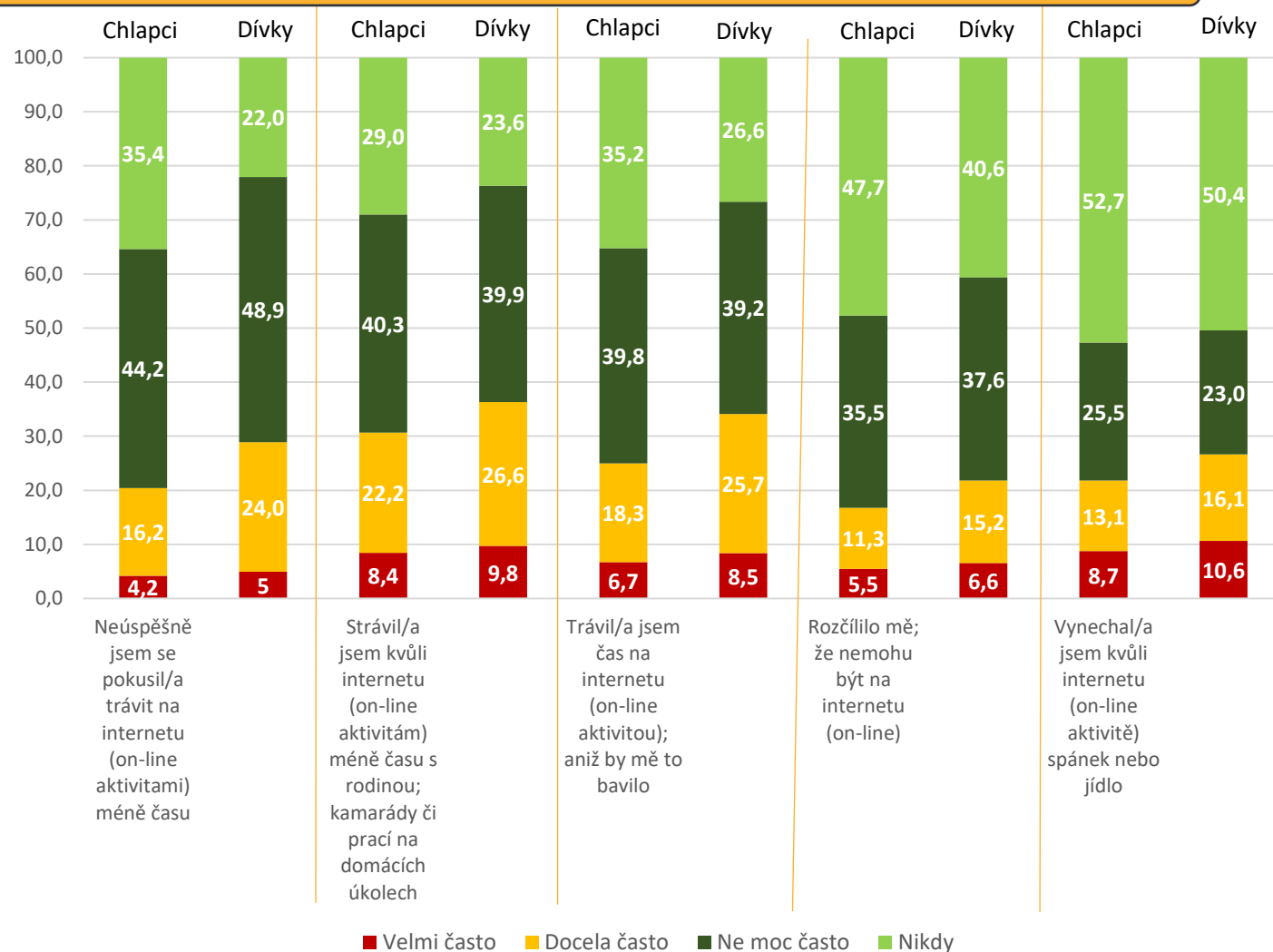

Excesivní užívání internetu – dle pohlaví

O: Stalo se Ti v uplynulém roce něco z následujících věcí?

Na tomto slidu jsou zobrazeny otázky oblasti excesivního užívání internetu dle pohlaví.

U všech otázek vidíme, že chlapci častěji než dívky odpovídali, že se jim zmíněné chování nestalo (jinými slovy dívky mají „horší“ výsledky). 64,6 % chlapců a 78 % dívek se alespoň někdy neúspěšně pokusilo trávit méně času online. Kvůli internetu strávilo alespoň někdy méně času s rodinou a kamarády 71 % chlapců a 76,4 % dívek. 64,8 % chlapců a 73,4 % dívek alespoň někdy trávilo čas na internetu, aniž by je to bavilo. Alespoň někdy rozčílila nemožnost být na internetu 52,3 % chlapců a 59,4 % dívek. 47,3 % chlapců a 49,6 % dívek alespoň někdy vynechalo kvůli internetu spánek nebo jídlo.

Excesivní užívání internetu – skóre dle ORP (mapa)

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

Zkušenosti s nežádoucím chováním ve škole

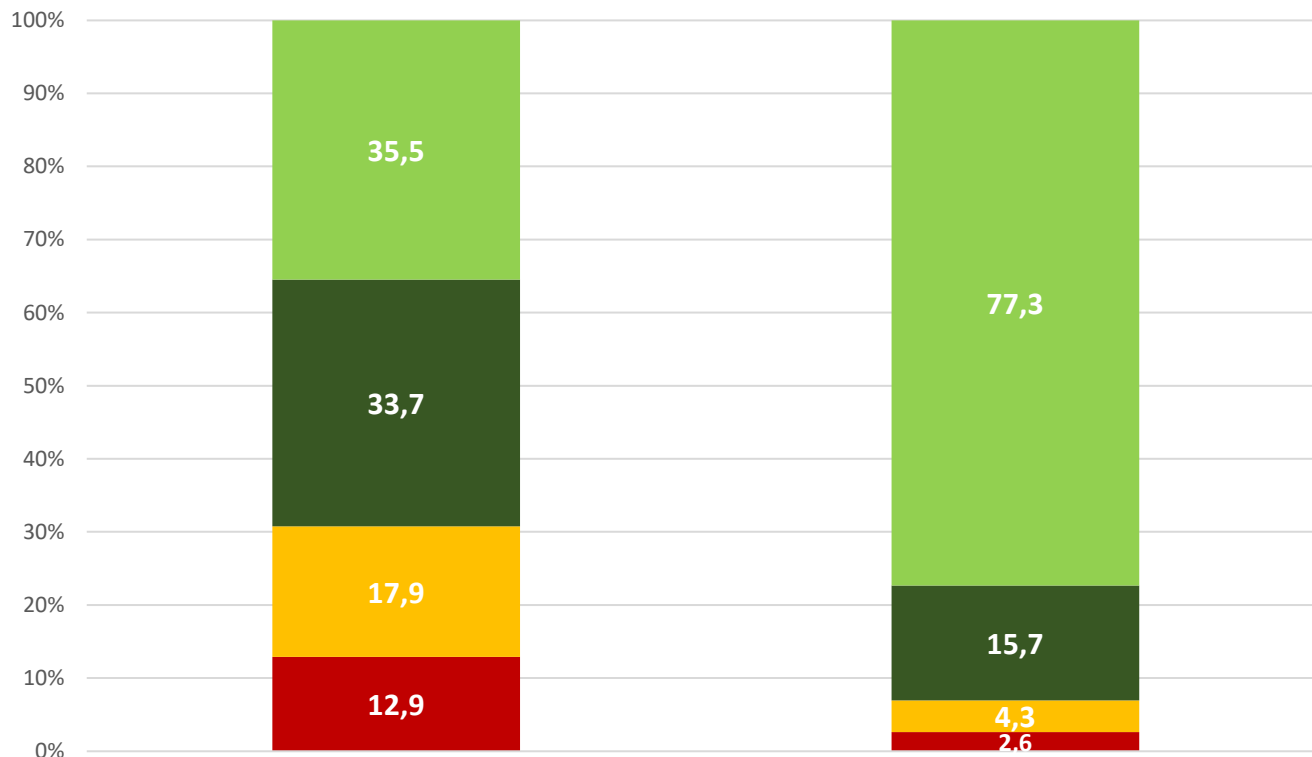
Nežádoucí chování ve škole - celkem

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi:

Žáci se ve školním prostředí setkávají se slovním i fyzickým napadáním. Se slovním napadáním (nadávání, urážky) je to častější než s fyzickým napadáním (bití, kopání).

64,5 % žáků se stala alespoň jednou obětí slovního napadení, 12,9 % žáků uvádí, že jsou obětí slovního napadení téměř denně.

Obětí fyzického ubližování bylo 22,6 % žáků, 2,6 % pak téměř denně.

Byl/a slovně napaden/a někým ze spolužáků (např. nadávání; urážky) Byl/a fyzicky napaden/a někým ze spolužáků (např. bití; kopání)

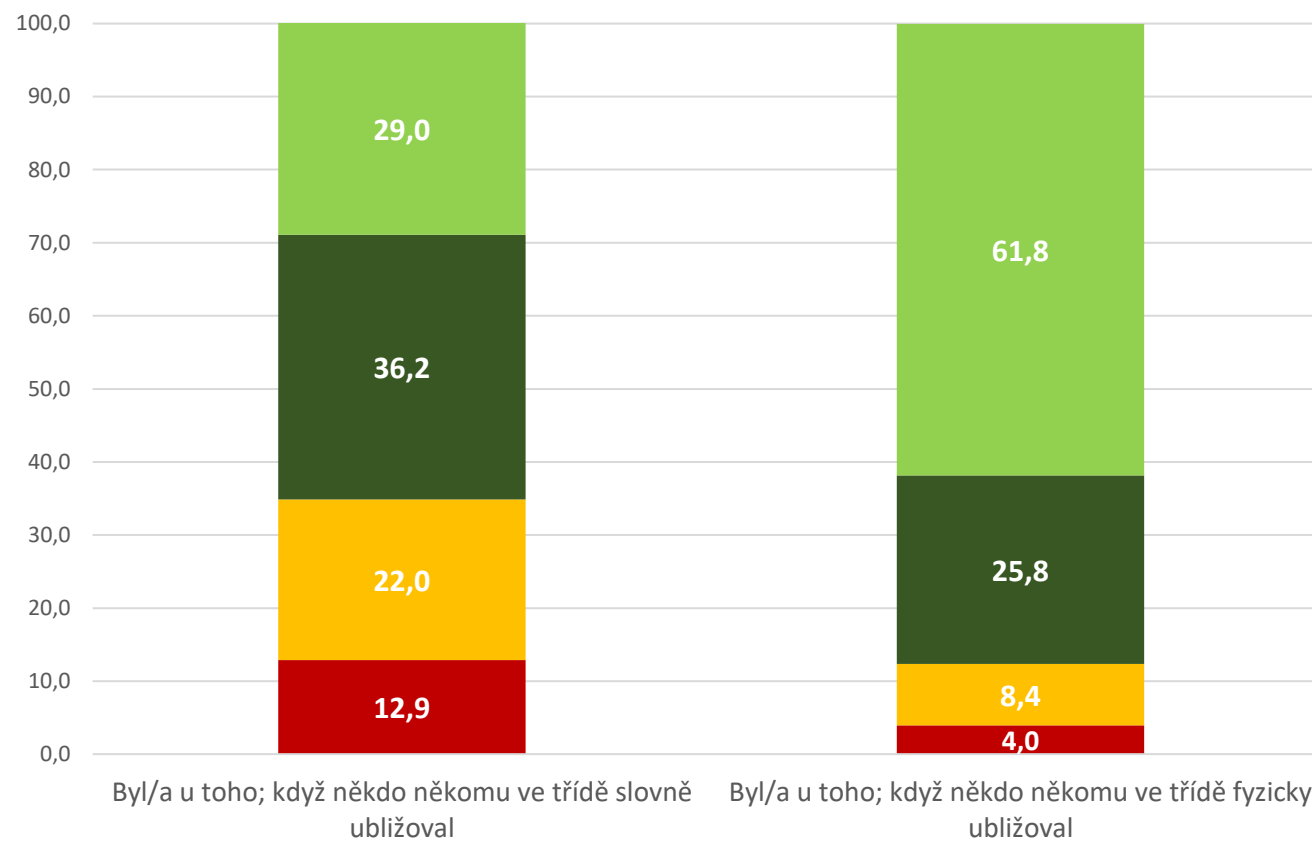
- Pravidelně, skoro každý týden či den
- Opakovaně, několikrát za rok
- Jednou nebo dvakrát
- Nikdy

Nežádoucí chování ve škole - celkem

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi:

Když se žáků zeptáme obecněji – ne jestli jsou oni sami obětí, ale jestli se s daným typem ubližování setkali ve své třídě – výskyt ubližování se logicky zvýší.

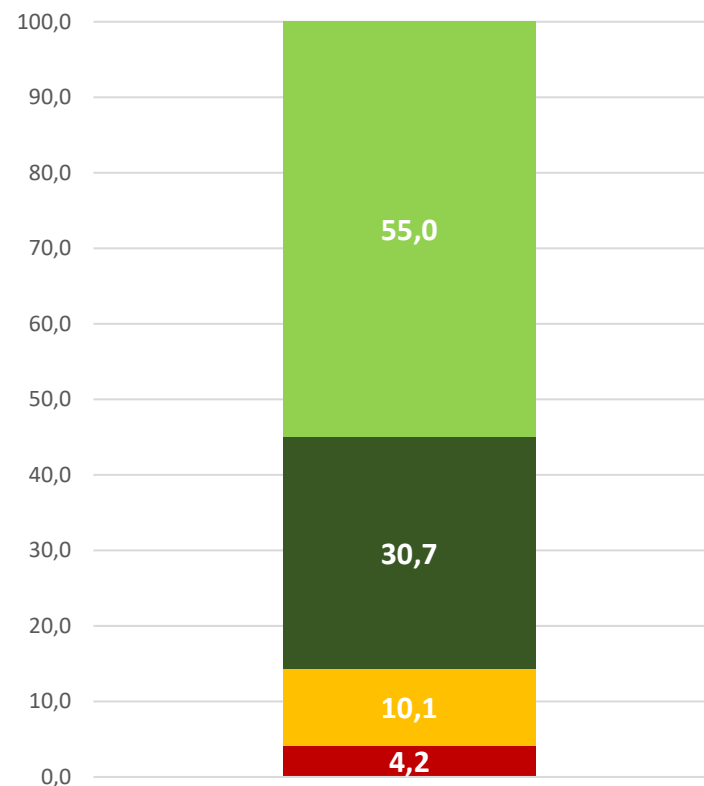
71 % žáků uvedlo, že byli alespoň jednou svědkem slovního ubližování a 38,3 % žáků svědkem fyzického ubližování ve svých třídách.

Nežádoucí chování ve škole - celkem

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi:

Zarážející skutečností je, že téměř polovina (45 %) žáků se alespoň jednou cítila ponížena/a či zesměšněna/a učitelem. 14,3 % z nich dokonce opakovaně až pravidelně.

Byl/a ponížena/a či zesměšněna/a někým z učitelů

- Pravidelně, skoro každý týden či den
- Opakovaně, několikrát za rok
- Jednou nebo dvakrát
- Nikdy

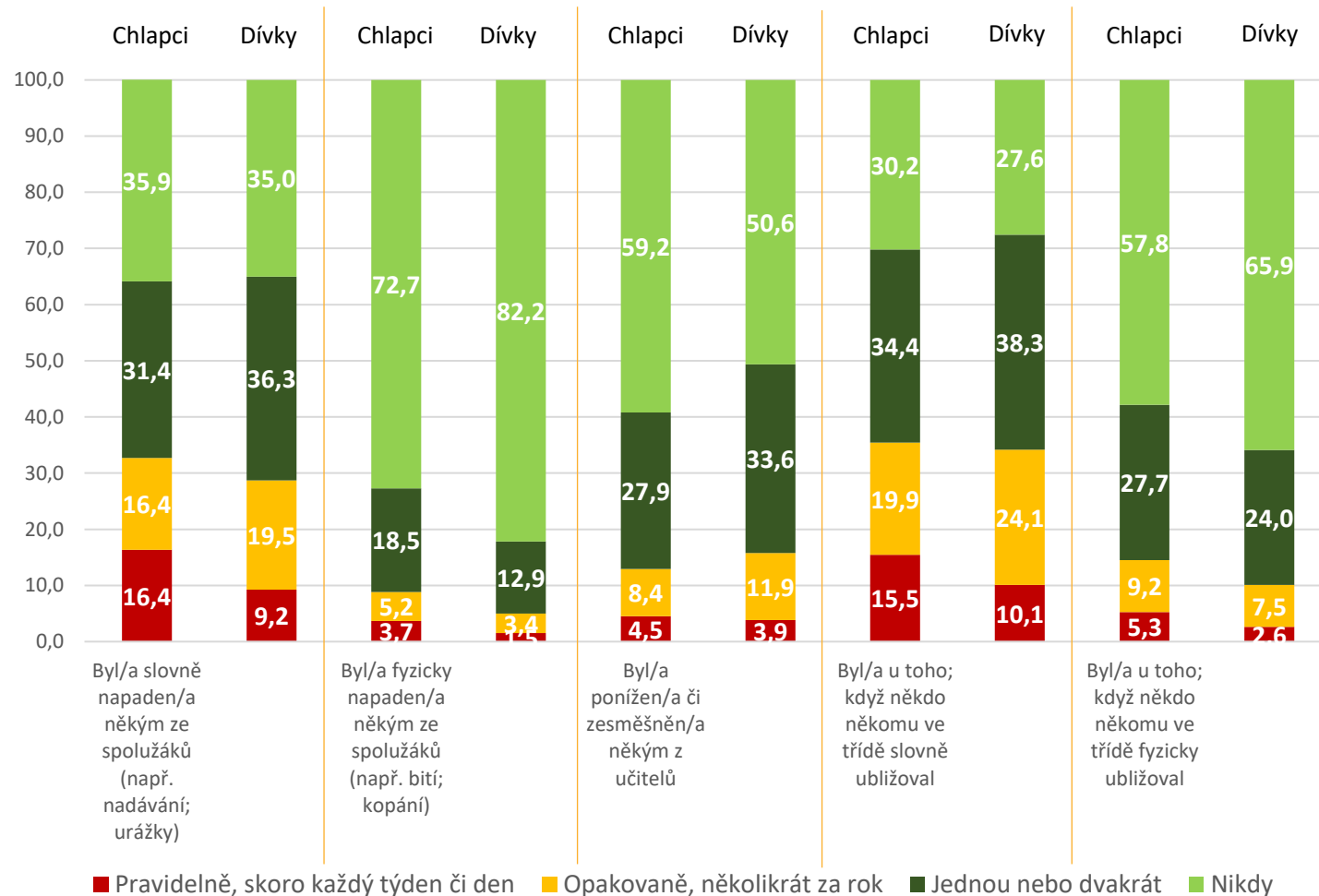
Nežádoucí chování ve škole – dle pohlaví

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi:

Větší podíl dívek (49,4 %) nežli chlapců (40,8 %) se alespoň jednou cítil ponížen učitelem.

Větší podíl chlapců se alespoň stal obětí (27,3 %) nebo svědkem (42,2 %) fyzického napadení/ubližování. V případě dívek bylo obětí 17,8 % a svědkyň 34,1 %.

V případě slovního napadení/ubližování jsou výsledky u obou pohlaví podobné. Obětí slovního napadení se alespoň jednou stalo 64,1 % chlapců a 65 % dívek, z nich 16,4 % chlapců a 9,2 % dívek pravidelně skoro každý týden či den. Svědkem takového chování bylo 69,8 % chlapců a 72,4 % dívek.

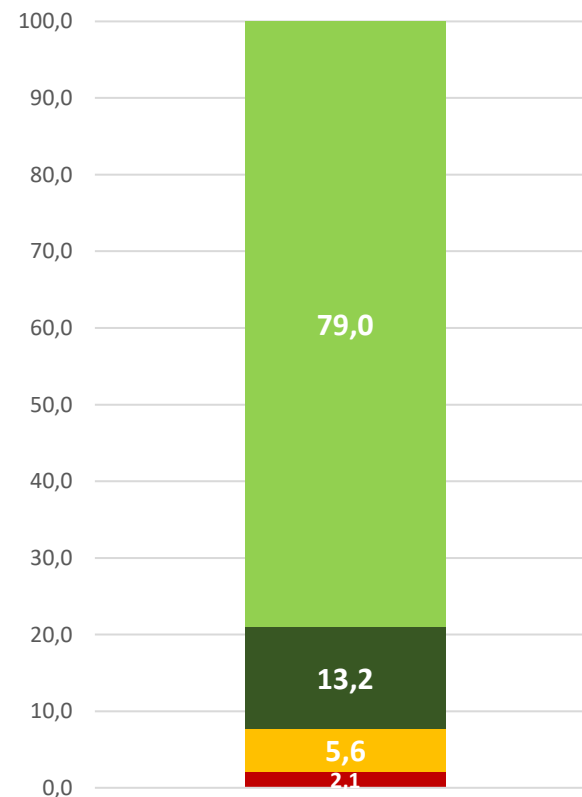

Nežádoucí chování - celkem

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi:

21 % žáků se v uplynulém roce alespoň jednou setkala s násilím v rodině, 7,7 % z nich dokonce opakovaně až pravidelně.

Zkušenost s násilím v rodině samozřejmě koreluje s výskytem symptomů úzkosti a deprese u žáků, poruchami spánku nebo špatným prospěchem ve škole...

Setkal/a se s násilím ve své rodině (doma)

- Pravidelně, skoro každý týden či den
- Opakovaně, několikrát za rok
- Jednou nebo dvakrát
- Nikdy

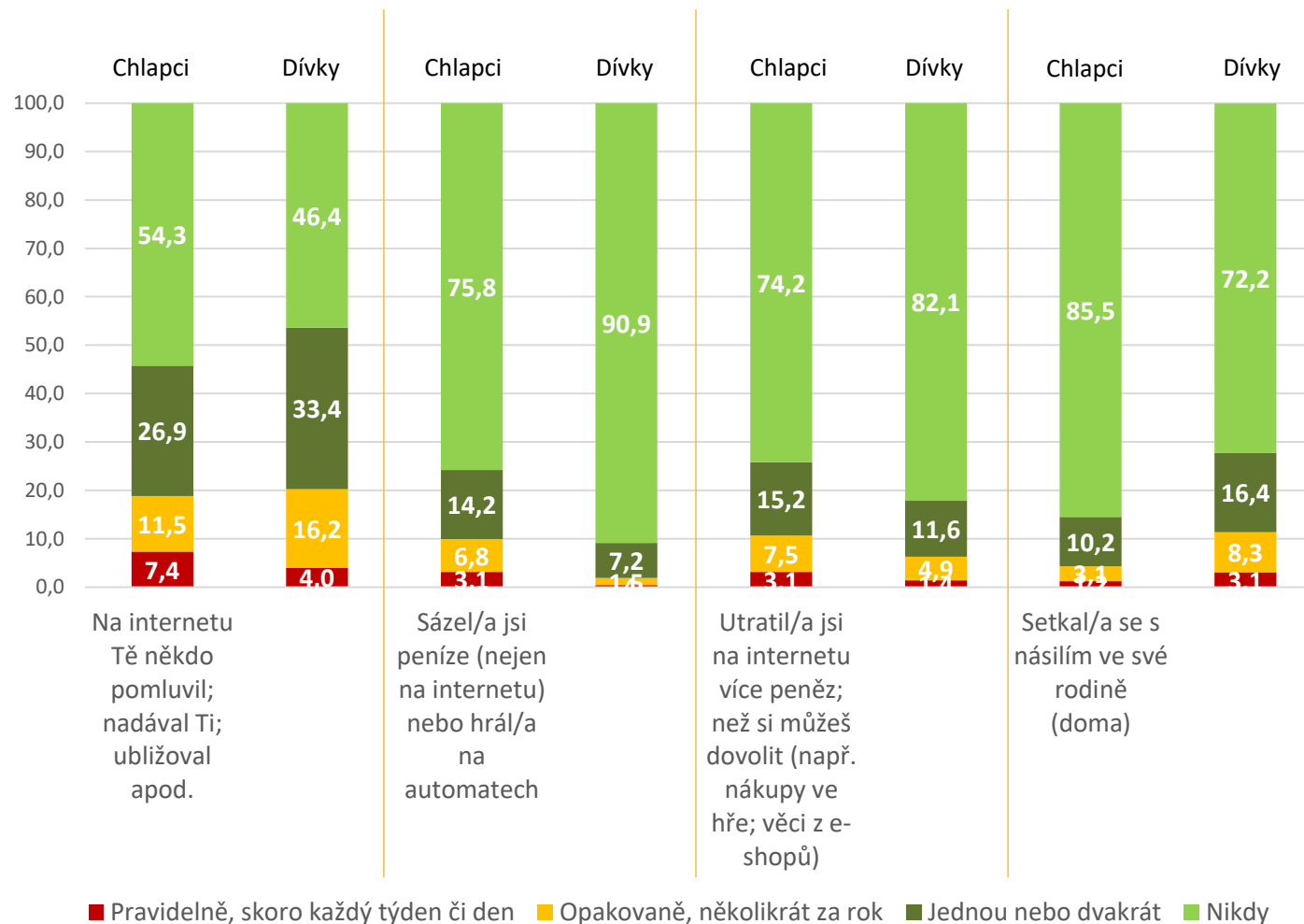
Nežádoucí chování – dle pohlaví

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi:

S pomluvou a nadávkami na internetu se potkal větší podíl dívek (53,6 %) nežli chlapců (45,7 %), chlapci se ale s nadávkami více potkali pravidelně (7,4 %, u dívek „jen“ 4 %).

K utrácení na internetu více, než si mohou dovolit se přiznal větší podíl chlapců (25,8 %) nežli dívek (17,9 %). Podobná situace je také se sázením (nejen) na automatech 24,2 % chlapců a 9,1 % dívek.

S násilím v rodině se setkal větší podíl dívek (27,8 %) nežli chlapců (14,5 %).

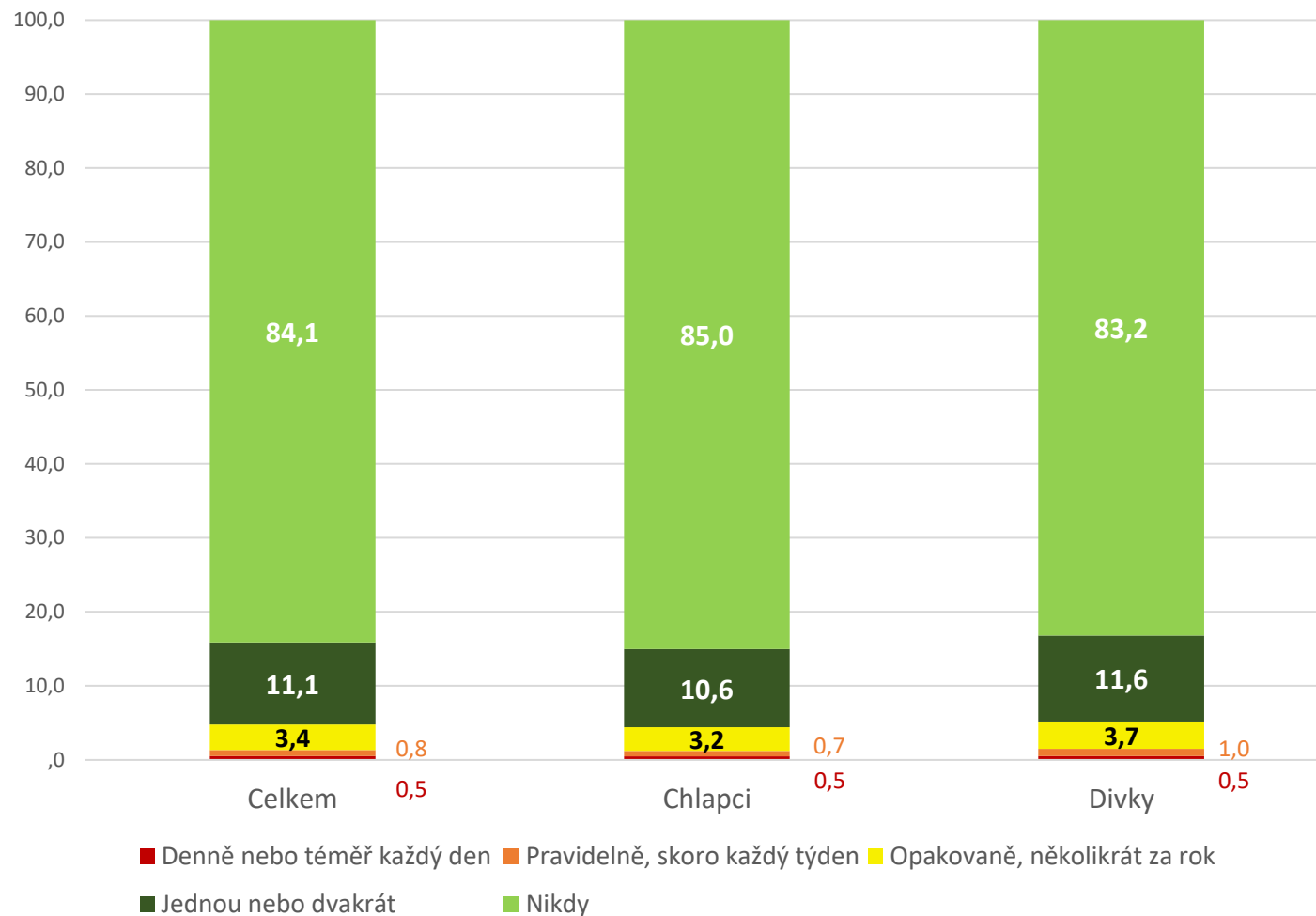

Záškoláctví – celkem a dle pohlaví

O: Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo, že jsi byl/a za školou (nešel/nešla do školy bez omluvitelného důvodu):

Celkem 15,9 % žáků se přiznalo, že bylo v uplynulém roce alespoň jednou za školou, 11,1 % z nich ale pouze jednou až dvakrát.

Výsledky u chlapců a dívek jsou podobné. Nikdy za školou nebylo 85 % chlapců a 83,2 % dívek.

**ANREVA
SOLUTION**

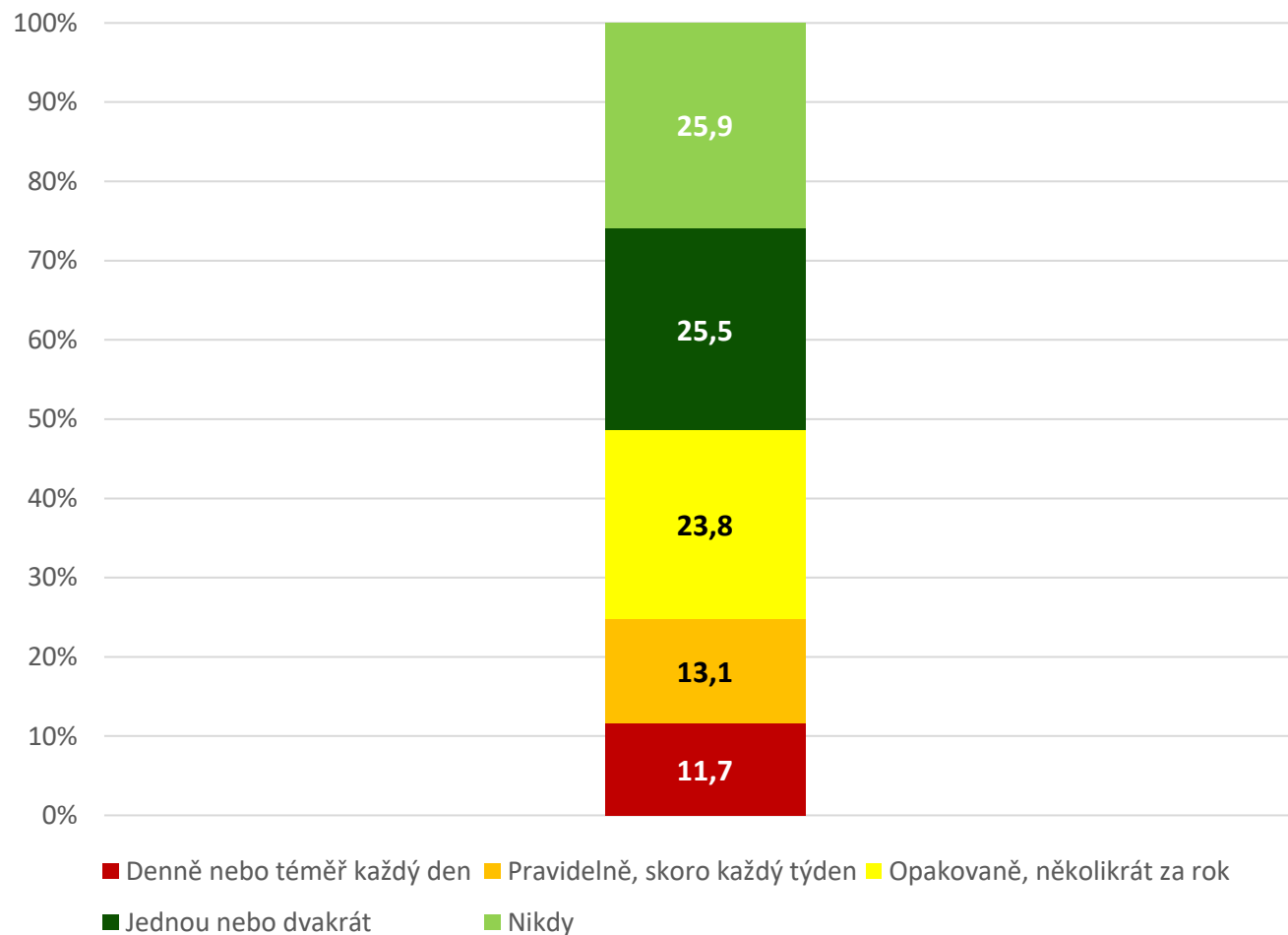
čstecký kraj

Užívání (návykových) látek

Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Pil/a energetické nápoje]

Jak vidíme na grafu vpravo, konzumace energetických nápojů mezi žáky je poměrně rozšířená. Častá konzumace energetických nápojů se týká prakticky čtvrtiny žáků, konkrétně 11,7 % žáků konzumuje energetické nápoje každý den či téměř každý den a dalších 13,1 % pravidelně, skoro každý týden.

Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Pil/a energetické nápoje]

Konzumace energetických nápojů je prakticky stejná u chlapců i u dívek.

Četnost konzumace je závislá na věku žáků. Starší žáci konzumují energetické nápoje častěji. Nicméně pití energetických nápojů se vyskytuje i mezi žáky šestých či sedmých tříd.

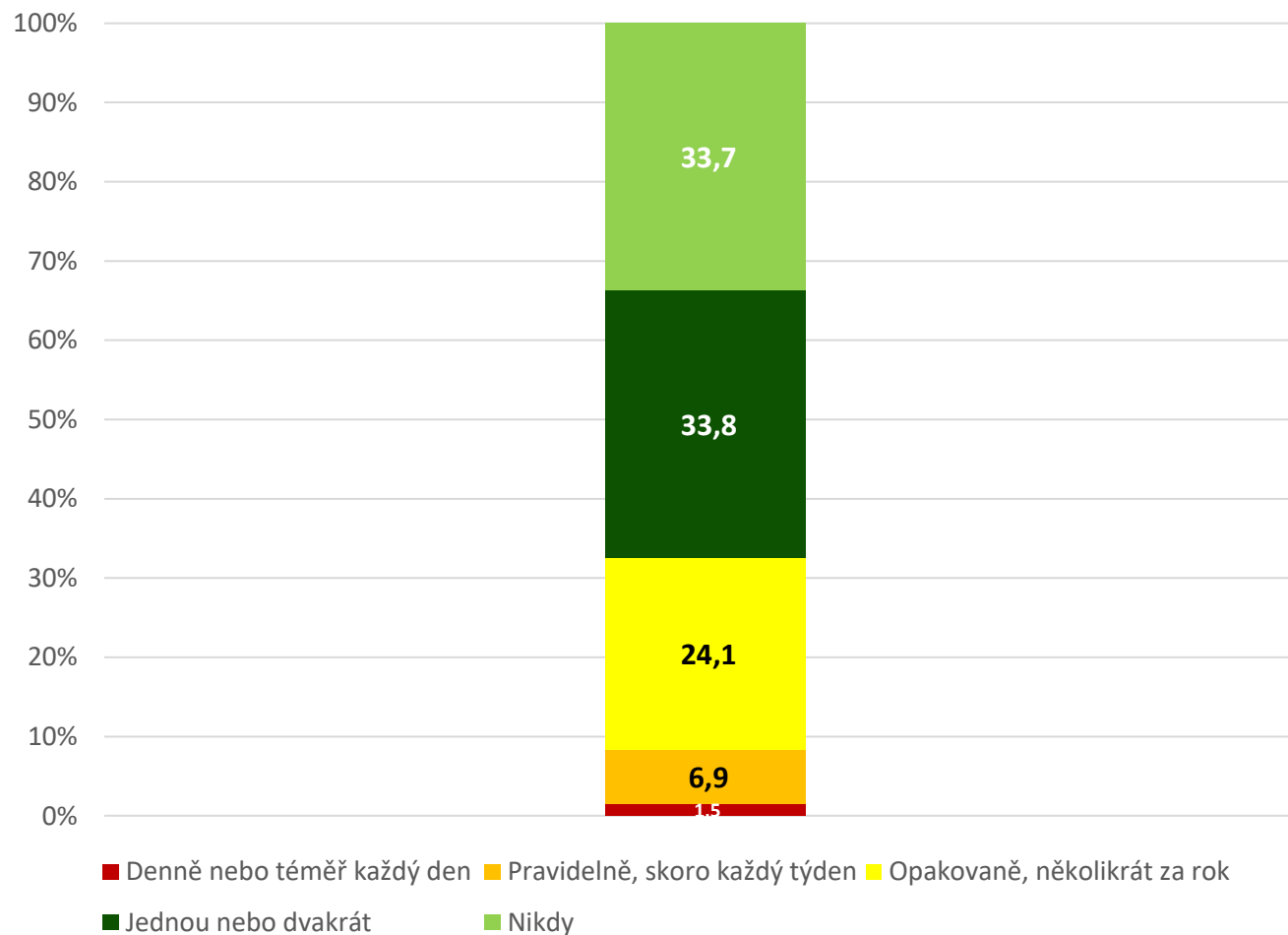
Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Pil/a alkohol]

Pití alkoholu v uplynulých 12 měsících svého života přiznala většina dotázaných žáků, přibližně dvě třetiny všech žáků.

Pro polovinu z těch, kteří uvedli, že alkohol pili, šlo pouze ale pouze o jednorázovou zkušenost.

Žáků, kteří uvedli prakticky každodenní konzumaci alkoholu, je pouze 1,5 % a jedná se nejčastěji o starší chlapce stredoškolačky.

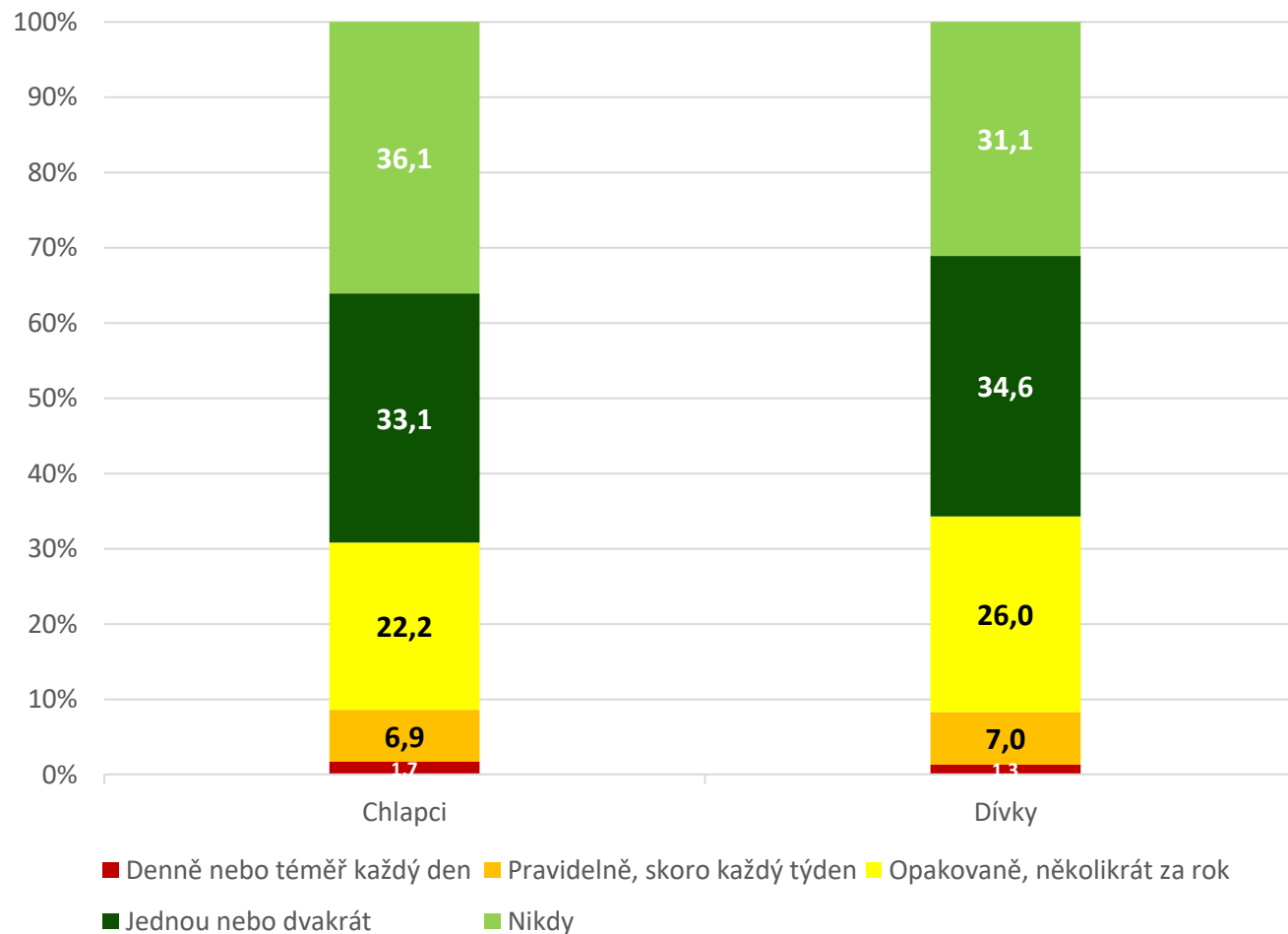

Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Pil/a alkohol]

Celkově přiznané četnosti konzumaci alkoholu mírně „vedou“ dívky nad chlapci, i když celkový rozdíl mezi pohlavími není statisticky významný.

V kategorii každodenních uživatelů mají převahu chlapci. Celkově ale zkušenost s alkoholem uvádí častěji dívky, a to v poměru 69 % k 64 % u chlapců.

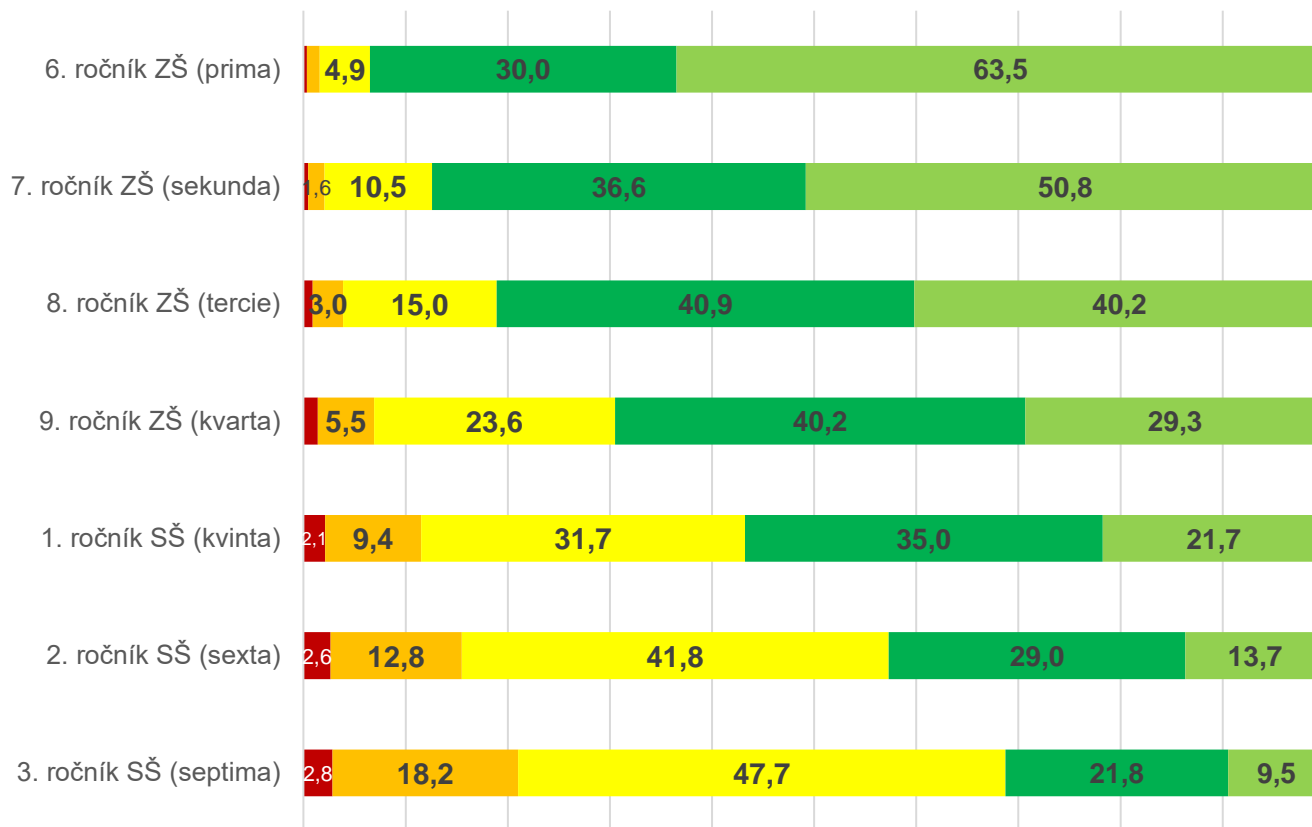
Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Pil/a alkohol]

Četnost konzumace alkoholu je pochopitelně silně závislá na věku žáků.

V grafu vpravo můžeme vidět plynulý nárůst zkušeností s konzumací alkoholu mezi žáky podle navštěvovaných ročníků.

Zatímco v 6. ročníku základní školy (popřípadě primy gymnázia) má zkušenost s opakovaným pitím alkoholu pouze 6,5 % žáků, v 9. ročníku je to již 30,5 % a ve 3. ročníku SŠ dokonce 68,7 %.

■ Denně nebo téměř každý den ■ Pravidelně, skoro každý týden ■ Opakovaně, několikrát za rok
■ Jednou nebo dvakrát ■ Nikdy

Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Byl/a opilý/á]

Na otázku, jestli se cítili být v uplynulém roce opilí (posouzení opilosti necháváme na subjektivním pocitu respondenta), odpoví, že alespoň jedenkrát ano, 39 % žáků.

Odpovědi jsou opět silně závislé na věku žáků. Častěji se s zkušeností s opilostí setkáváme u starších žáků. Mezi žáky, kteří uvádějí, že se cítí opilí pravidelně, převažují starší chlapci.

■ Denně nebo téměř každý den ■ Pravidelně, skoro každý týden ■ Opakovaně, několikrát za rok
■ Jednou nebo dvakrát ■ Nikdy

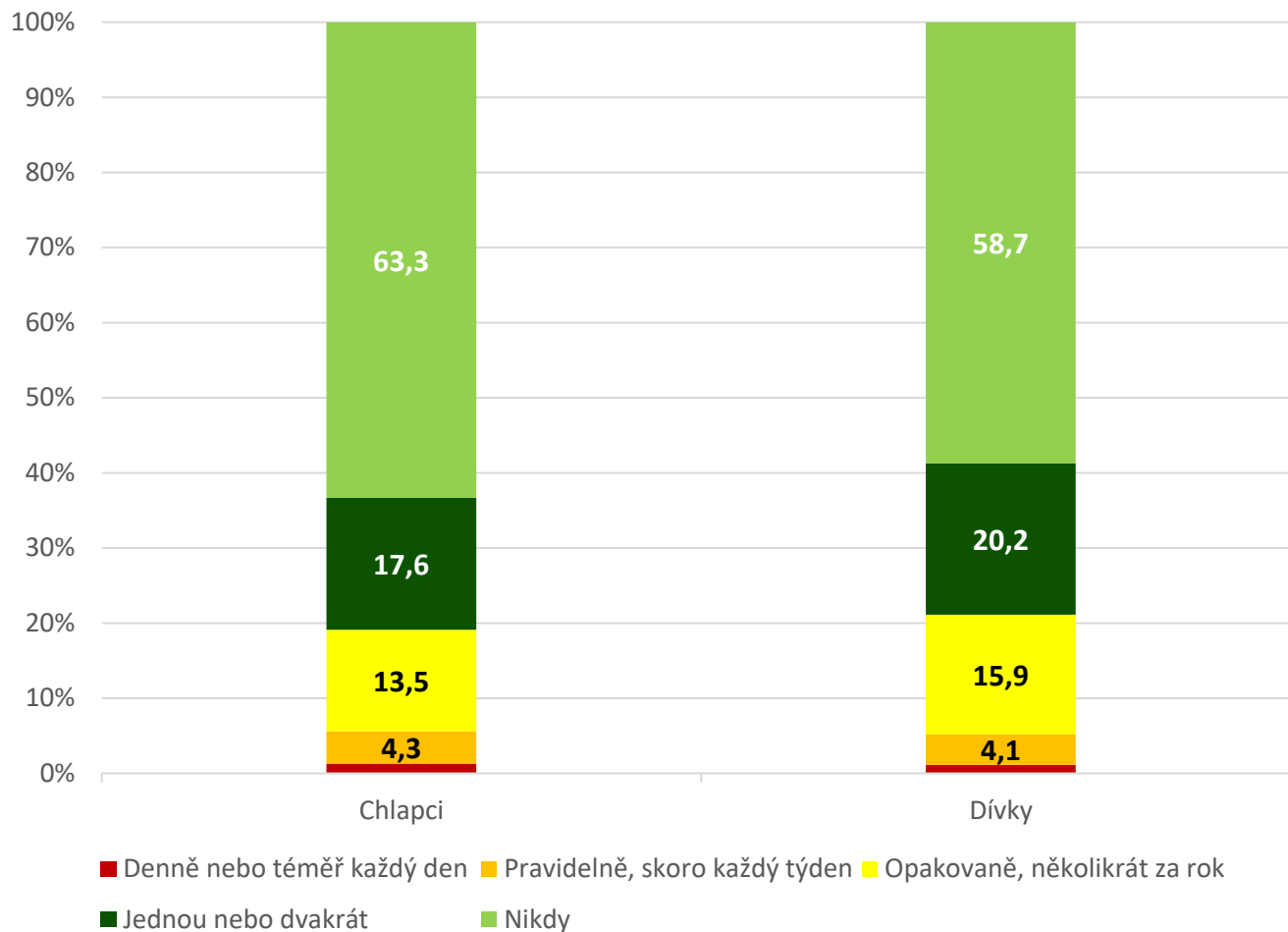
Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Byl/a opilý/á]

Obdobně jako u četnosti konzumace alkoholu, také u sledování zkušenosti s opilostí mírně převažují dívky (rozdíl není statisticky významný).

Celkově dívky o trochu méně reportují pravidelné opíjení, na druhou stranu mají častěji zkušenost s příležitostným opíjením (opakovaně či jednou až dvakrát za rok).

Celkově za posledních 12 měsíců zažilo opilost 41,3 % dívek a 36,7 % chlapců.

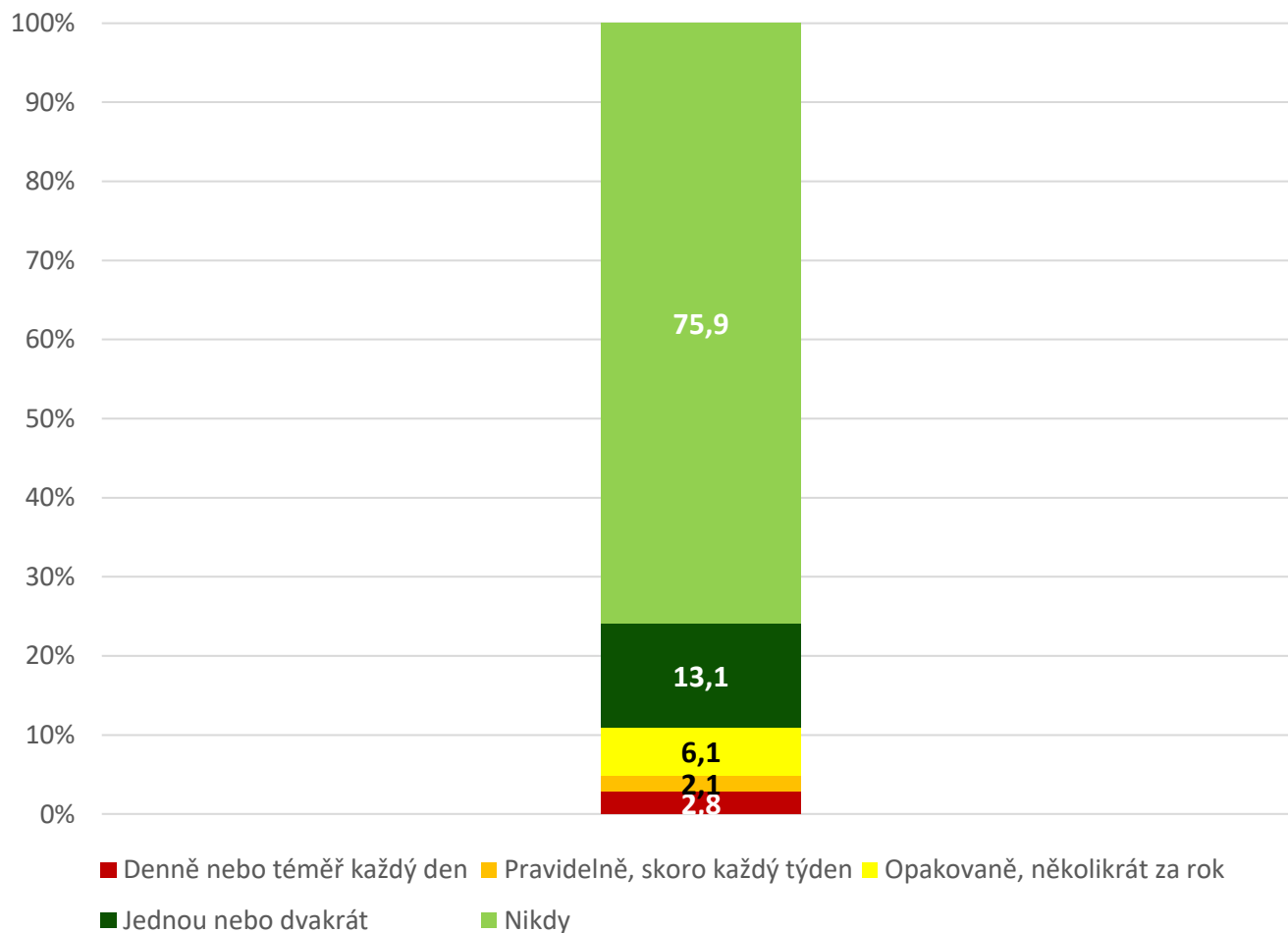
Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Kouřil/a nebo jinak užil/a marihuanu]

Celkem 24,1 % žáků uvedlo, že v uplynulém roce užilo marihuanu. Více než polovina z uživatelů tak učinila pouze jednou či dvakrát.

Pouze necelých 5 % udává užívání marihuany pravidelně či téměř denně.

Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) udává, že míra užívání konopných látek v České republice klesá dlouhodobě od roku 2003.

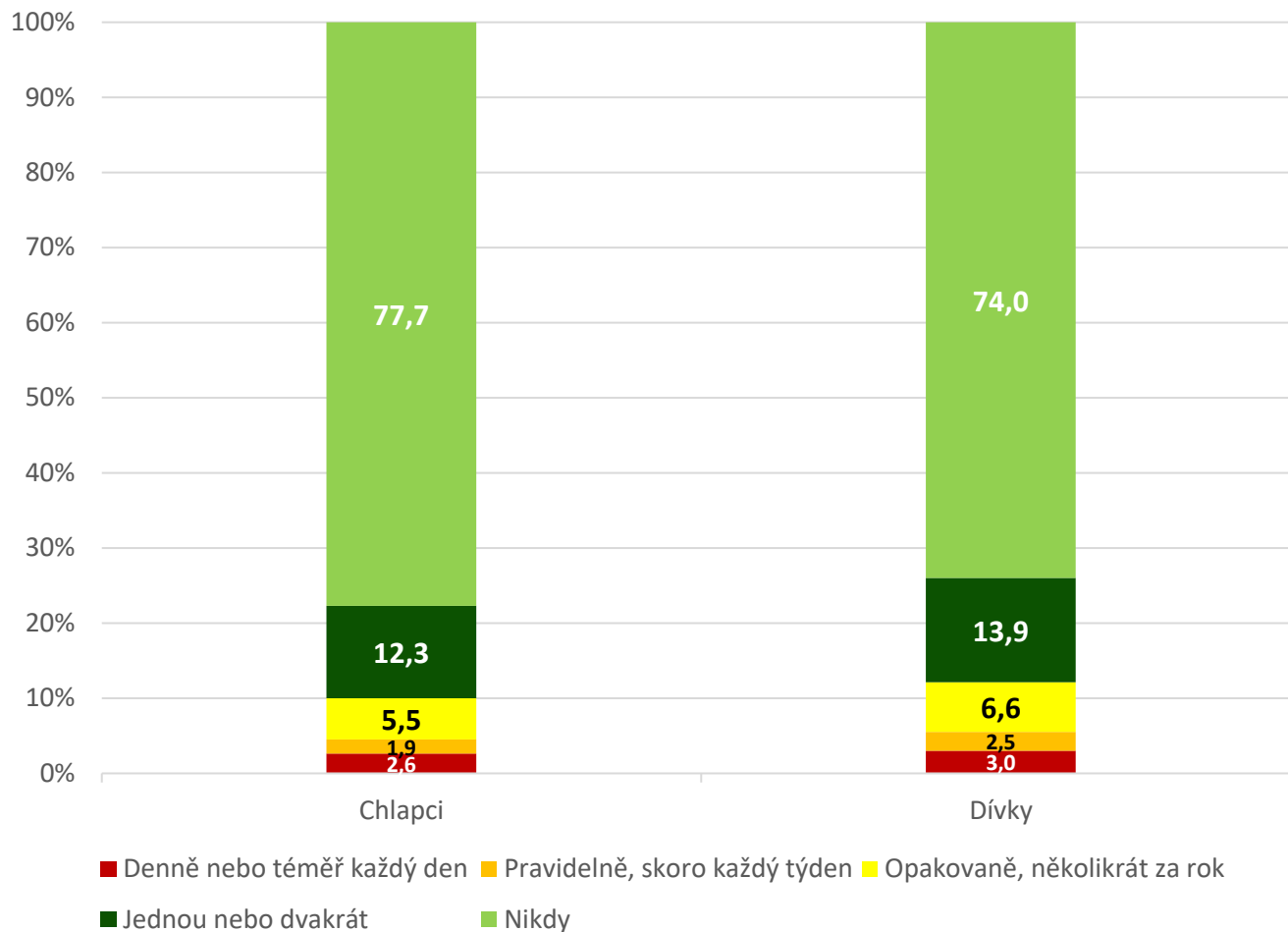

Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Kouřil/a nebo jinak užil/a marihuanu]

Mezi uživateli marihuany mírně převažují dívky, alespoň jedno užití uvádí 26,0 % dívek a 22,3 % chlapců.

Dívky tvoří častěji také intenzivní konzumenty, kteří užívají marihuanu denně či téměř denně (pro srovnání např. u alkoholu jsou mezi intenzivními uživateli spíše chlapci).

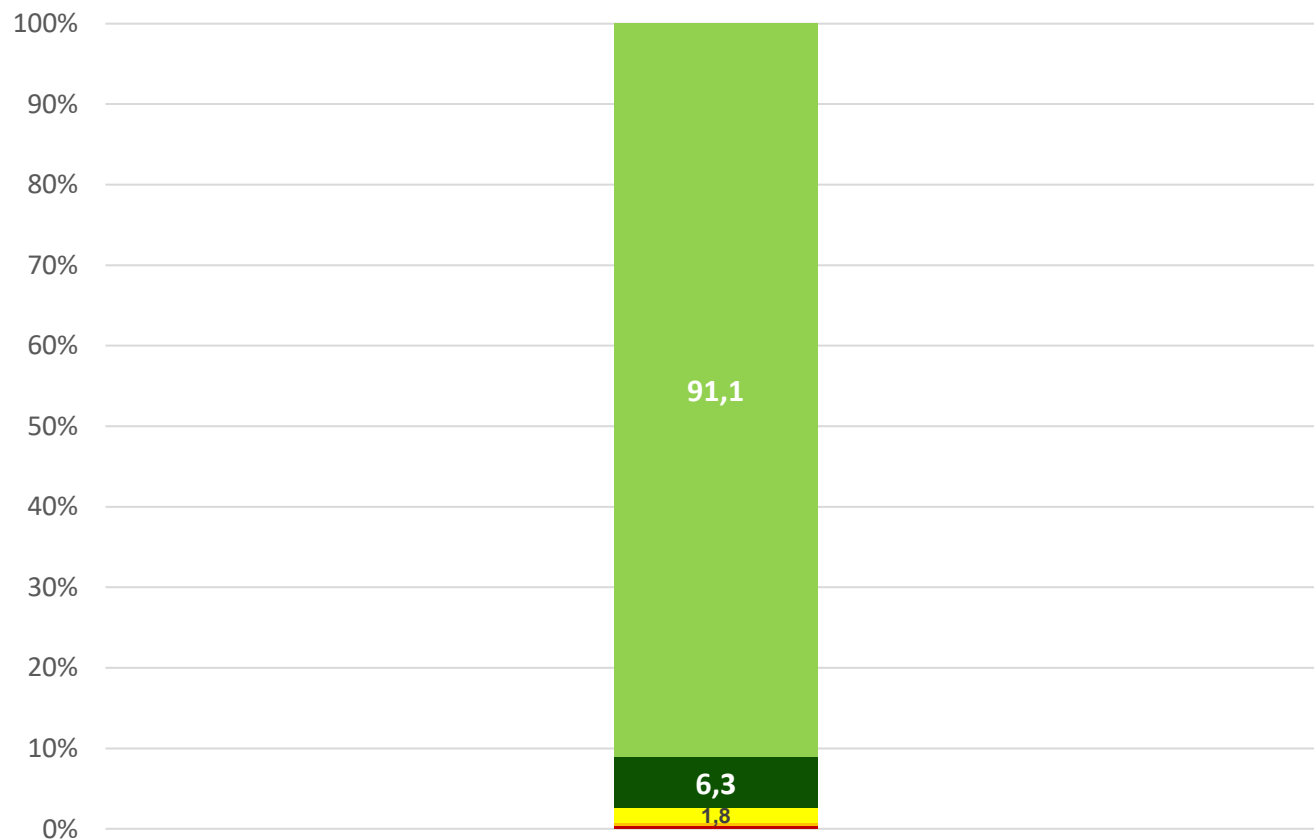
Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Užil/a kratom]

Užití kratomu uvedlo necelých 9 % žáků, konkrétně 8,9 %.

Většinou se jednalo pouze o jednorázovou zkušenost (jednou či dvakrát).

Pro srovnání, podle dat o užívání kratomu mezi stejně starými žáky v Praze vyšla v roce 2022 hodnota 5 % a v roce 2023 už téměř 10 %.

■ Denně nebo téměř každý den ■ Pravidelně, skoro každý týden ■ Opakovaně, několikrát za rok
■ Jednou nebo dvakrát ■ Nikdy

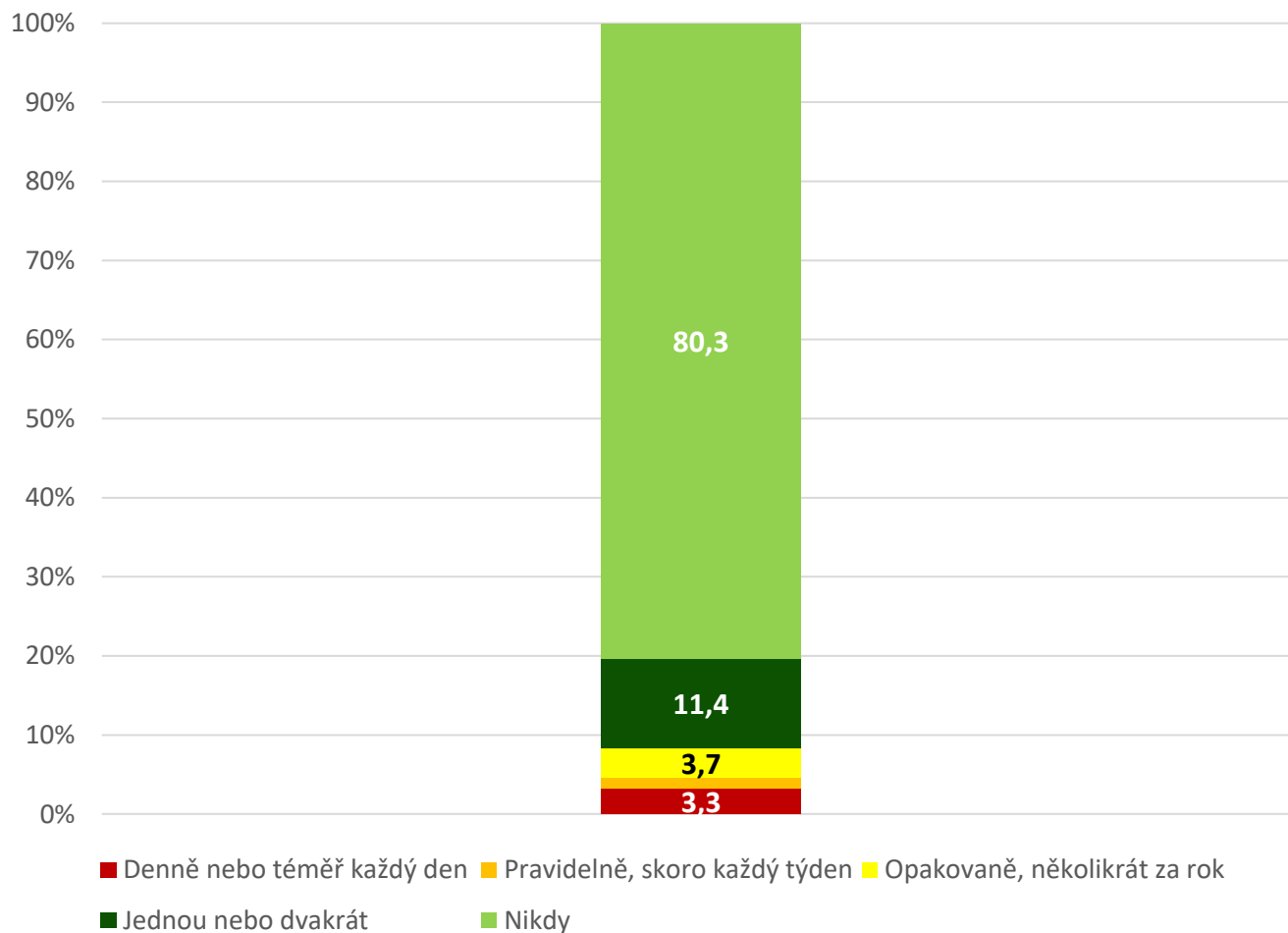
Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Užil/a nikotinové sáčky]

Užití nikotinových sáčků uvedlo necelých 20 % žáků, konkrétně 19,7 %.

Většinou se jednalo pouze o jednorázovou zkušenost (jednou či dvakrát), ale existuje i skupina pravidelných či každodenních uživatelů (4,6 %).

Pro srovnání, podle dat o zkušenostech s užitím nikotinových sáčků mezi stejně starými žáky v Praze vyšla v roce 2022 hodnota 14 % a v roce 2023 16 %.

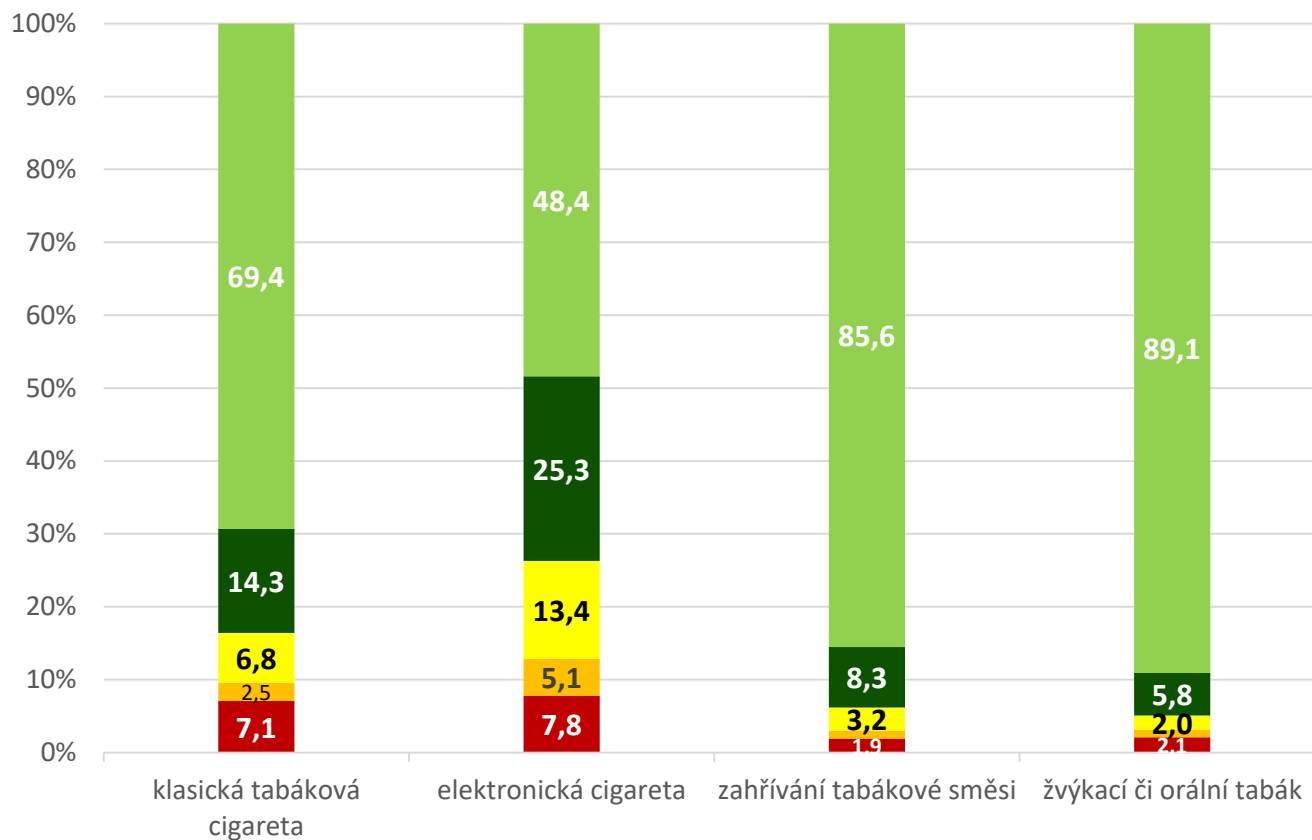
Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Užil/a tabák/nikotin]

Nejčastější formou užívání tabáku či nikotinu jsou elektronické cigarety. Zkušenost s nimi má více než polovina žáků (51,6 %). Pravidelných či každodenních uživatelů je mezi žáky 12,9 %.

Klasické tabákové cigarety, popř. vlastnoručně balené tabákové cigarety, pravidelně či denně kouří 9,6 % žáků. Jedná se především o starší žáky a žáky středních odborných učilišť.

Celkově tabák a nikotin častěji užívají dívky.

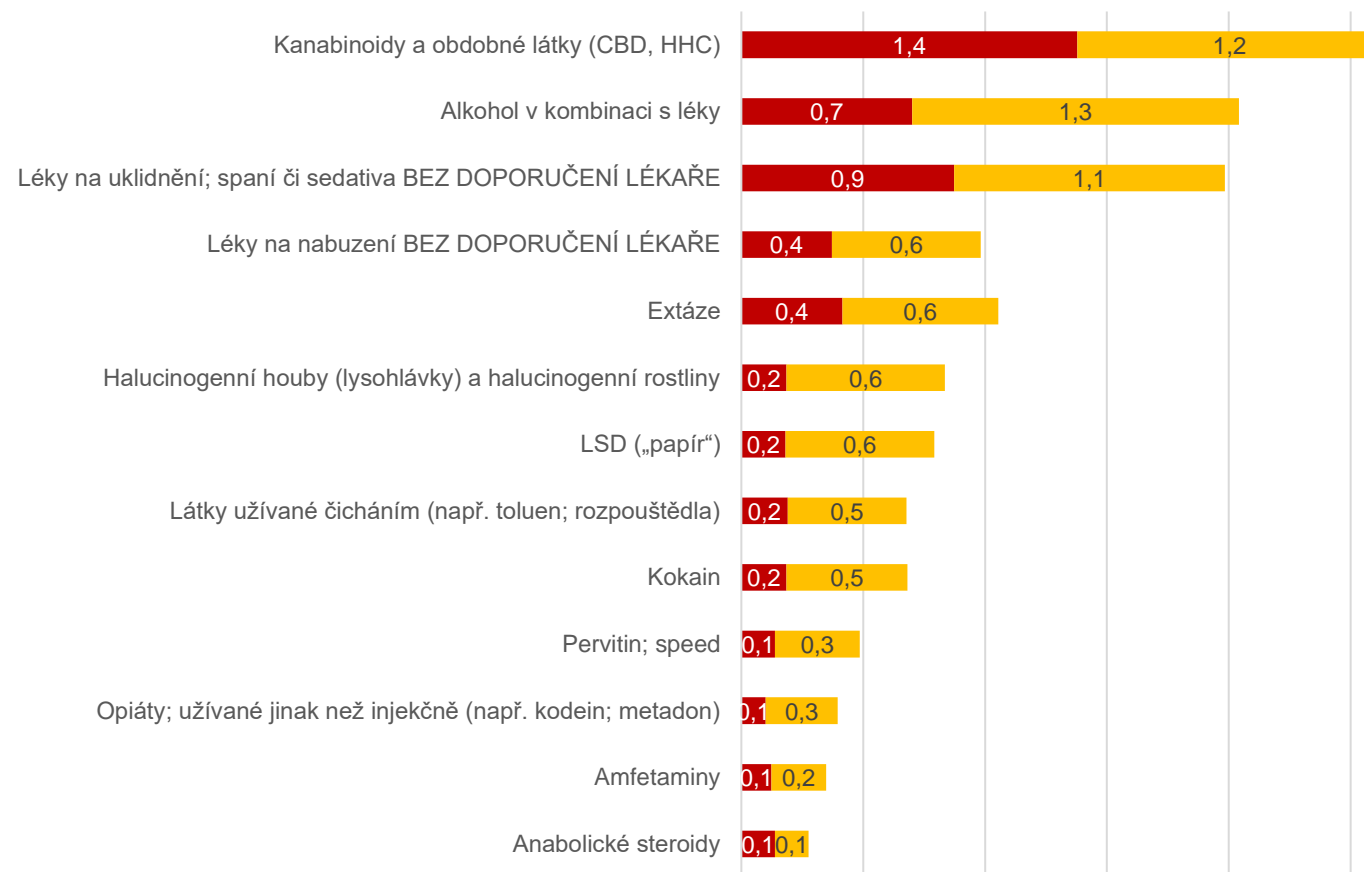
Užívání látek

Označ prosím, kolikrát se Ti v uplynulém roce stalo: [Užil/a tabák/nikotin]

Mezi dalšími rizikovými látkami, které žáci užívají (mimo dříve uvedené), vyčnívají **kanabioidy (CBD, HHC)**, se kterými má zkušenost 2,6 % žáků a **zneužívání léků** (či užívání bez předpisu).

Jedná se jak o léky na uklidnění, tak naopak na nabuzení (např. Vigil nebo Ritalin).

Část žáků také kombinuje užívání léků s alkoholem.

■ Opakovaně, vícekrát za rok ■ Jednou nebo dvakrát

ANREVA
SOLUTION

čstecký kraj

Poruchy spánku

- Aténská škála insomnie

Poruchy spánku – o nástroji AIS

Základní informace o nástroji AIS:

Athénská škála insomnie (zkráceně AIS) je diagnostický nástroj sloužící k posouzení potíží se spánkem, který byl představen v roce 2000.

Tato škála se skládá z celkem osmi otázek zaměřených na dvě hlavní oblasti, kterými jsou noční spánek a denní dysfunkce. Hodnotí oblasti usínání, probouzení se, celkovou dobu spánku, kvalitu spánku, ospalost, pohodu během dne a fyzickou a duševní výkonnost.

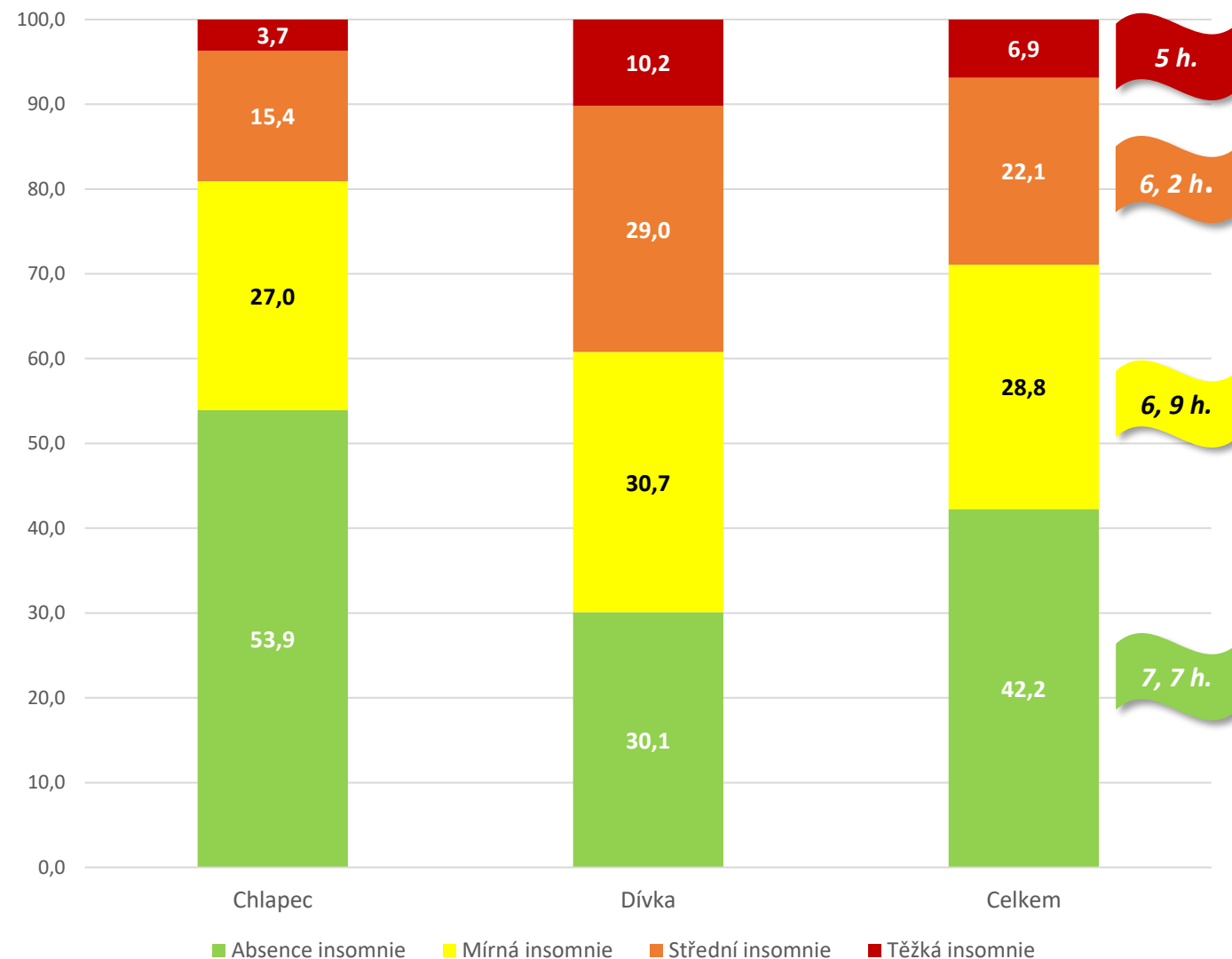
Jednotlivé položky škály jsou hodnocené 0 až 3 body a výsledek je počítán jako kumulativní skóre všech faktorů. Vyhodnocení škály je následující: 0 až 5 bodů znamená absenci insomnie, získání 6 až 9 bodů značí mírnou insomnií, 10 až 15 bodů znamená střední insomnií a pokud žák dosáhne 16 až 24 bodů, je to výsledek odpovídající těžké insomnií.

Poruchy spánku – skóre AIS celkem a dle pohlaví

57,8 % žáků z výběrového souboru trpí nějakou formou insomnie, u 29 % z nich se jedná o střední nebo těžkou insomnií. Vedle sloupečku s celkovým skóre je zobrazena také průměrná délka spánku pro danou skupinu žáků.

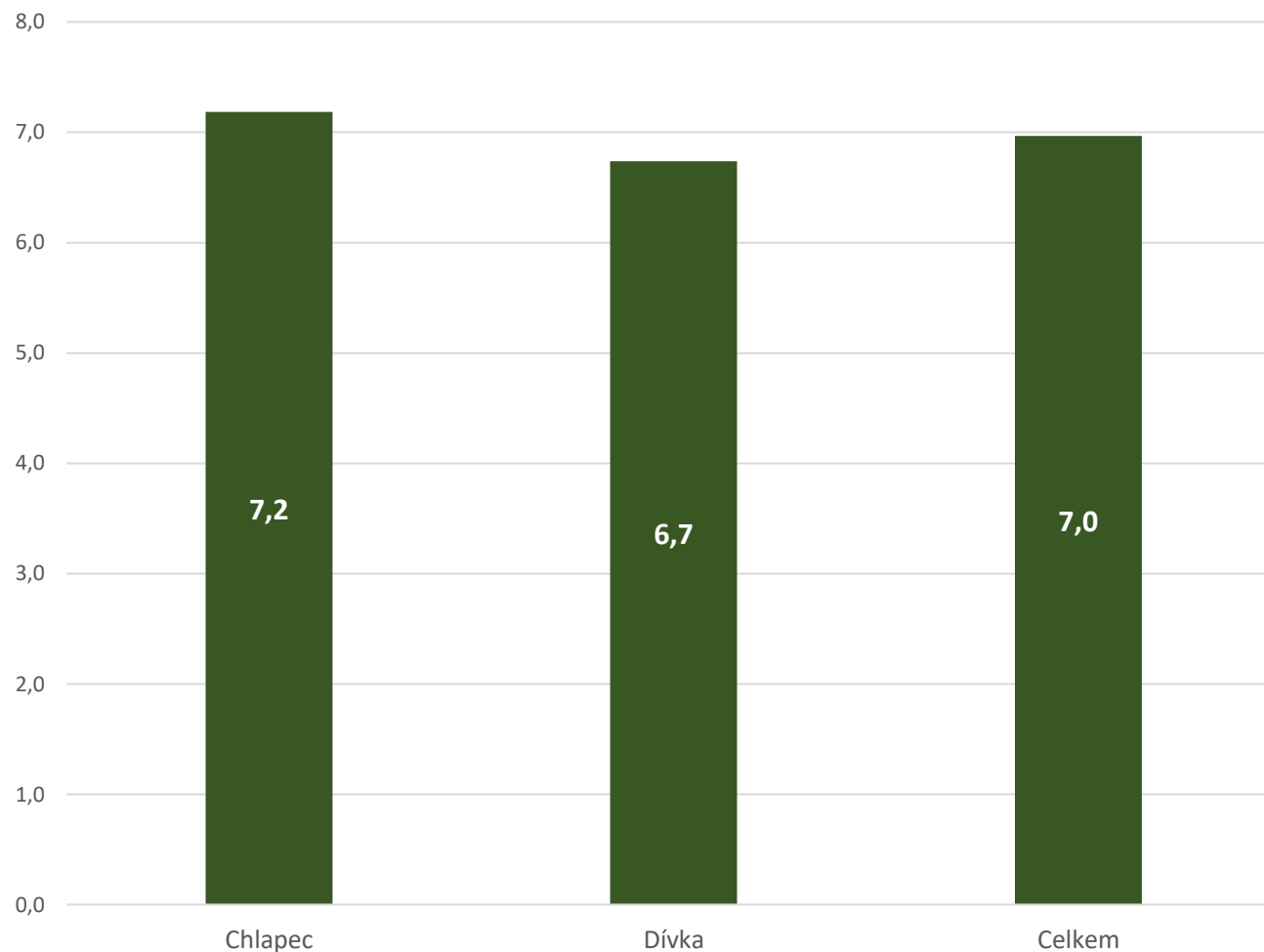
Horší výsledky mají dívky. Mírnou insomnií trpí 30,7 % dívek a 27 % chlapců. Dalších 29 % dívek a 15,4 % chlapců trpí střední insomnií. Těžká insomnie byla vypočítána o 10,2 % dívek a 3,7 % chlapců. Naopak 30,1 % dívek a více než polovinu (53,9 %) chlapců netrápí žádná insomnie.

Poruchy spánku – průměrná doba spánku

O: Kolik hodin průměrně v noci spíš? (uved' číslo)

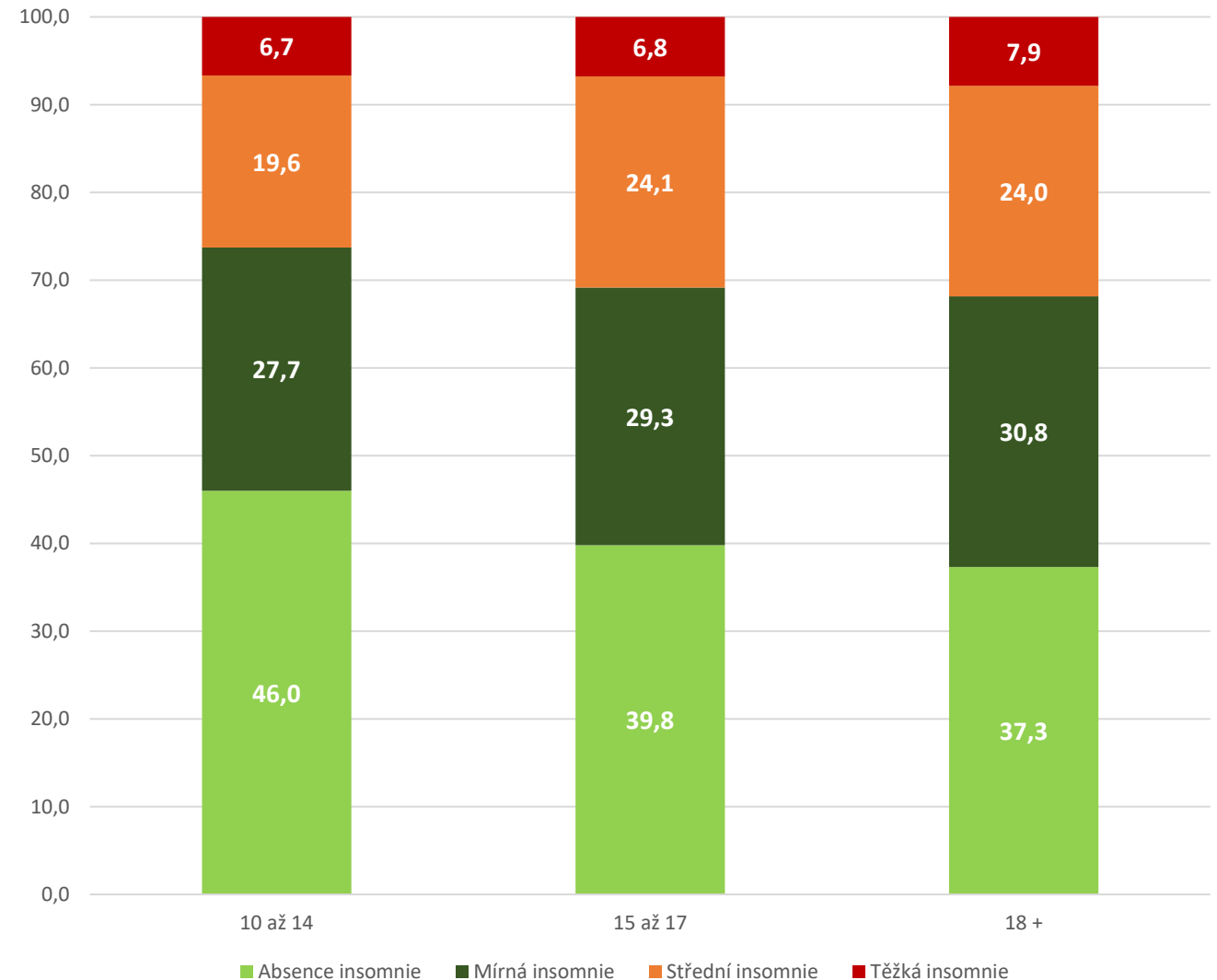
Žáci sami uvádějí, že spí v průměru 7 hodin denně. Chlapci v noci spí v průměru 7,2 hodin. To je o trochu více, než dívky, které v průměru spí 6,7 hodin.

Poruchy spánku – skóre dle věku

Nejmladší věková kategorie (10 až 14 let) má největší podíl žáků bez, nebo s mírnou insomnií. Střední insomnií trpí téměř 20 % žáků ve věku 10 až 14 let a 42 % žáků ve věku 15 +.

Mezi staršími věkovými kategoriemi není statisticky významný rozdíl.

Poruchy spánku – jednotlivé otázky celkem (1)

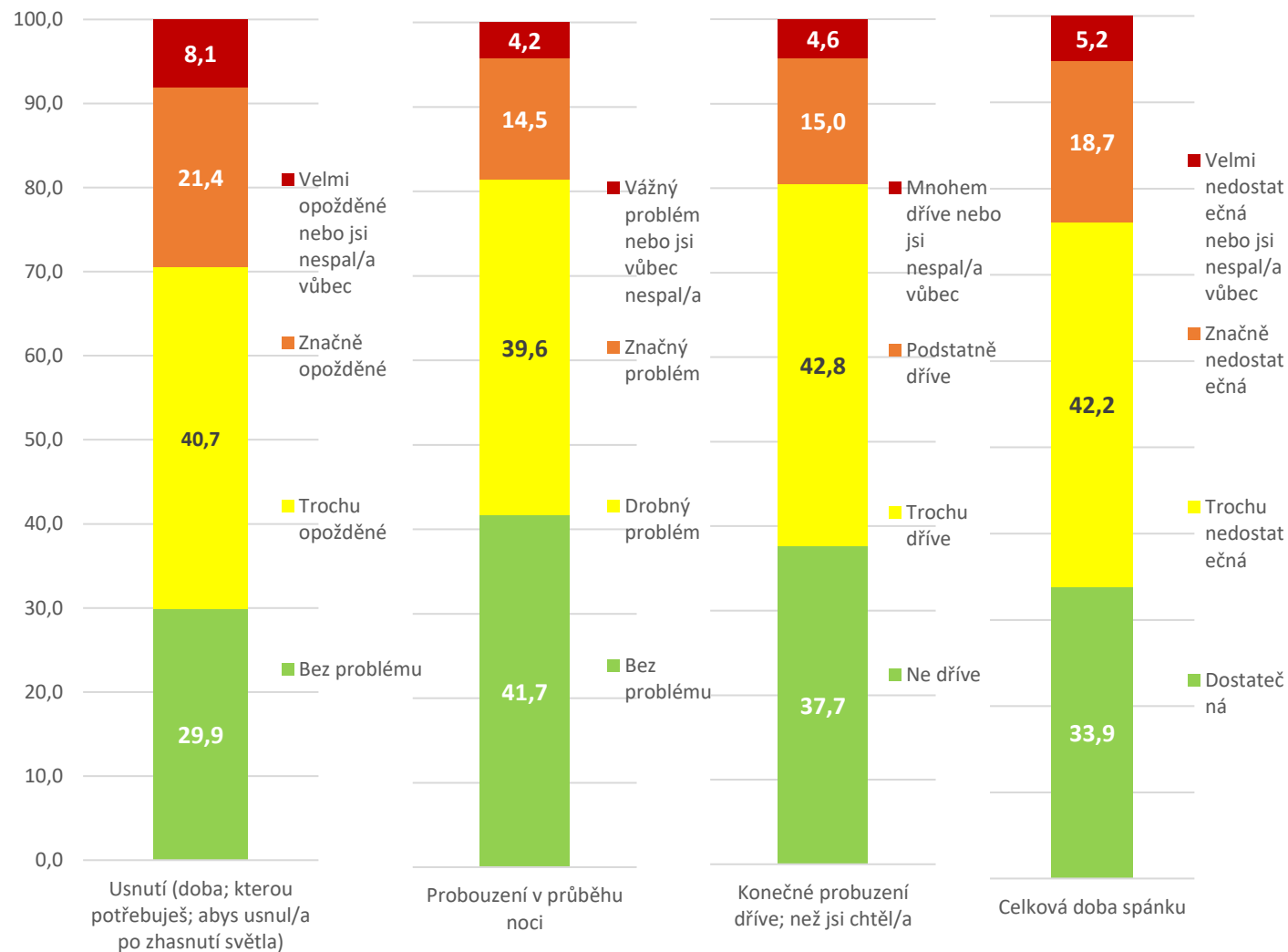
Na tomto slidu jsou zobrazené první čtyři otázky z oblasti spánku (škály AIS).

Po zhasnutí světla usíná bez problému 29,9 % žáků, dalších 40,7 % usíná trochu opožděně. Problémy s usínáním má 29,5 % žáků – 21,4 % z nich usíná značně opožděně, 8,1 % pak velmi opožděně, nebo nespí vůbec.

41,7 % žáků se neprobouzí během noci a dalších 39,6 % má s probouzením drobný problém. 14,5 % žáků odpovědělo, že mají značný problém s probouzením v průběhu noci, dalších 4,2 % poté uvedlo vážný problém, nebo žádný spánek.

37,7 % žáků se neprobouzí dříve, než by chtěli. Naopak 15 % se probouzí značně dříve a dalších 4,6 % se probouzí mnohem dříve, nebo nespí vůbec.

33,9 % žáků hodnotí svoji délku spánku jako dostatečnou, dalších 42,2 % jako trochu nedostatečnou. Pro 18,7 % je jejich doba spánku značně nedostatečná, dalších 5,2 % nespí vůbec, nebo mají velmi nedostatečnou dobu spánku.

Poruchy spánku – jednotlivé otázky celkem (2)

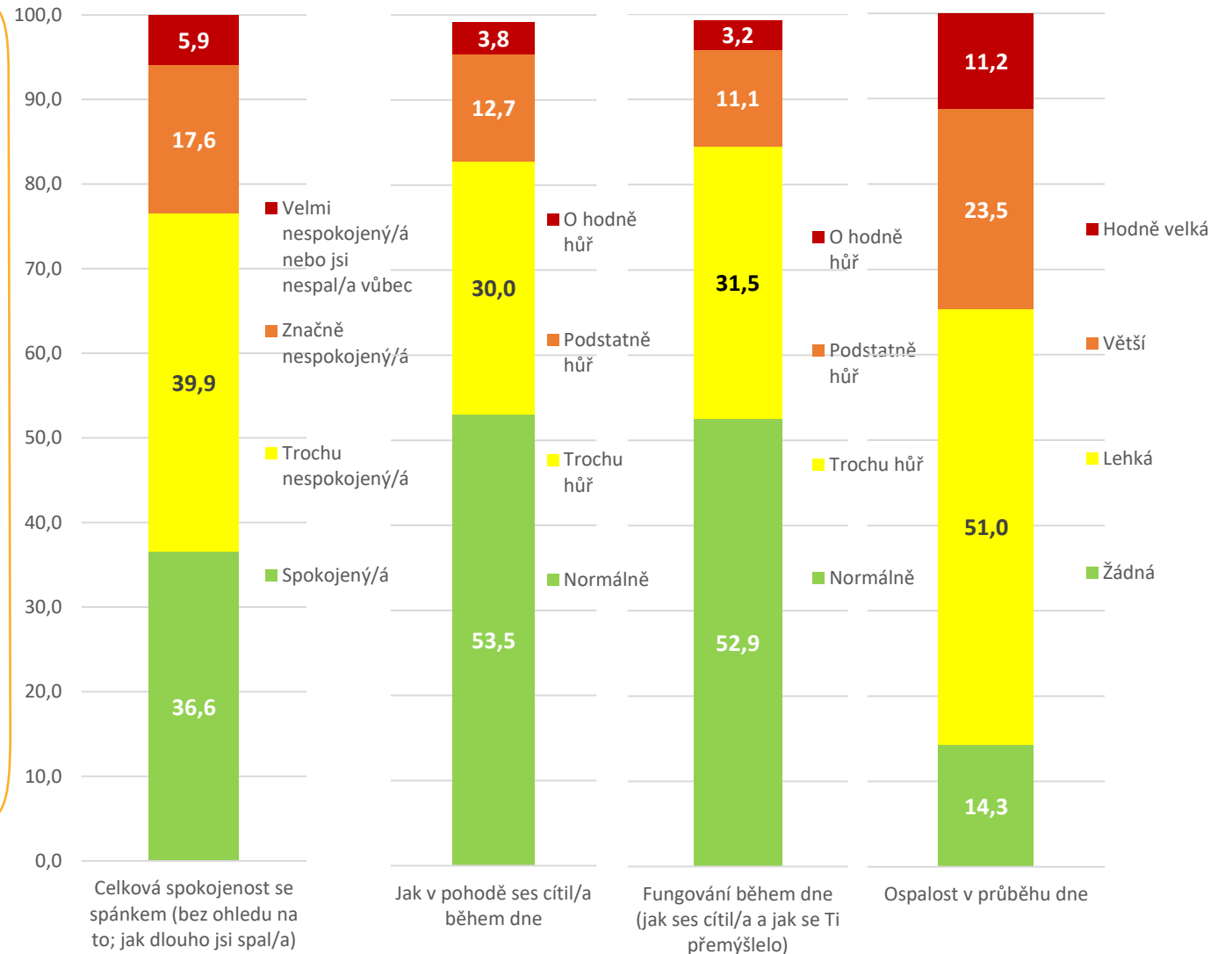
Na tomto slidu jsou zobrazené zbylé 4 otázky ze sekce spánek (škály AIS).

36,6 % dětí je celkově spokojeno se svým spánkem, dalších 39,9 % je trochu nespokojených. 23,5 % žáků je se svým spánkem značně až velmi nespokojených, nebo nespí vůbec.

Více než polovina žáků (53,5 %) se během dne cítí v pohodě, dalších 30 % se cítí trochu hůř. 16,5 % žáků se cítí podstatně až o hodně hůř.

Nadpoloviční většina (52,9 %) žáků funguje během dne normálně a dalších 31,5 % žáků trochu hůř. Podstatně hůř během dne funguje 11,1 % žáků, dalších 3,2 % funguje o hodně hůř.

Pouze 14,3 % žáků během dne necítí žádnou ospalost, polovina žáků (51 %) cítí lehkou ospalost. S větší ospalostí během dne se potýká 23,5 % žáků, dalších 11,2 % poté s hodně velkou ospalostí.

Poruchy spánku – jednotlivé otázky dle pohlaví (1)

U vyobrazených otázek můžeme vidět, že horší výsledky mají dívky.

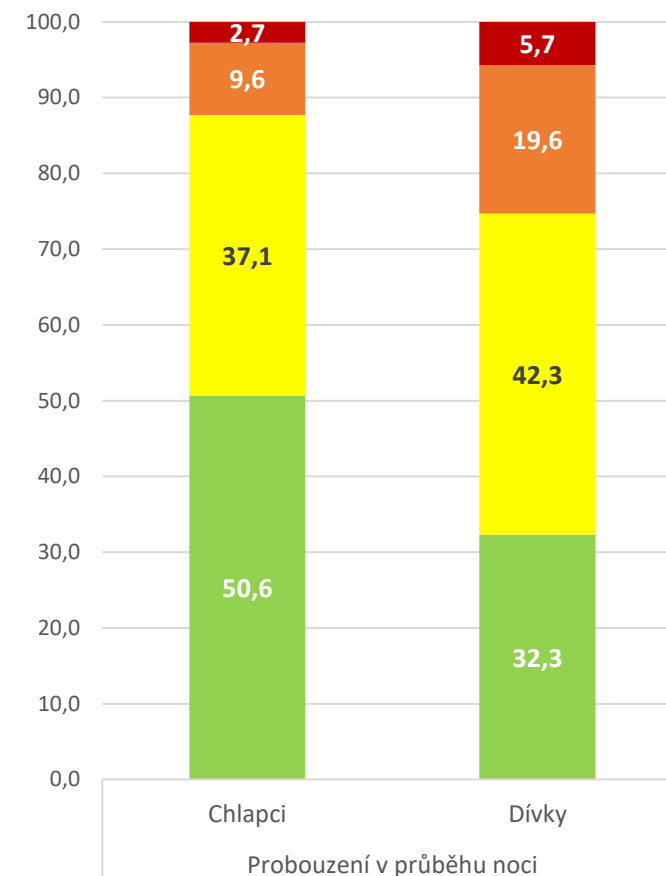
78,3 % chlapců a 64,4 % dívek usíná bez problému, nebo jen trochu opožděně. Naopak značně až velmi opožděně usíná 23,5 % chlapců a 35,6% dívek.

87,7 % chlapců a 74,6 % dívek nemá žádný, nebo jen drobný problém s probouzením v průběhu noci.

Usnutí (doba; kterou potřebuješ; abys usnul/a po zhasnutí světla)

- Velmi opožděné nebo jsi nespal/a vůbec
- Značně opožděné
- Trochu opožděné
- Bez problému

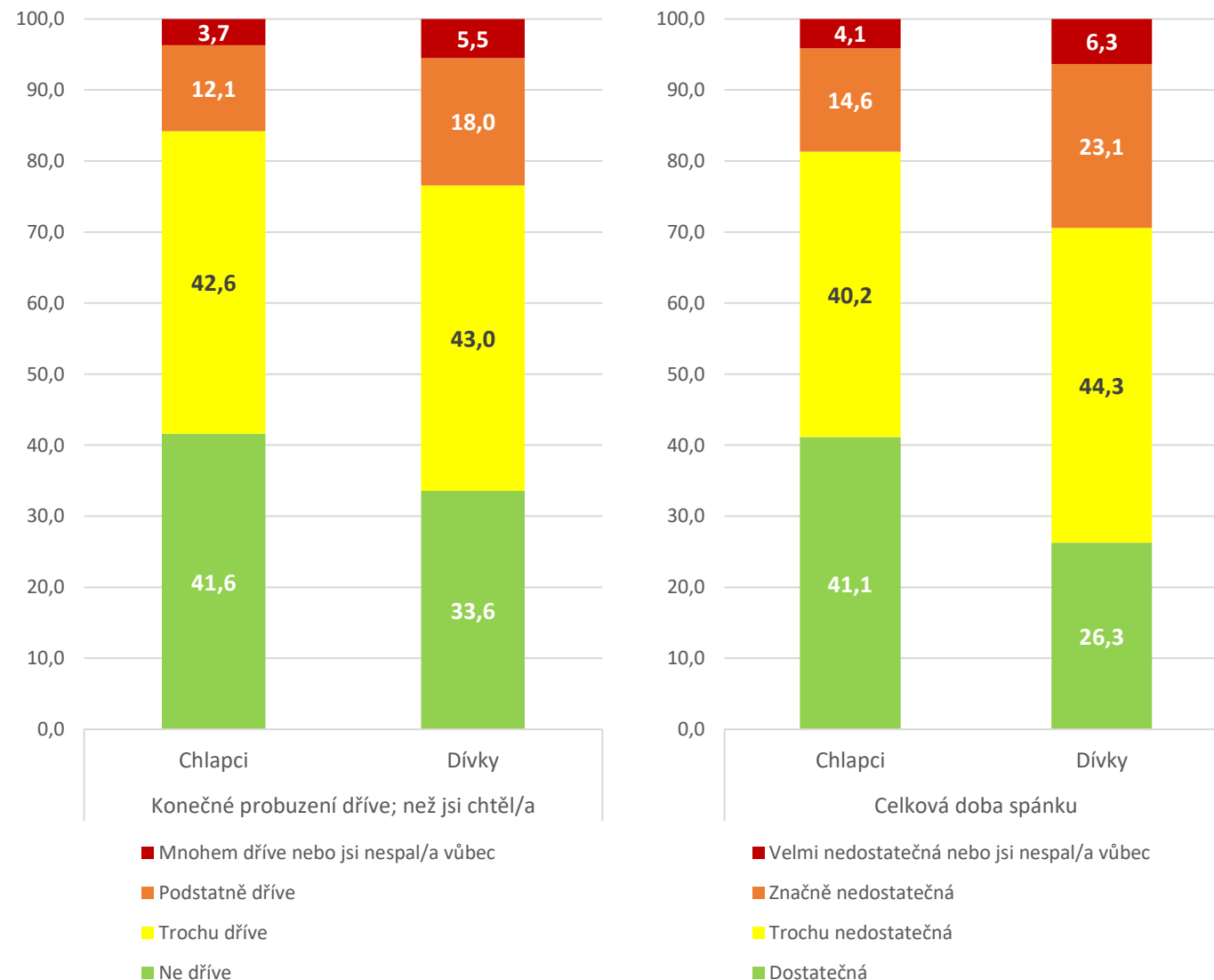
- Vážný problém nebo jsi vůbec nespal/a
- Značný problém
- Drobný problém
- Bez problému

Poruchy spánku – jednotlivé otázky dle pohlaví (2)

I u těchto otázek mají horší výsledky dívky.

41,6 % chlapců a 33,6 % dívek nemá žádný problém s probouzením dříve, než by chtěli. Dalších 42,6 % chlapců a 43 % dívek se probouzí o trochu dříve, než by chtěli. Naopak 15,8 % chlapců a 23,5 % dívek se probouzí podstatně až mnohem dříve, nebo nespí vůbec.

Doba spánku je dostatečná pro 41,1 % chlapců a 26,3 % dívek. Pro dalších 40,2 % chlapců a 44,3 % dívek je trochu nedostatečná. 18,7 % chlapců a 29,4 % dívek hodnotí svoji dobu spánku jako značně až velmi nedostatečnou, nebo nespí vůbec.

Poruchy spánku – jednotlivé otázky dle pohlaví (3)

Spokojeno s celkovou dobou spánku je 45,4 % chlapců a jen 27,4 % dívek. Dalších 37,4 % chlapců a 42,6 % dívek je trochu nespokojených. Naopak 17,2 % chlapců a 30,1 % dívek je s dobou spánku značně až velmi nespokojena, nebo nespí vůbec.

88,8 % chlapců a 76,5 % dívek se během dne cítí normálně, nebo trochu hůř.

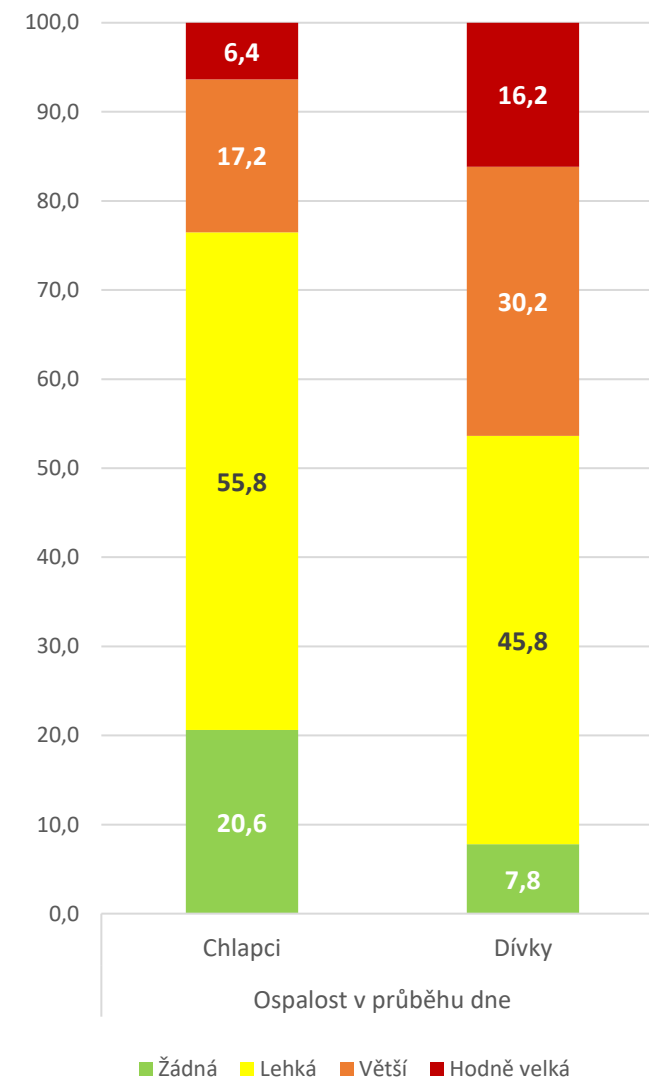

- Velmi nespokojený/á nebo jsi nespal/a vůbec
- Značně nespokojený/á
- Trochu nespokojený/á
- Spokojený/á

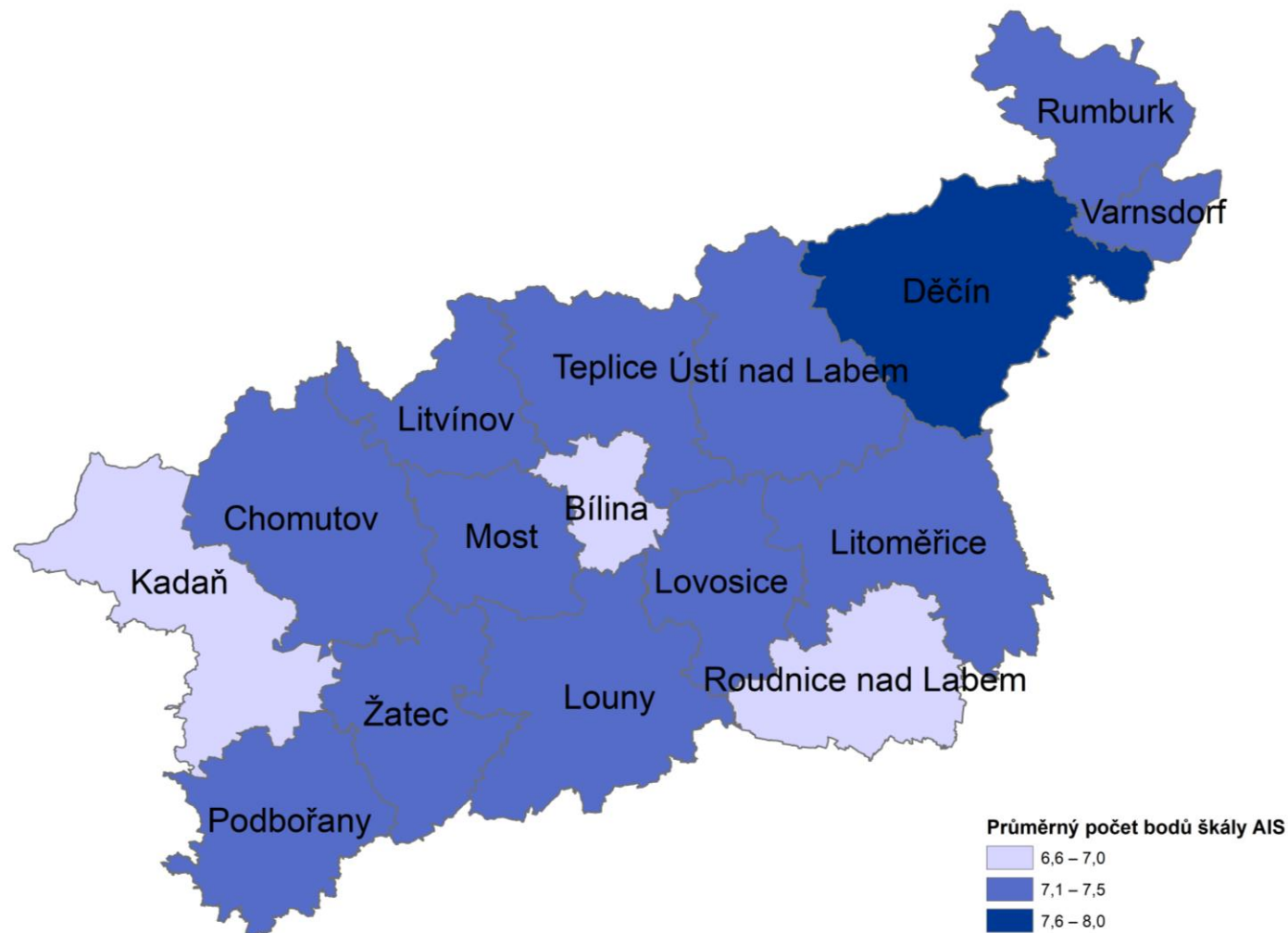
- Normálně
- Trochu hůř
- Podstatně hůř
- O hodně hůř

Poruchy spánku – jednotlivé otázky dle pohlaví (4)

Normálně funguje a přemýšlí během dne 63,7 % chlapců a 41,8 % dívek. Dalším 26,7 % chlapců a 37,8 % dívek se během dne fungovalo a přemýšlelo trochu hůř. Podstatně až o hodně hůř se během dne fungovalo a přemýšlelo 9,6 % chlapců a 20,3 % dívek. Pouze 7,8 % dívek a 20,5 % chlapců se v průběhu dne necítilo ospale. Dalších 55,8 % chlapců a 45,8 % dívek cítilo lehkou ospalost. Větší a hodně velkou ospalost během dne pocítilo 23,6 % chlapců a 46,4 % dívek.

Poruchy spánku – Aténská škála insomnie dle ORP (mapa)

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

Rizika poruch příjmu potravy (SCOFF)

Rizika poruch příjmu potravy - o nástroji

Základní informace o nástroji SCOFF:

Dotazník SCOFF je celosvětově rozšířenou screeningovou metodou pro posouzení rizika poruch příjmu potravy (konkrétněji mentální anorexie a bulimie). Byl vyvinut v roce 1999 jako nástroj pro screening PPP pro pacienty na psychiatrických odděleních poruch příjmu potravy.

Škálu tvoří celkem 5 otázek s variantami odpovědí ano a ne. Za každé ano, kterým respondent odpoví na otázku, dostane 1 bod (nabývá tedy hodnot 0 až 5 bodů). Dříve bylo doporučováno, že pokud respondent uvedl alespoň 2 a více kladných odpovědí, je doporučeno další diagnostické vyšetření. Pro identifikaci osob s možným rizikem k rozvinutí PPP (případně trpících PPP) v běžné populaci se doporučuje "cut-off point" 3 a více kladných odpovědí. V našem výzkumu pracujeme s předpokladem, že uvedení tří a více odpovědí ano je považováno za signál rizikového přístupu k příjmu potravy a měla by následovat individuální diagnostika.

Psychiatrická společnost České lékařské společnosti JEP uvádí, že prevalence poruch příjmu potravy se od počátku 21. století zvýšila z 3,5 % na 7,8 % (v dětské i dospělé populaci). Nejvyšší nárůst byl zaznamenán ve věkové skupině 15 až 19 let.

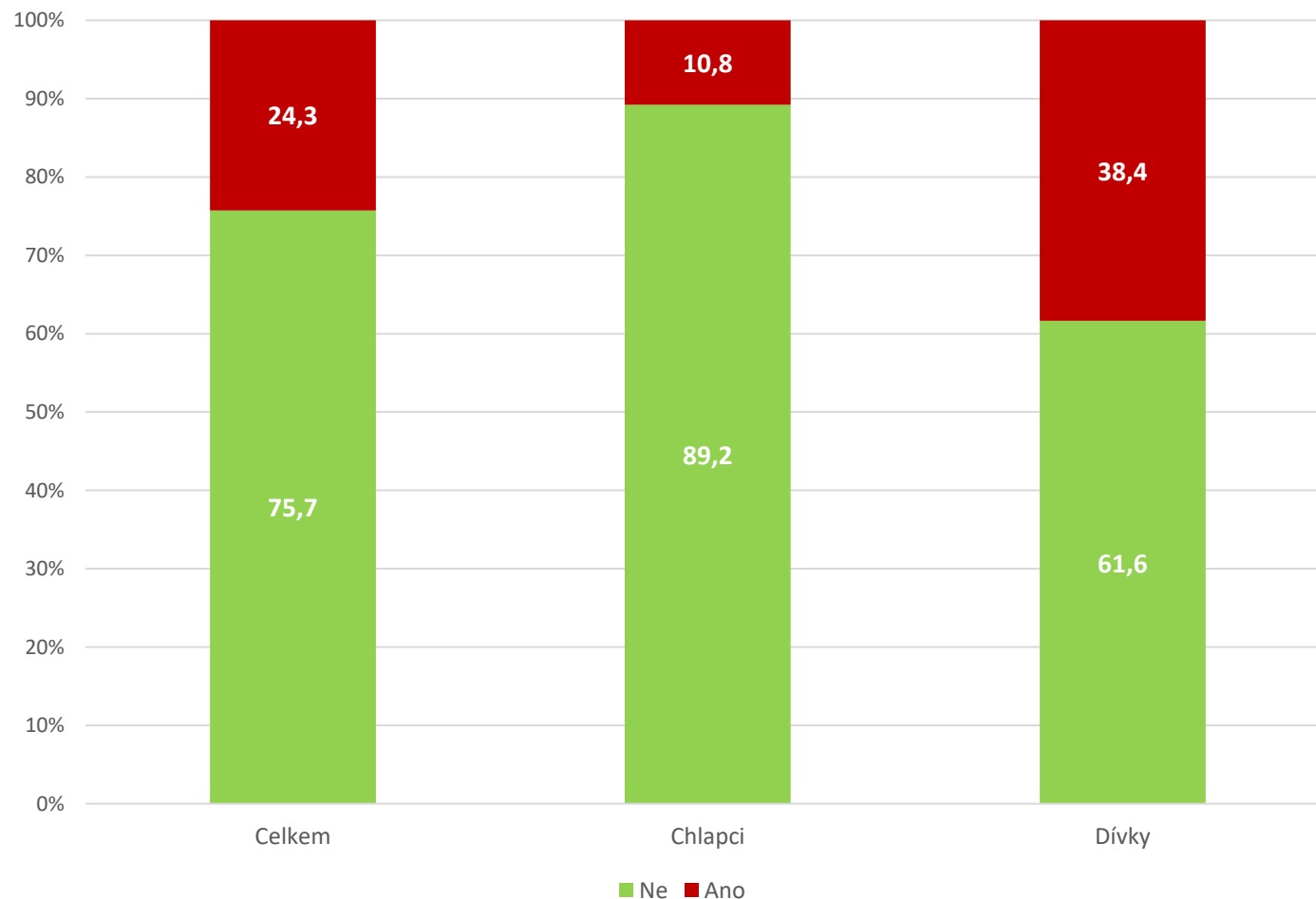
Zdroj: Morgan, J. F., Reid, F., & Lacey, J. H. (2000). The SCOFF questionnaire: a new screening tool for eating disorders. *The Western journal of medicine*, 172(3), 164–165. (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1070794/>)
Zdroj: <https://www.psychtools.info/scoff/>

Rizika poruch příjmu potravy – celkem a dle pohlaví

3x a více ano odpovědělo:

Třikrát a více ano, což je považováno za signál rizikového přístupu k příjmu potravy a měla by následovat individuální diagnostika, odpovědělo 24,3 % žáků. Jednalo se o větší podíl dívek (38,4 %) nežli chlapců (10,8 %).

Tito žáci a žákyně jsou ohroženi rizikem k rozvinutí poruch příjmu potravy, nebo některými poruchami příjmu potravy již trpí.

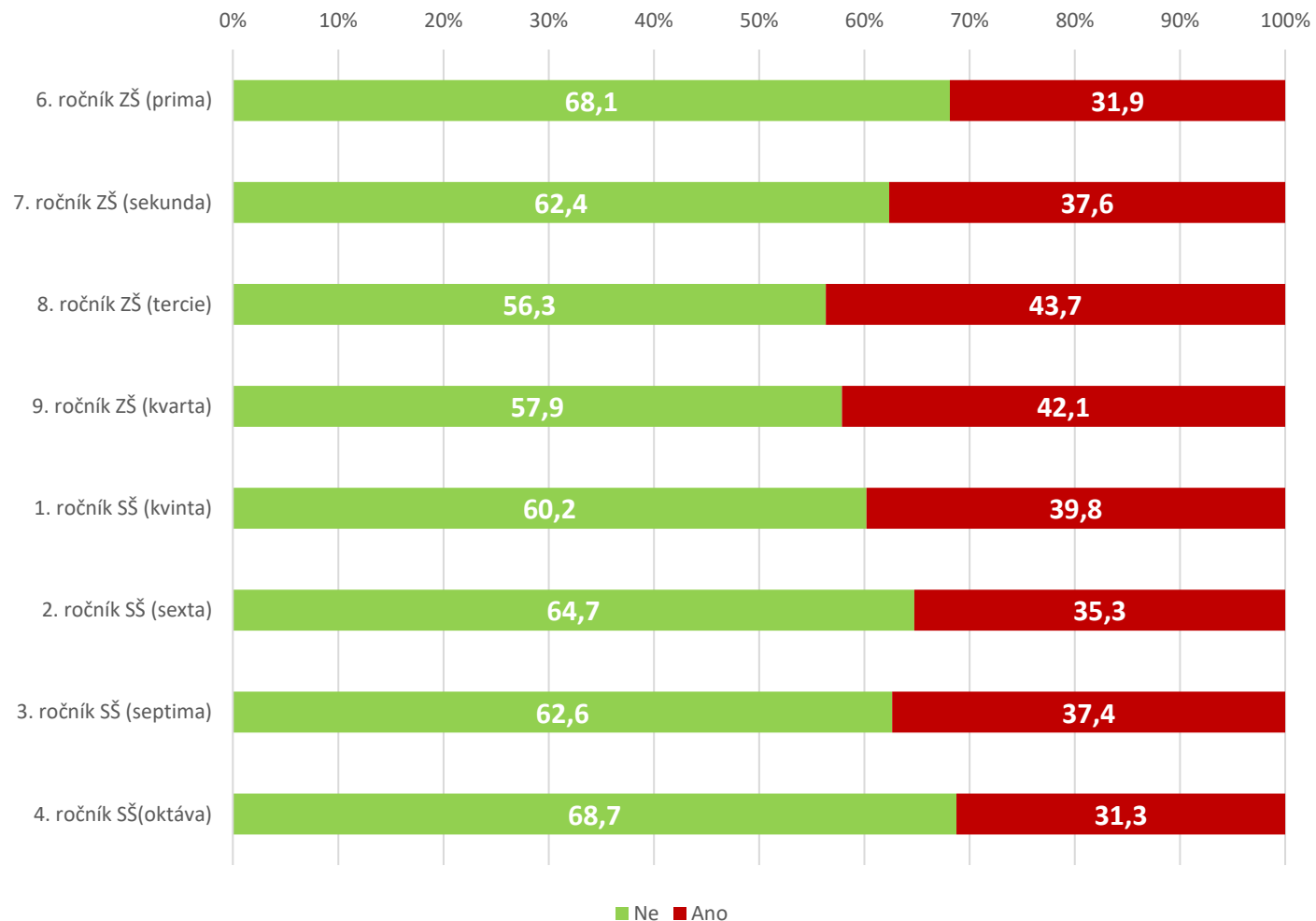
Rizika poruch příjmu potravy – dívky dle ročníků

3x a více ano odpovědělo:

Největší podíl odpovědí třikrát a více ano (což je považováno za signál rizikového přístupu k příjmu potravy a měla by následovat individuální diagnostika) mají dívky v 8. (43,7 %) a 9. (42,1 %) ročníku.

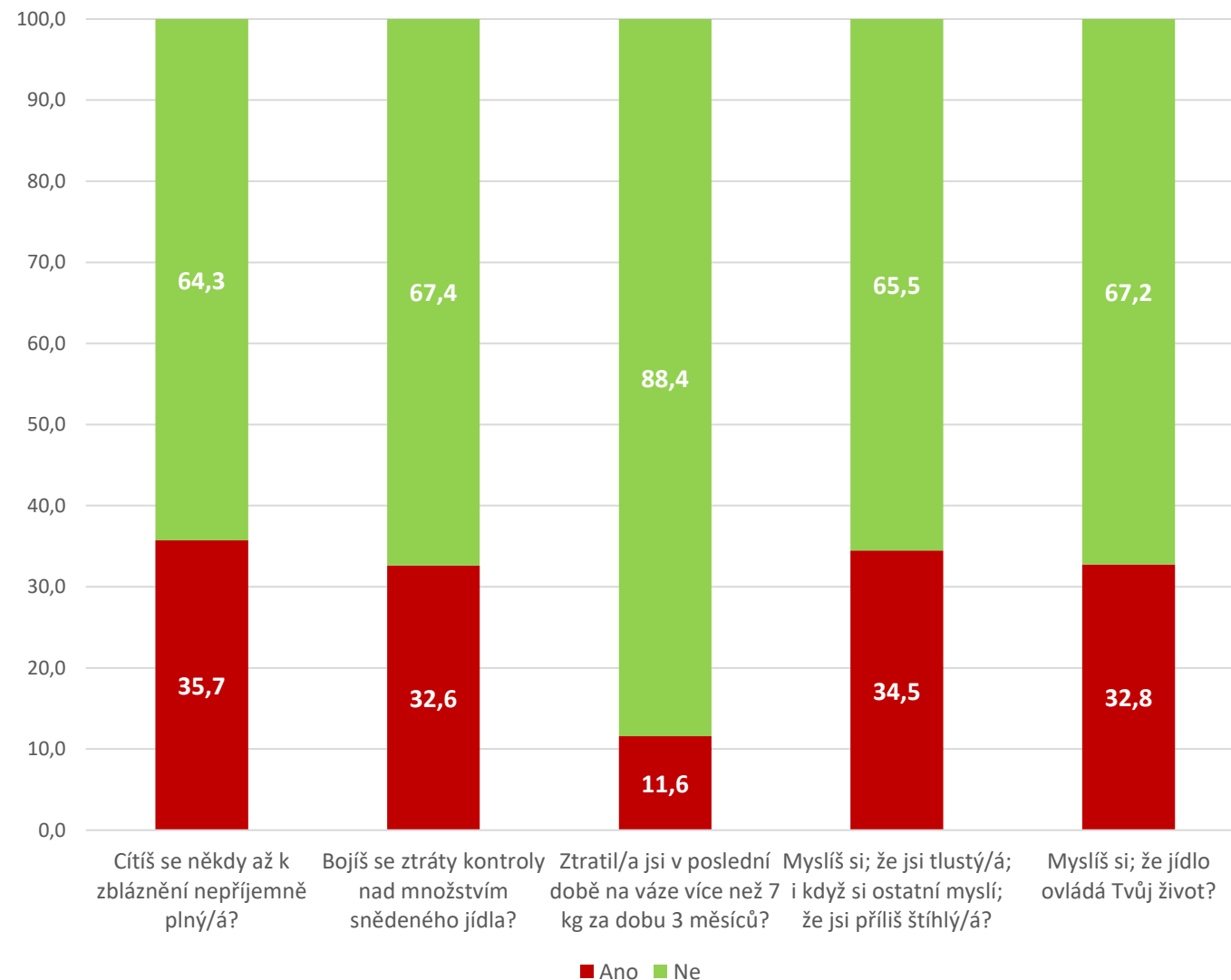
Nejmenší podíl je pak u nejmladších (31,9 %) a nejstarších (31,3 %) dívek ve sledovaných věkových kategoriích.

Tyto žákyně jsou ohroženy rizikem k rozvoji poruch příjmu potravy, nebo některými poruchami příjmu potravy již trpí.

Rizika poruch příjmu potravy – jednotlivé otázky

„Nejhorší“ výsledky jsou u otázek na plnost a pocit, že jsem tlustý/á, i když okolí si myslí opak. Naopak nejlepší výsledek je u otázky na výraznou váhovou ztrátu v posledních 3 měsících.

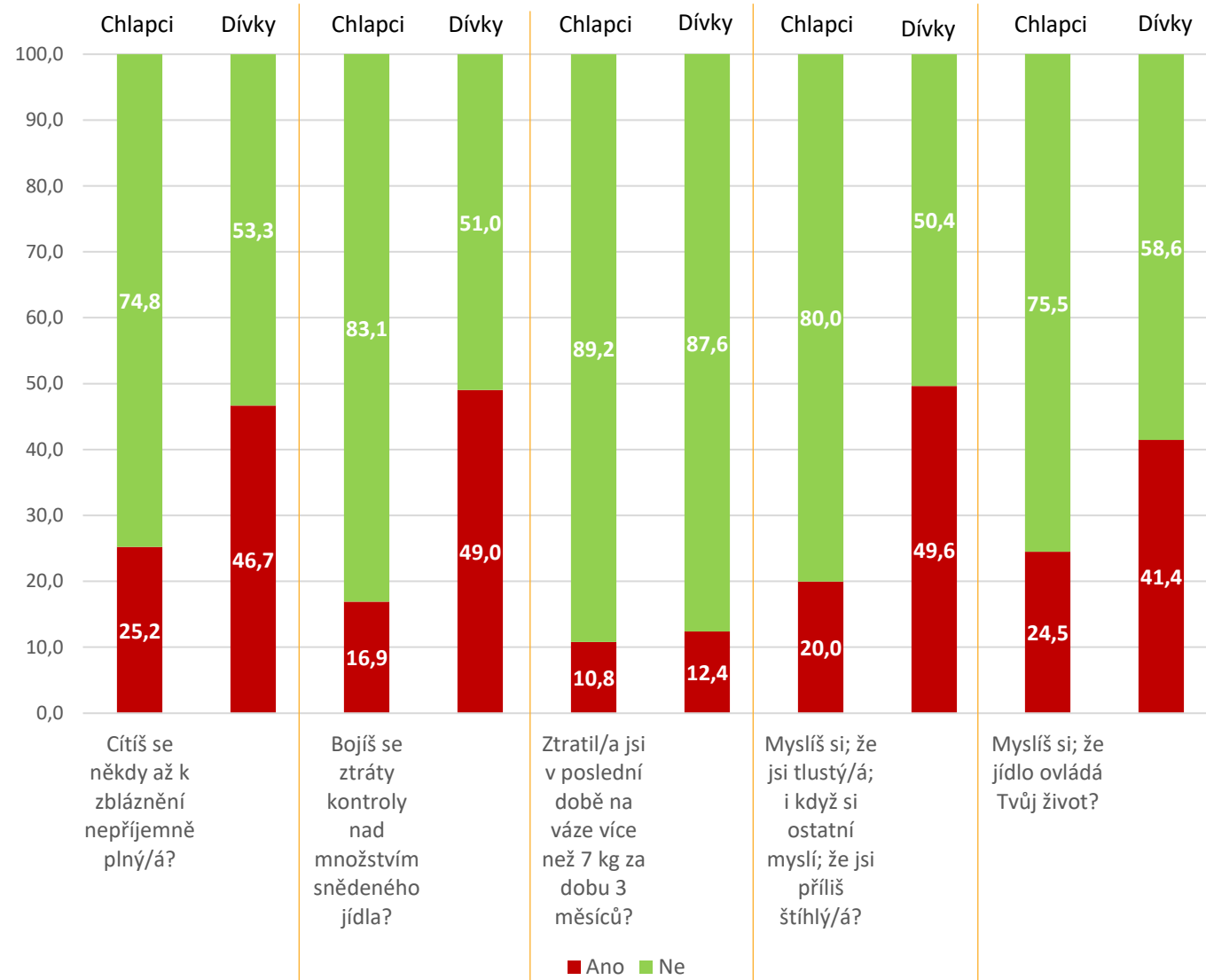

Rizika poruch příjmu potravy – otázky dle pohlaví

U všech otázek mají dívky horší výsledky než chlapci.

Nejvyrovnanější jsou výsledky u otázky na velkou ztrátu váhy. 7 a více kg za poslední 3 měsíce ztratilo 10,8 % chlapců a 12,4 % dívek. U ostatních otázek jsou rozdíly mezi chlapci a dívkami větší.

Téměř polovina dívek si myslí, že je tlustá, i když okolí si myslí opak a bojí se ztráty kontroly nad množstvím snědeného jídla.

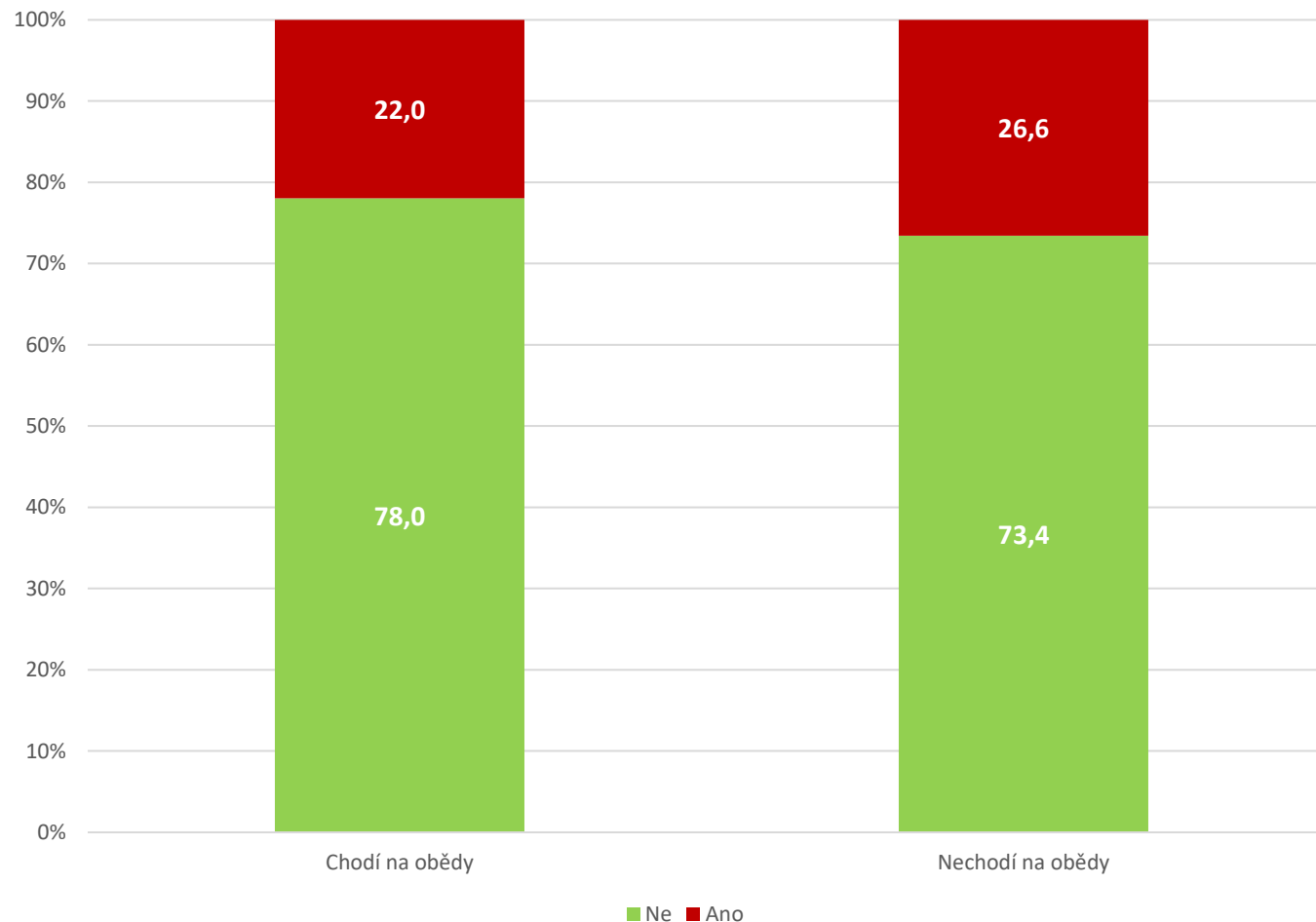
Rizika PPP – celkové skóre dle obědů ve školní jídelně

3x a více ano odpovědělo:

Na tomto slidu je zobrazeno, kolik žáků odpovědělo třikrát a více ano* dle toho, zda chodí na školní obědy. Třikrát a více ano odpovědělo na otázky 22 % žáků, kteří chodí na obědy ve školní jídelně. U žáků, kteří na obědy nechodí, byl tento podíl lehce vyšší (26,6 %).

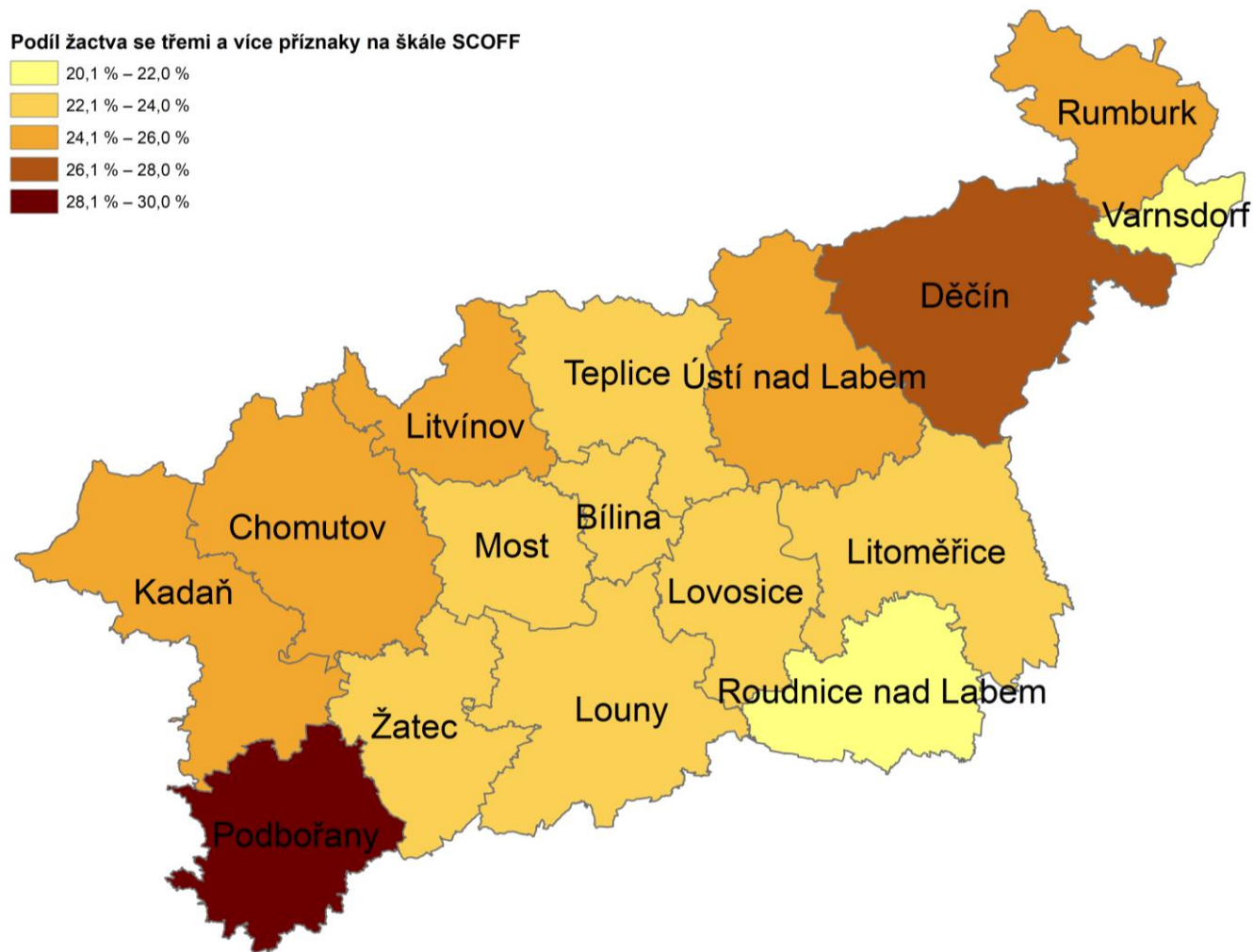
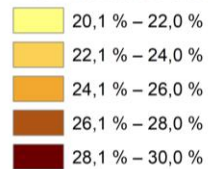
Pokud se podíváme na situaci ještě detailněji a rozdělíme výsledky dle pohlaví respondenta, u dívek které chodí versus nechodí na obědy je 5 % statisticky signifikantní rozdíl, u chlapců jen 1,5 % rozdíl.

*což je považováno za signál rizikového přístupu k příjmu potravy a měla by následovat individuální diagnostika

Rizika poruch příjmu potravy – SCOFF dle ORP (mapa)

Podíl žactva se třemi a více příznaky na škále SCOFF

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

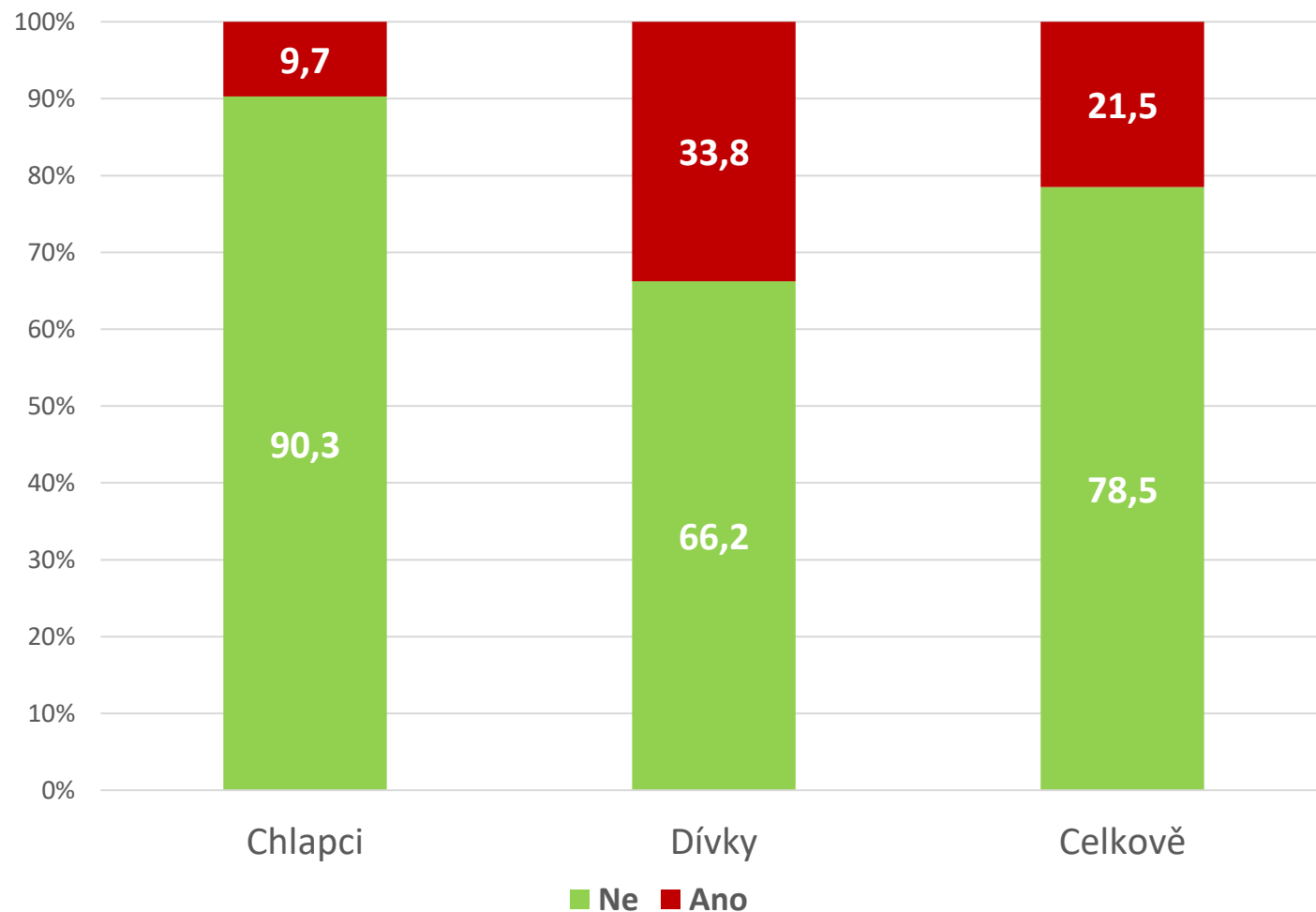
Sebepoškozování

Sebepoškozování – bez úmyslu vzít si život

Sebepoškodil/a jsi se během posledních 12 měsíců?

21,5 % žáků odpovědělo, že se v uplynulém roce sebepoškodilo (bez úmyslu vzít si život).

Mezi chlapci a dívkami je velký rozdíl. Zatímco chlapců se v uplynulém roce sebepoškodilo „jen“ necelých 10 %, u dívek se jednalo o 33,8 %.

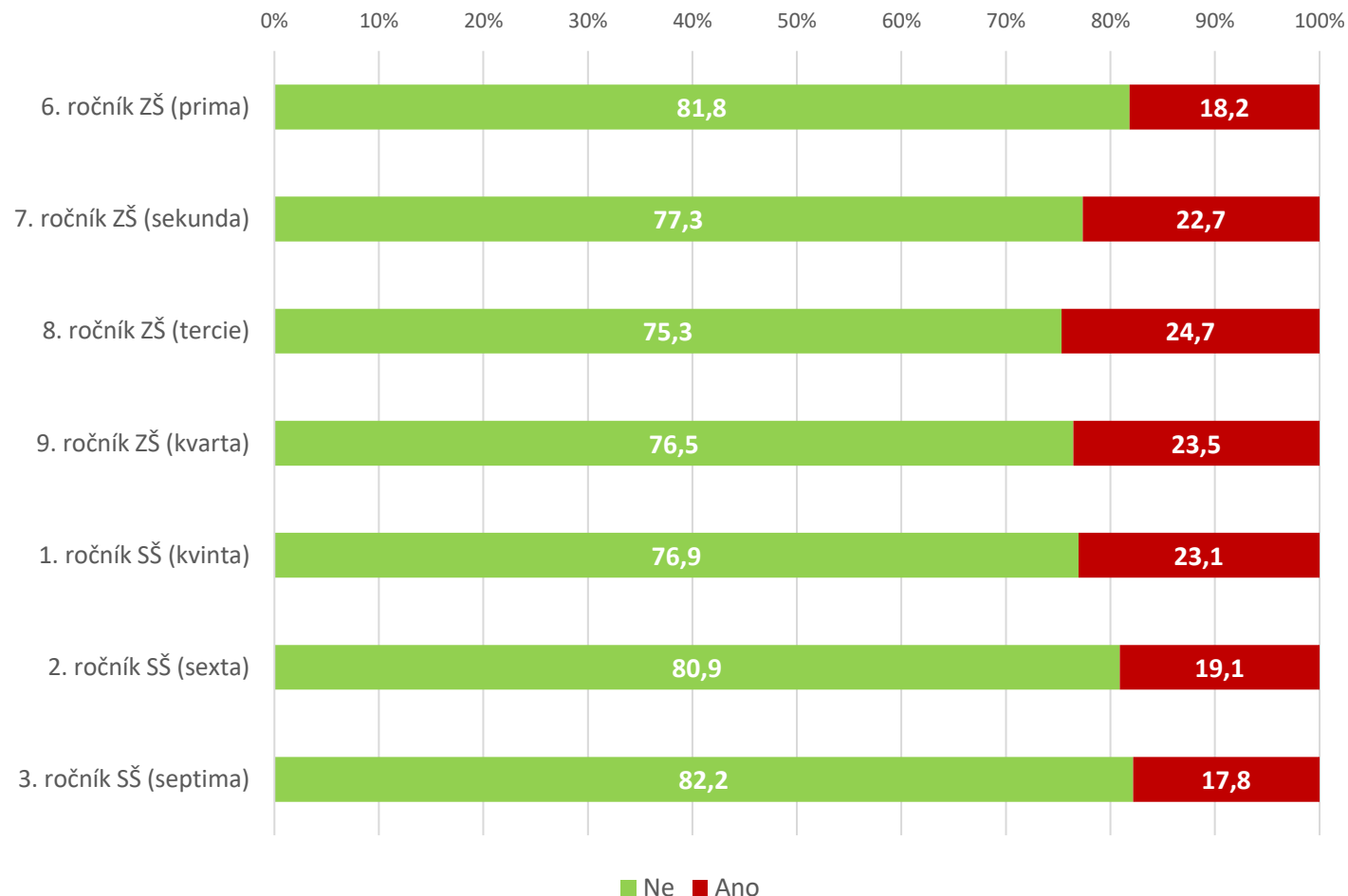
Sebepoškozování dle věku bez úmyslu vzít si život

Sebepoškodil/a jsi se během posledních 12 měsíců?

Nejčastěji udávají zkušenost se sebepoškozováním žáci a žákyně 8. ročníků (24,7 %) a 9. ročníků (23,5 %).

Nejnižší podíl žáků, kteří se v uplynulém roce sebepoškodili, je v třetím ročníku SŠ/septimě (17,8 %) a 6. ročníků ZŠ/primě (18,2 %). Podíl těchto žáků je ve srovnání s ostatními ročníky statisticky signifikantně nižší.

*4. ročníky jsou vzhledem k nedostatečnému počtu respondentů v tomto grafu vyřazeny. N = 20904

Sebepoškozování – bez úmyslu vzít si život

Během uplynulých 12 měsíců jsi:

Nejčastějším způsobem sebepoškození bylo úmyslné poškrábání, kousnutí, nebo píchnutí ostrým předmětem, které přiznalo 16,9 % ze všech žáků. Úmyslné pořezání zápěstí, paže, nebo jiné části těla přiznalo téměř 16 % žáků. Třetím nejčastějším způsobem sebepoškození byl silný úder (tak, aby vznikla modřina), jednalo se o 14,3 % žáků.

Se úmyslně poškrábal/a, kousl/a nebo píchl/a i např. ostrým předmětem...

16,9

Si úmyslně pořezal/al zápěstí, paže nebo jinou část těla

15,9

Se úmyslně udeřil/a tak, že se z toho udělala modřina

14,3

Úmyslně bránil/a hojení své rány

11,9

Si úmyslně do kůže vyryl/a slova, obrázky; symboly a podobně

10,7

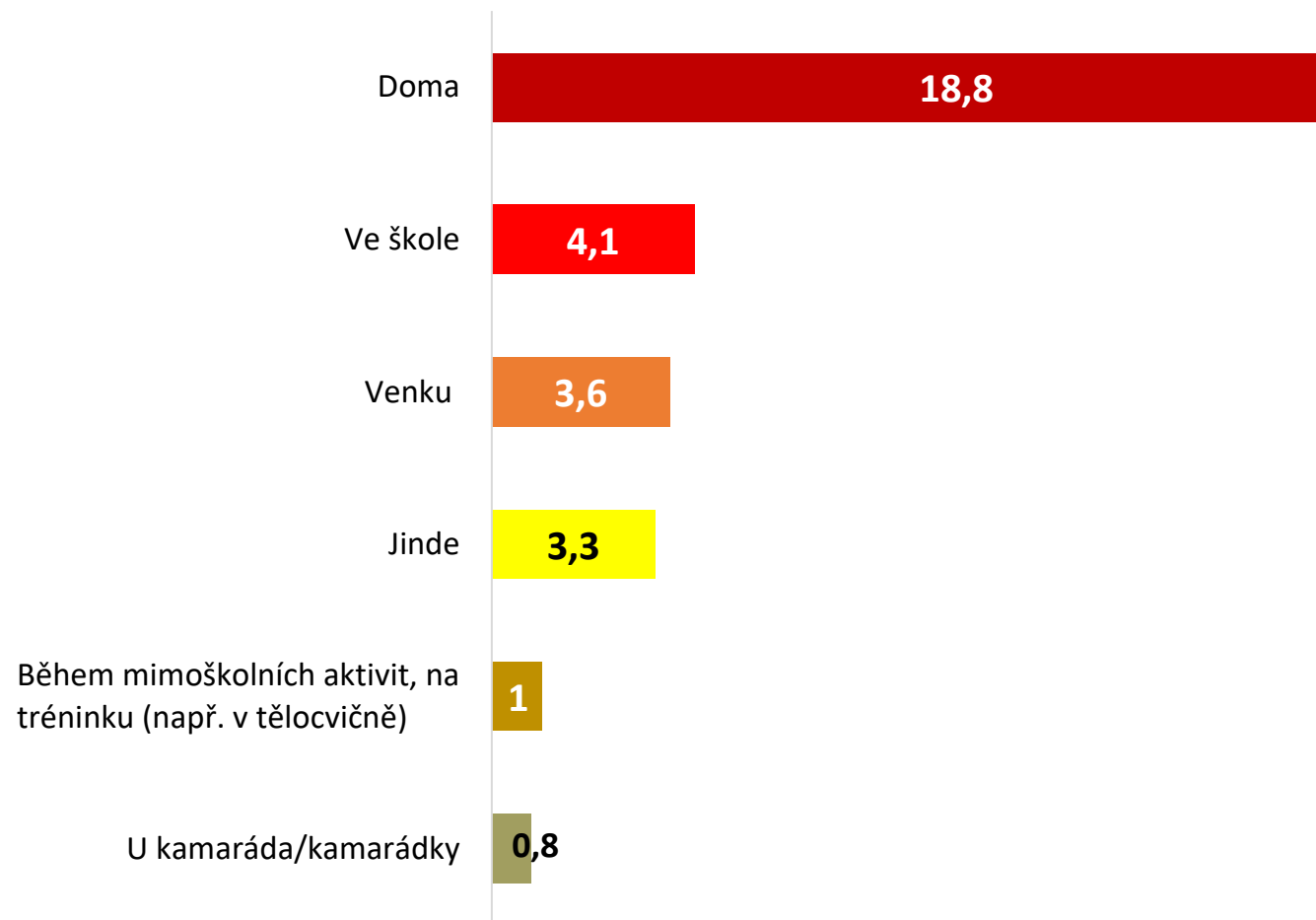
Se úmyslně spálil/a cigaretou, zapalovačem nebo zápalkami

7,1

Sebepoškozování – bez úmyslu vzít si život

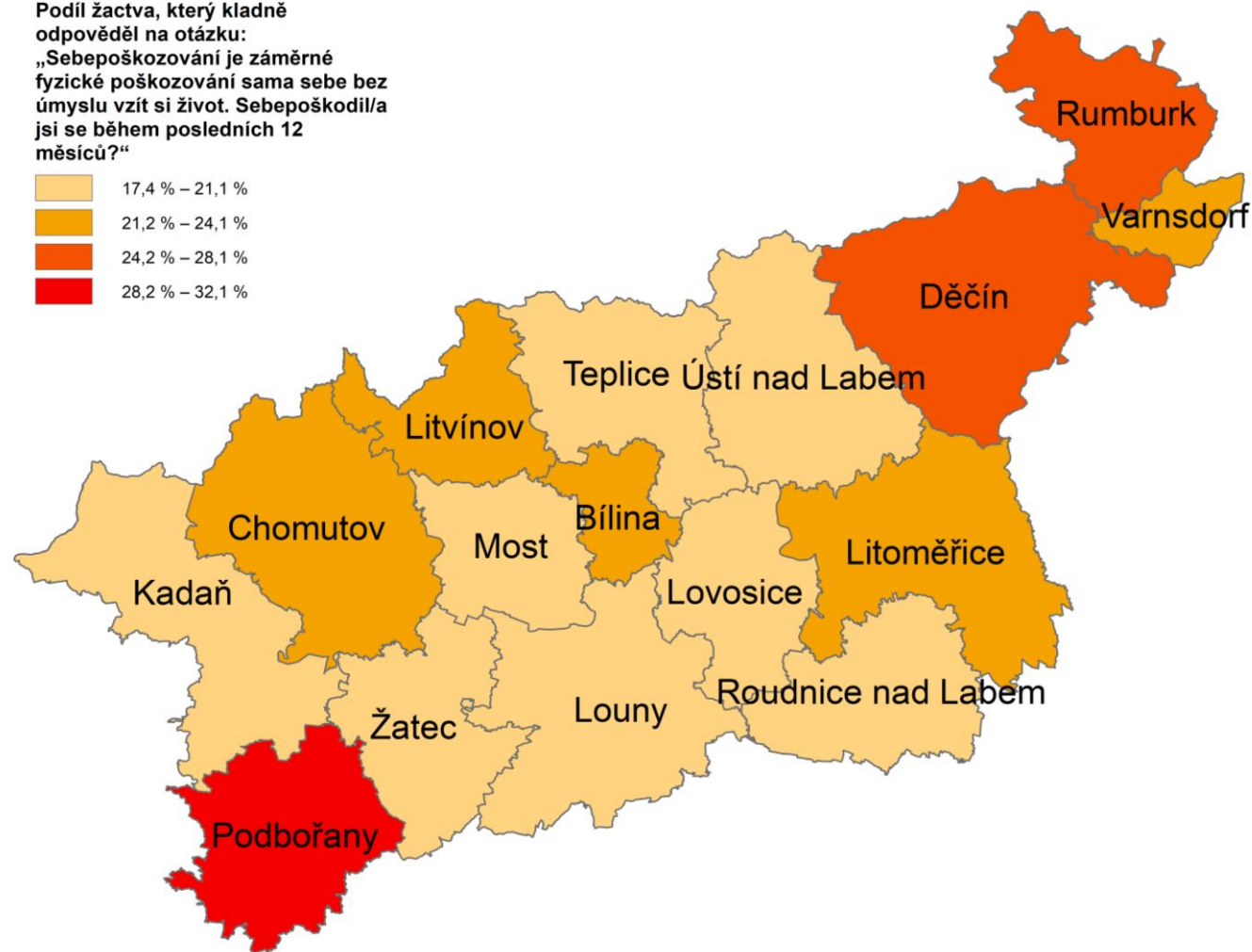
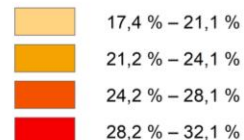
Kde se obvykle sebepoškozujeteš:

Nejčastěji se žáci sebepoškozují doma (18,8 % ze všech žáků). S velkým rozdílem pak následuje škola (4,1 % žáků) a venku (3,6 %).

Sebepoškozování – dle ORP (mapa)

Podíl žactva, který kladně odpověděl na otázku: „Sebepoškozování je záměrné fyzické poškozování sama sebe bez úmyslu vzít si život. Sebepoškodil/a jsi se během posledních 12 měsíců?“

**ANREVA
SOLUTION**

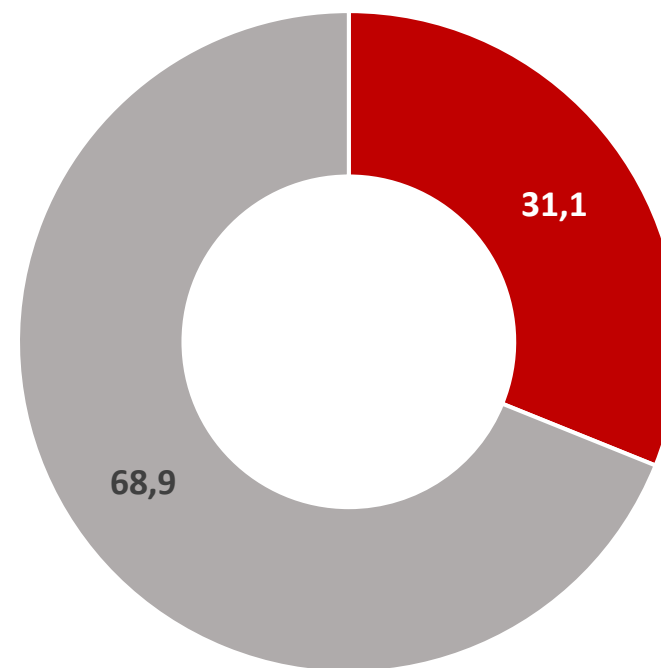
čstecký kraj

Suicidální chování

Suicidální chování - celkem

Celkem 31,1 % žáků odpovědělo, že někdy vážně zvažovalo, že si vezme život.

Zvažoval/a jsi někdy vážně, že si vezmeš život?

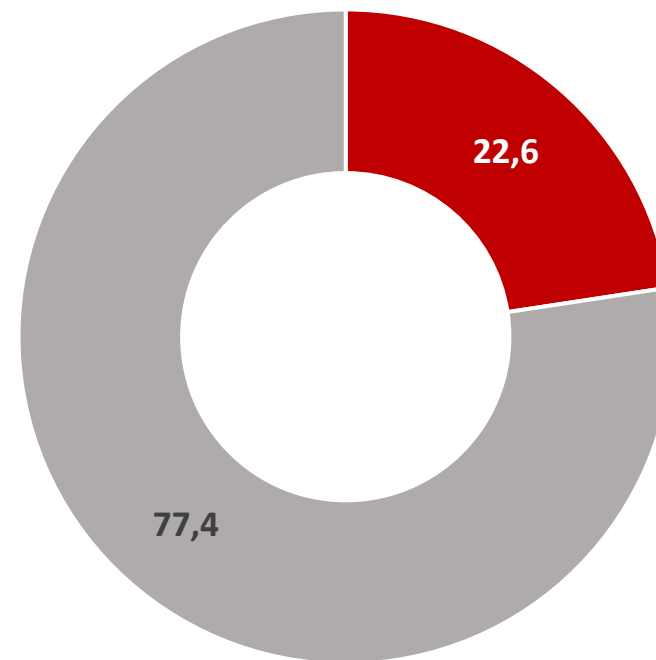

■ ano ■ ne

Suicidální chování - celkem

Celkem 22,6 % žáků vážně zvažovalo, že si vezme život, v uplynulých 12 měsících.

Zvažoval/a jsi během posledních 12 měsíců, že si vezmeš život?

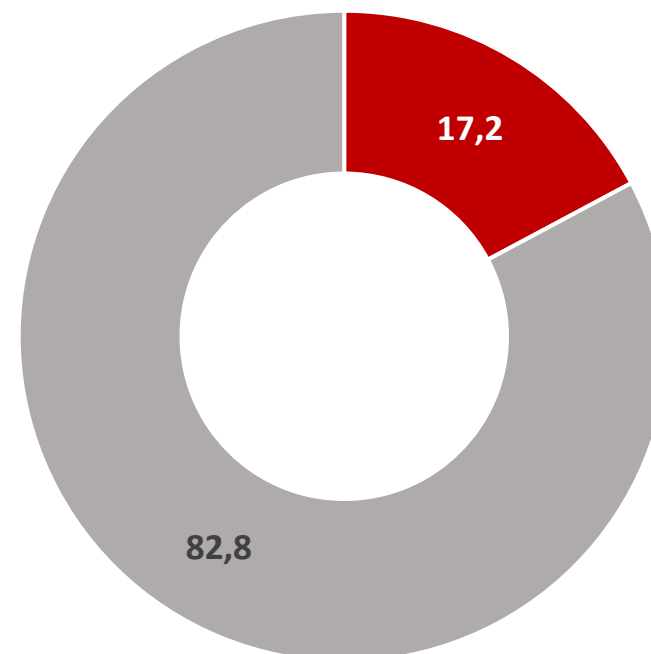

■ ano ■ ne

Suicidální chování - celkem

Na 17,2 % žáků odpovědělo, že v posledních 12 měsících plánovalo, jakým způsobem by si pokusilo vzít život.

Plánoval/a jsi během posledních 12 měsíců, jakým způsobem by ses pokusil/a vzít si život?

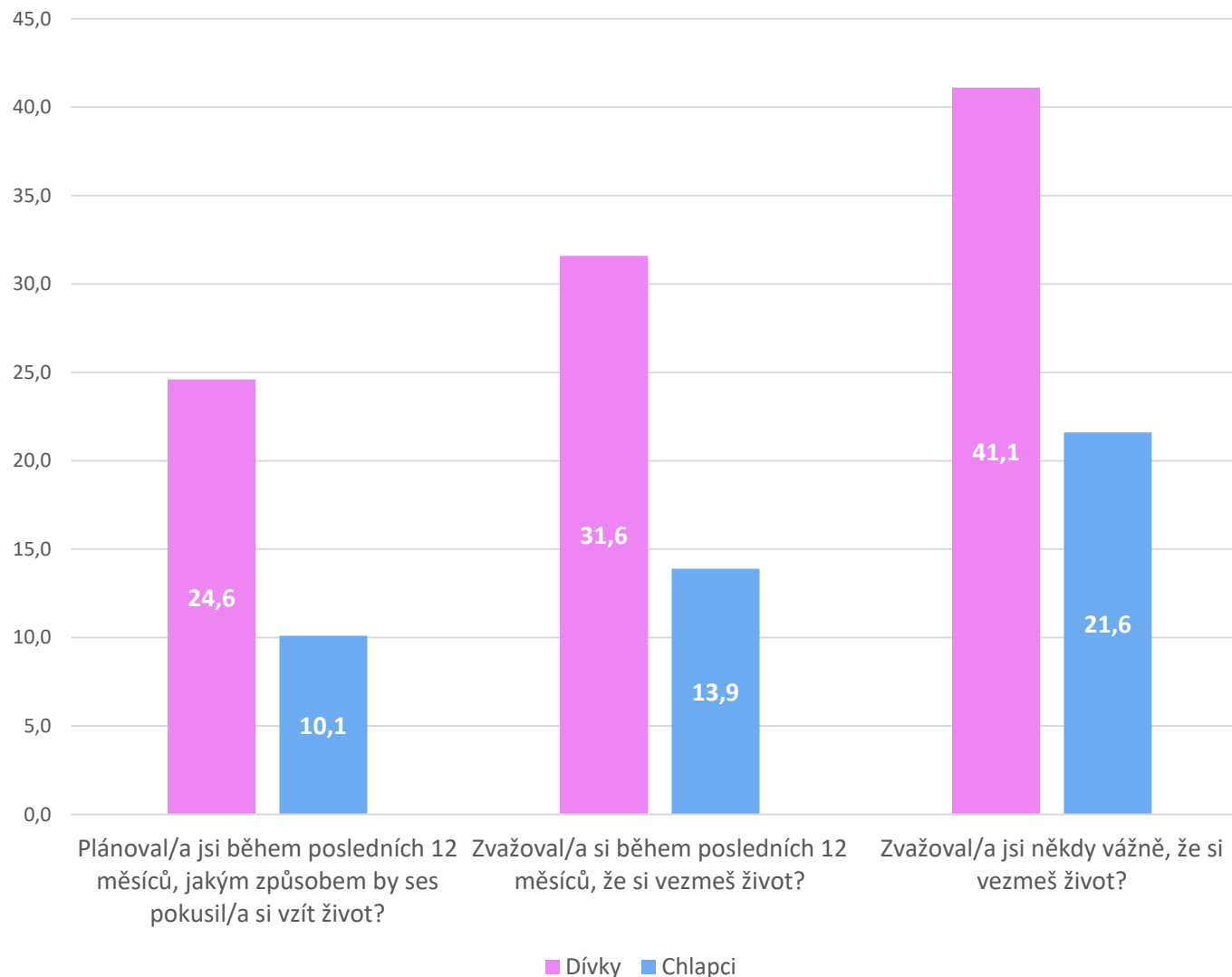

■ ano ■ ne

Suicidální chování – dle pohlaví

U všech otázek odpovídal ano větší podíl dívek, nežli chlapců.

Vážně někdy zvažovalo vzít si život 21,6 % chlapců a 41,1 % dívek. V posledních 12 měsících to bylo 13,9 % chlapců a 31,6 % dívek. Způsob, jakým se pokusit o sebevraždu plánovalo v uplynulých měsících 10,1 % chlapců a 24,6 % dívek.

**ANREVA
SOLUTION**

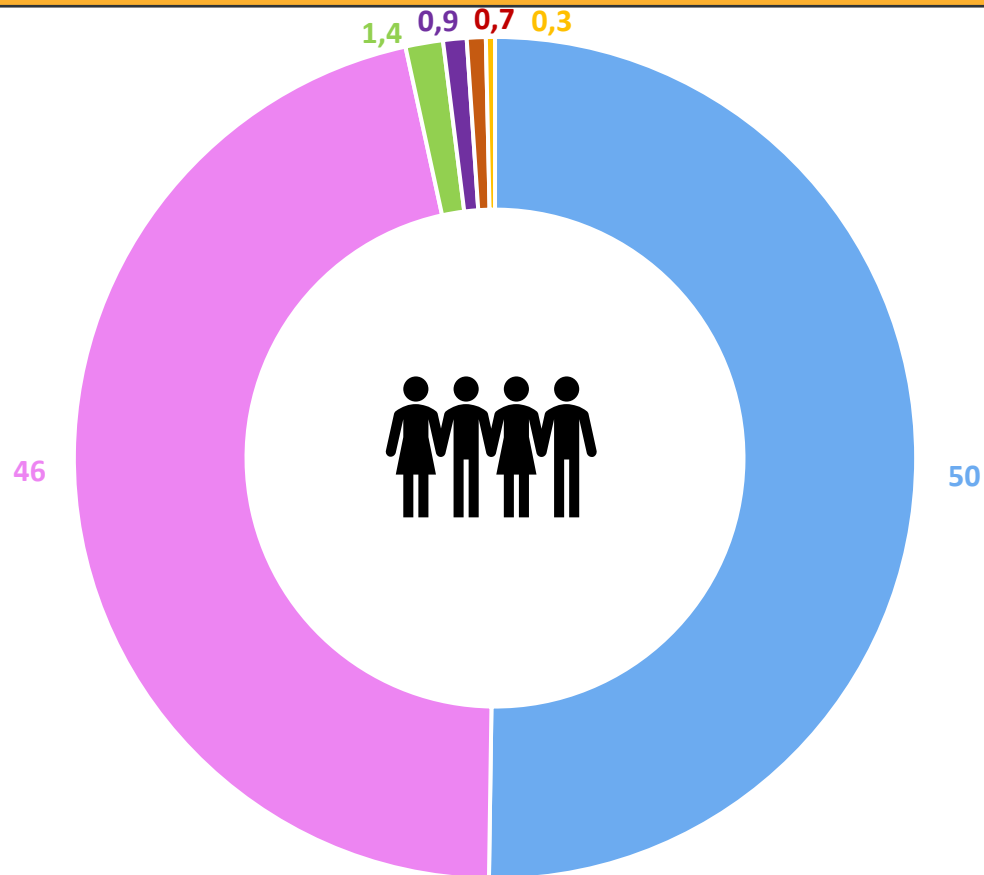
čstecký kraj

Genderová dysforie

Gender – celkem

Jak bys nyní sám/sama sebe popsal/a:

Na tomto slidu je zobrazena genderová identita celého výběrového souboru. Osoby si mohly vybrat z předdefinovaných kategorií genderových identit kým se cítí být.

■ chlapec/muž

■ dívka/žena

■ nebinární / genderqueer / agender / genderfluidní / polygender

■ neidentifikují se jako muž, žena, trans nebo nebinární

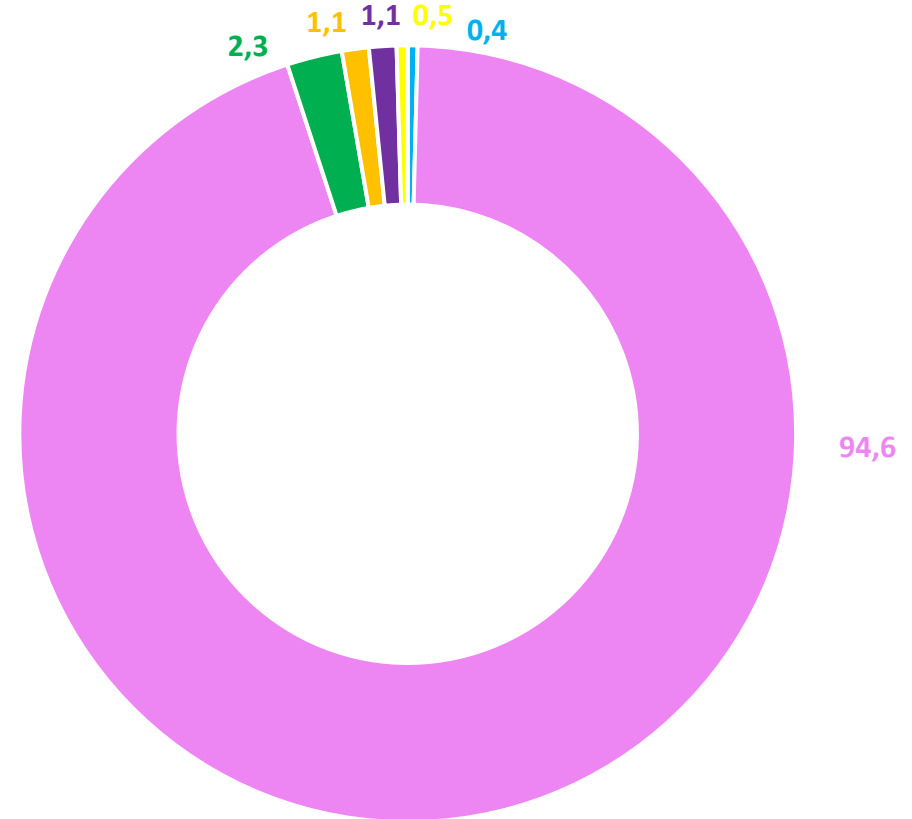
■ trans chlapec/muž

■ trans dívka/žena

Gender – narodila jsem se jako dívka

Jak bys nyní sám/sama sebe popsal/a:

Osoby, které se narodily jako dívky nejčastěji uváděly možnost „Dívka/žena“ (v 94,6 %). Jinými slovy, 5,3 % osob, které se narodily jako dívky, se identifikují jinak, než dívka/žena. Druhou nejčastější volbou je kategorie zastřešující genderové identity, které nejsou výlučně ženské, ani mužné (celkem 2,3 %).

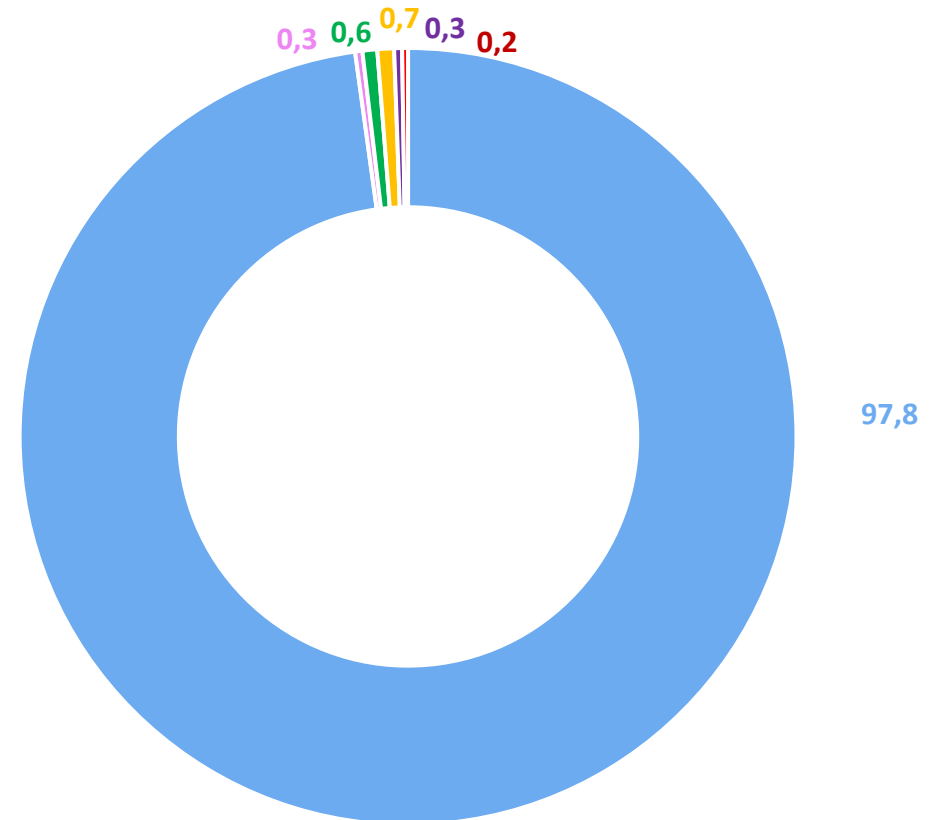
- chlapec/muž
- nebinární / genderqueer / agender / genderfluidní / polygender
- trans chlapec/muž
- dívka/žena
- neidentifikuji se jako muž, žena, trans nebo nebinární
- trans dívka/žena

Gender – narodil jsem se jako chlapec

Jak bys nyní sám/sama sebe popsal/a:

Osoby, které se narodily jako chlapci nejčastěji volily kategorii „chlapec/muž“ (97,8 %). To znamená, že 2,2 % osob, které se narodily jako chlapci, se identifikují jinak. V porovnání s osobami, které se narodily jako dívky (viz minulý slide), je tento podíl nižší.

Druhou nejčastější volbou byla kategorie “neidentifikuji se jako muž, žena, trans nebo nebinární”.

- chlapec/muž
- dívka/žena
- nebinární / genderqueer / agender / genderfluidní / polygender
- neidentifikuji se jako muž, žena, trans nebo nebinární
- trans chlapec/muž
- trans dívka/žena

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

Srovnání s daty NUDZ a ČŠI

Srovnání s daty NUDZ a ČŠI

Pilotní Národní monitoring duševního zdraví žáků na základních školách v České republice

Závěry výzkumu rizikového chování, wellbeingu a duševního zdraví žáků v Ústeckém kraji se shodují s výsledky pilotního Národního monitoringu duševního zdraví žáků na základních školách v České republice, který provedl c roce 2023 Národní ústav duševního zdraví ve spolupráci s Českou školní inspekcí.

Pilotní monitoring z kapacitních důvodů využil pouze 4 škály, z nichž 3 byly použity také v šetření žáků v Ústeckém kraji. Konkrétně se jedná o škálu pro wellbeing žáků (WHO-5), symptomy úzkostí a symptomy depresí.

Výsledky publikovali kolegové z NUDZ v říjnu 2023 -

www.nudz.cz/pro-media/tiskove-zpravy/narodni-monitoring-dusevniho-zdravi-deti-40-vykazuje-znamky-stredni-az-tezke-deprese-30-uzkosti-odbornici-pripravuji-preventivni-opatreni

Srovnání s daty NUDZ a ČŠI

Pilotní Národní monitoring duševního zdraví žáků na základních školách v České republice

Při srovnání výsledků jednotlivých výzkumných šetření vidíme, že dochází k prakticky identickým hodnotám.

Námi změřený podíl deváťáků, kteří mají velmi nízký či nízký wellbeing je 47,1 %, podle nevelkého vzorku ČŠI pro NUDZ je to 50,4 % deváťáků.

Těžké či střední symptomy úzkosti vykazuje podle našich dat 32,7 % deváťáků v Ústeckém kraji, podle vzorku ČŠI 32,0 % atd.

	Anreva pro Ústecký kraj (celkem; N=20968)	Anreva pro Ústecký kraj (9. ročníky; N=3083)	NUDZ a ČŠI (9. ročníky v Ústeckém kraji; N=375)	NUDZ a ČŠI (9. ročníky v celé ČR; N=6036)	Centrum sociálních služeb Praha (celkem 2022; N=13286)
Velmi nízký a nízký wellbeing (WHO-5)	49,8%	47,1%	50,4%	53,2%	52,8%
Těžká či střední míra úzkostí (GAD-7)	33,0%	32,7%	32,0%	31,2%	29,0%
Těžká či středně těžká míra depresí (PHQ-9)	22,9%	21,8%	17,6%	21,2%	22,0%

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

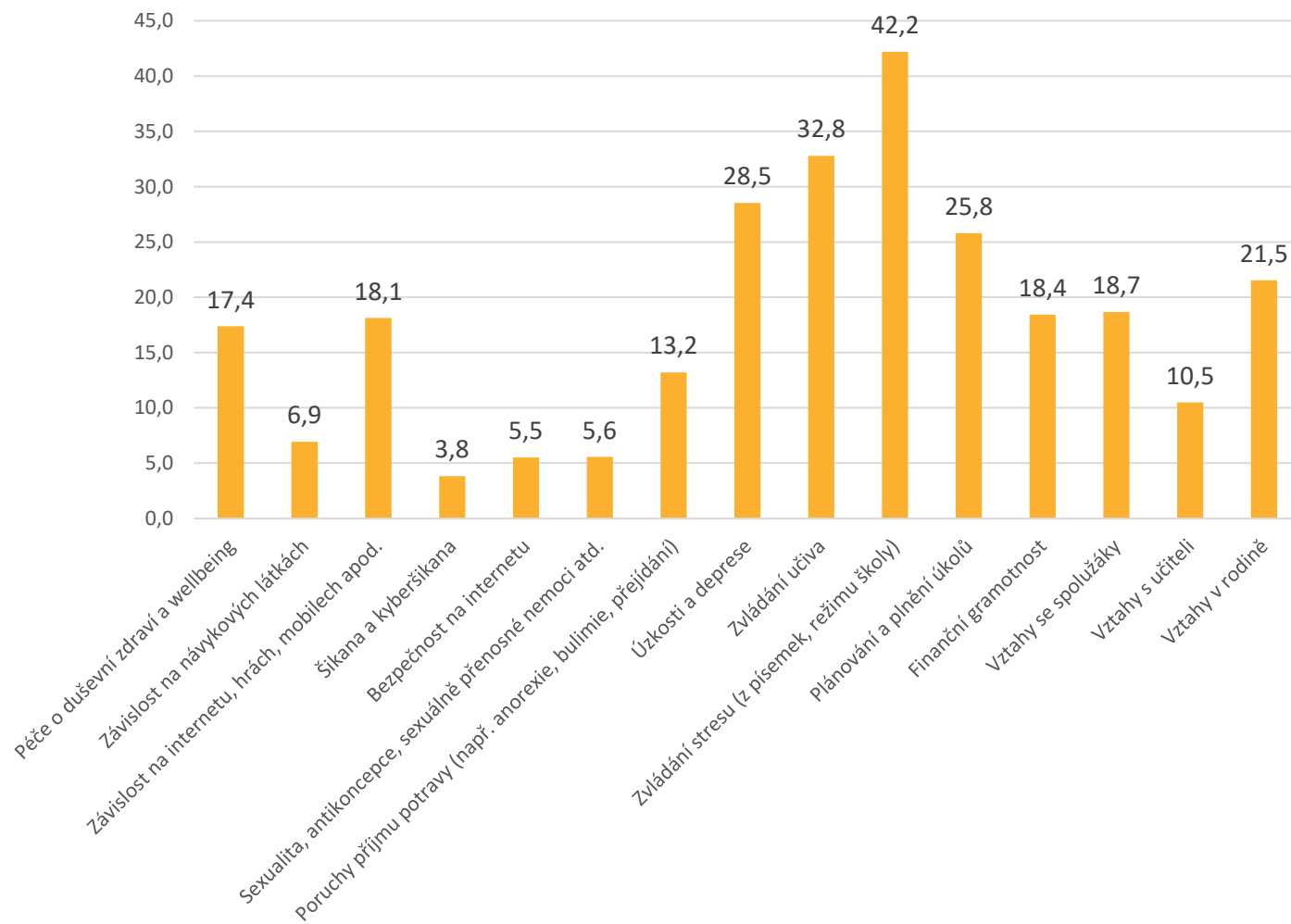
Žádaná podpora a informace

Podpora a informace – celkem

Označ oblasti, ve kterých bys uvítal/a podporu a pomoc:

Nejčastěji zvolenou variantou z nabídnutých odpovědí je zvládání stresu, kde by uvítalo pomoc a podporu 42,2 % žáků, za ní pak následuje zvládání učiva (32,8 % žáků).

Dalšími “populárními” oblastmi, kde by žáci uvítali pomoc a podporu jsou úzkosti a deprese (28,5 %), plánování a plnění úkolů (25,8 %) a vztahy v rodině (21,5 %).

**ANREVA
SOLUTION**

čstecký kraj

Závěrečné informace

Individuální dotazy

Pokud Vás zajímají další detaily prezentovaných dat či vztahy mezi proměnnými a nenalezli jste odpověď v této prezentaci, ozvěte se nám na emailovou adresu info@anreva.cz. Rádi vám individuálně zpracujeme a poskytneme výstup, který se už do prezentace nevešel.

Kontakty

Název publikace:

Závěrečná zpráva z realizace výzkumného šetření rizikového chování, wellbeingu a duševního zdraví žáků v Ústeckém kraji

Rok vydání: 2023

Hlavní řešitel šetření: Roman Petrenko, tel.: 602515196, roman.petrenko@anreva.cz.

Na zpracování se podílela výzkumná agentura Anreva Solutions s.r.o., www.anreva.cz.